National Library
Bibliothèque Nationale
JAN 14 1983
NEWSPAPER DIVISION
DIVISION DES JOURNAUX

B103/c/1914

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER

Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., M4M 2E9, Canada. Editor-in-Chief **A. Kundrats**, 465-7902. USA Editorial Offices: New York, Editor **V. Irbe**, 4035 Rombouts Ave., Bronx, NY 10466; Chicago Editor **V. Jaunkalnietis**, 1805 Taylor Ave., Racine Wis. 53403; California Editor **Karlis Kalejs**, 3822 Markridge Road, La Crescenta, CA 91214.

NR. 2 SESTDIENA, 1983. GADA 8. JANVĀRIS. 33. GADS SATURDAY, JANUARY 8, 1983.

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 CENA 1 DOLARS

Vai čekas un sarkanarmijas vara?

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA

SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Šonedēļ mēs nedrīkstam aizmirst nozīmīgu vēsturisku dienu — dienu, kuŗā mums jāatceras vecie strēlnieki, kas slavas pilnās cīņās Tīreļa purvā, Nāves salā un citos asiņainos cīņu laukos kā pirmie neizdzēšamiem burtiem ierakstīja vēstures lapās šī gadu simteņa latviešu brīvības cīnītāju vārdus. Retas ir kļuvušas šo sirmo varoņu rindas. Visā brīvajā pasaulē tikai 23 šo Zvaigžņu pulku veterāni ir vēl mūsu vidū.

Godinot vecos strēlniekus, šis laikraksta numurs ir veltīts viņiem. Latviešu trimdas pilsētā Toronto paši vecie strēlnieki pulcējas savas kopas pēdējam oficiālajam atceres vakaram, jo nelielā saime izšķīrusies pievienoties visu latviešu veterānu pulkam. Toronto latviešu pienākums ir būt klāt šajā sarīkojumā, lai izteiktu pateicību un godātu vēsturisko cīņu lauku varoņus. Darīsim to visi, lai šī sanāksme nerisinātos sentimentāli skumjā, bet gan lepnuma pilnas atceres zīmē.

* * *

Jaunā gada pirmā nedēļa jau iezīmējusi tuvākās nākotnes starptautiskās ainas gaidāmās skaudrās kontūras. Uzmanības centrā, bez šaubām, ir jaunais Sarkanās imperijas cars Jurijs Andropovs. Pēc Brežņeva nāves pasaule bija pārsteigta, cik ātri un gludi notika valdnieku maiņa Kremlī.

Viens no kompetentākiem Padomju savienības politiskās ainas vērtētājiem — bij. ASV prezidenta Kārtera padomdevējs valsts drošības jautājumos Dr. Zbigņevs Bžezinskis pagājušā nedēļā rietumus pārsteidza ar savu teoriju, kuŗu daudzi uzskata par sensacionālu, bet tajā pašā laikā arī par pilnīgi ticamu. Bžezinskis apgalvo, ka pirmo reizi Padomju savienības vēsturē politbirojam nav bijusi tikpat kā nekāda teikšana mirušā diktātora pēcteča izvēlē.

To, ko 1957. gadā neesot spējis īstenot maršals Žukovs, tagad ilgi plānotā un rūpīgi apsvērtā sazvērestībā ir panākuši Andropovs ar aizsardzības ministru maršalu Ustinovu.

Pirmo reizi faktisko izpildvaru savās rokās ir kopīgi pārņēmusi sarkanarmija un čeka. Būtībā tas uzskatāms par neiedomājamu apvērsumu, kas nenoliedzami atsauksies ne tikai uz politbiroja autoritāti, bet arī uz komūnistu partijas varu un valsts pārvaldes aparātu, sākot ar Kremli un beidzot ar Sibirijas taigā spaidu darba spēku uzceltu ciematu. Politbirojs esot kļuvis tikai par impotentu deklarāciju, tāpat Centrālkomitejas un Augstākās padomes sanāksmes no kādreiz iespaidīgiem politiskiem iestādījumiem tiks pārvērstas par teātrālu reviju pasaules apmuļķošanai.

Varbūt ka tas tiešām tā, jo pēc Andropova pavēles bez liela trokšņa jau sākusies partijas funkcionāru vērtēšana un nomainīšana. Neviens no vecajiem aparačikiem un nomenklatūras reprezentantiem vairs nevarot būt pārliecināts par savu nākotni. Tīrīšanas oficiālais iemesls, šķiet, ļoti attaisnojams — korrupcijas apkaŗošana.

Jaunā gada sākumā paziņoti grozījumi sodu likumos. Tie skaŗ dažādus nodarījumus, sākot ar sīkām blēdībām un beidzot ar slepkavībām un valsts nodevību. Atzīmēsim, ka cita starpā tagad par veneriskas slimības pielaišanu vainīgam būs jāstrādā tiesas noliktā, nevienam cilvēkam nekārotā darbā līdz pat 2 gadu termiņam. Daudziem krimināliem pārkāpumiem soda apmēri divkāršoti un pat četrkāršoti.

Jauns soda mērs noteikts arī par nepatiesu nomelnošanu. Tagad par ļaunprātīgu denunciāciju vainīgam liks iemaksāt valsts kasē ne mazāk par 200 rubļiem. Līdz šim esot pieticis ar 50 rubļu lielu naudas sodu. Mums, rietumniekiem, šis „bargais" sods var likties smieklīgs, jo katrs demagogs var iznīcināt savu ienaidnieku, piedēvējot tam valsts nodevēja vai sazvērnieka vainu, zinot, ka melus atklājot, tiks cauri ar pāris simts rubļu lielu naudas sodu.

Andropovs pēc pretrunīgā dialoga ar Vašingtonu atbruņošanās un raķešu ierobežošanas jautājumā devās uz Čehoslovakiju, kur Prāgā pirmo reizi Sarkanās imperijas cara amatā satikās ar savu

(Turpinājums 20. lp.)

Ed. Virza

Nakts parāde

Pār purvu, no kuŗa bēg cilvēks, kur reti tik iemaldās vilks —
Šai naktī liels putenis griežas, un diezin cik ilgi tas ilgs.
Un vēju, un negaisu gari svilpj, gaudo un gaudo pat sniegs,
Un griežas pa gaisiem un zemi, ko skāvuši bailes un miegs.
Un putenī baisīgā šajā, kas, liekas, no aizlaikiem vird,
Dzird dvašas no elsošām krūtīm un komandas saucienus dzird.
Pēc pulka nāk pulks. Vai no zemes, vai mākoņiem ārā tie nirst?
Vējš gaudo tiem tukšajās acīs, un svilpojošs sniegs viņās birst.
Kurp doties šai vilkaču naktī, kad bailēs ir paslēpies viss,
Ar granātām, ložmetiem, flintēm grib karspēks drausmīgais šis?
Un priekšgalā viņam uz zirga ir redzams kāds pulkvedis jauns,
Tam asiņains pierē glūn caurums, kur šāviens to trāpījis ļauns.
Un adjutantu viņš atsauc, un pačukst pie auss viņam: „Eit'
Un raugait, vai astoņi pulki pēc pavēles atrodas šeit."
Un adjutants aizdrāž uz zirga pa klajumu, viesul's kur vaid,
Un atgriezies atpakaļ saka: „Tie, pulkvedi, še ir un gaid'."
Māj pulkvedis lēni ar roku, un visi tālāki šļūd,
Ar granātām, ložmetiem, flintēm tie sniegā un negaisā zūd,
Kā sniegi top aizpūsti un redzami nava nekur.
Kas ir gan šis vadon's, kas naktī un putenī parādi tur?
Pār purvu, no kuŗa bēg cilvēks, kur reti tik iemaldās vilks,
Šai naktī liels putenis griežas, un diezin cik ilgi tas ilgs!
Tas dvēseļu putenis gaisā, kad Ziemsvētki, ceļas viņš tad,
Pār Latviju gaudo un griežas un nenobeigs gaudot nekad.

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1983. GADA 8. JANVĀRIS 2. numurs.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdē — V. Plūdons, T. Kronbergs, A. Šterns. Laikraksta atbildīgais redaktors — A. Kundrats. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 1-212-994-7917. — Čikagas redakcijas vad. A. Zaube, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 40 dol., 6 mēnešiem — 21 dol., 3 mēnešiem — 12 dol. Atsevišķa numura cena 1 dol.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $5.00, tekstā $6.00, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1.50 par rindiņu, atkārtojot 4 reizes un vairāk 25 proc. atlaide.

Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514.

„....Kalniņš grib nodot savus personīgos, Brīvās Pasaules Apvienības, Nacionālās Apvienības, kā arī Latviešu Nama un arī vēl Kultūras Centra sveicienus Jaunajā gadā...''

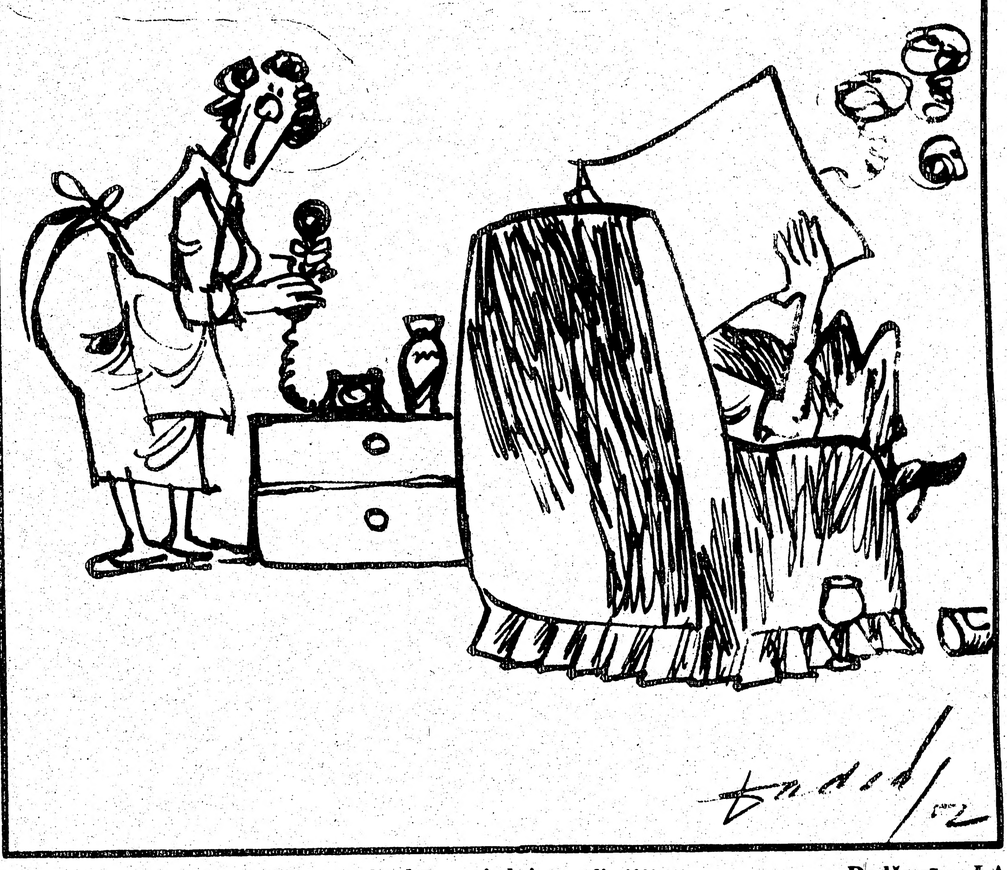

Tautas darbinieks: „Droši vien nāks drīz ar ziedojumu listi!'' Dadža zīm. LA.

Kārlis Vanags

Dvēseļu putenis Tīreļpurvā

ZIEMAS SVĒTKU KAUJAS

„Iz nāves tumsas jūs sauli nesāt Latvijai'' — šos nozīmīgos vārdus mēs reiz, dzimtajā zemē, lasījām Kalnciema Silenieku māju pagalmā, jelgavnieku celtajā pieminekli 167 latviešu strēlnieku kapu kopiņai, kuŗi slavenajās Ziemsvētku kaujās atdeva savas dzīvības, lai nestu sauli savai tēvijai. Toreiz, kad mums nebija savas valsts, latviešu strēlnieki bija pirmie, kas tautā iededza kvēlu tēvzemes mīlestības liesmu un, iedami cīnīties un mirt par savu dzimto zemi, radīja spēcīgu patriotisku kustību. Zvaigžņu strēlnieku cīņu atceri atzīmēt ir mūsu uzdevums, jo latviešu strēlnieku upuŗiem kaldināta viena no stiprākām pamatstājām vēlākajā Latvijas valsts ēkā, bet Ziemsvētku kaujas ierakstīja latvieša karotāja vārdu I Pasaules kaŗa vēstures slavenākās lapas pusēs. Ziemsvētku kaujām, kas ir līdzīgas Verdenas Doumona un Vo fortu neaizmirstajām cīņām, ir liela nacionāla nozīme, jo latviešu strēlnieku pašaizliedzīgā tēvijas mīlestība, nacionālais lepnums, varonība un uzvara pauda pasaulei spēkus. Latviešu strēlnieku varoņdarbi lika atskanēt latviešu vārdam sabiedroto franču un angļu frontes ziņojumu izklāstā, latviešu strēlnieki kā slēgtu nacionālu vienību kaujas spēks tika cildināti, jo Ziemsvētku kauju rezultātā vāci pārsvieda no rietumfrontes uz šejieni vairākas savas divīzijas, kas atviegloja sabiedroto stāvokli. Vēlāk pat feldmaršals Hindenburgs, zīmējoties uz latviešu strēlniekiem, kādā ziņojumā ķeizaram raksta, kamēr pie Daugavas mirdz 8 zvaigznes (latviešu strēlnieku 8 bataljoni), tikmēr Rīgu neieņemt. Ziemsvētku kaujas Ložmetējkalnā un vēlākās Nāves salas niknās cīņas liek mums šodien godbijībā pieminēt tos vecos strēlniekus, kuŗi vēl ir mūsu vidū, vēl jo vairāk tādēļ, ka gauži retas ir kļuvušas viņu rindas. Ložmetēju kalnā vāciešiem toreiz bija izbūvētas neieņemamas pozicijas, kuŗu dēļ Ziemsvētku kaujās plosījās visbriesmīgākais dvēseļu putenis (te krita pie 9000 latviešu strēlnieku). Ziemsvētku kaujas sākās 1916.g. 23. decem-

(Turpinājums 4. lp.)

Pozicijas Tīreļpurvā.

Lasītāju Vēstules

ATCERĒSIMIES VIŅU

Retākas un retākas kļūst mūsu sirmo varoņu rindas. Viņi Latvijas brīvības dēļ nicinājuši nāvi un lējuši asinis. Mēs nedrīkstam šos varoņus aizmirst.

Ir zināms, ka lielā vientulībā savu mūža novakari vada kalpakietis LKOK Voldemārs Bišentrops. Viņš zaudējis acu gaismu un atrodas slimības gultā. Ik dienas viņu apkopt ierodas kāda tautiete. Viņa adrese: 645 Valley St. Apt.308 Willimantic, Con., USA, tālrunis 203—423—8357.

„Spēki atstājuši, nevienam vairs neesmu vajadzīgs. Es nesūdzos nevienam. Cik ilgi vēl palicis dzīvot!'' vēstulē raksta šis sirmais lāčplēsis un kalpakietis.

Vai mēs nevarētu atrast laiku uzmundrinošas vēstules nosūtīšanai vai pat tālruņa zvanam V. Bišentropam?

A. B. Čikagā.

RUNU TEICĒJI

Saskare ar vietējiem politiķiem ir vēlama. Neattaisnojami, ja sanāksmē aicinātā aizstājējs ar muļķīgu runu izraksta sev gara nabadzības apliecību un rada klausītājos sašutumu. Rīkotājiem būtu šādos gadījumos jāinformē tā autoritāte, kuŗas prestižam nepiemērotais aizstājējs ir kaitējis.

Dr. J. Karols Toronto.

JAUNAJĀ GADĀ

Turēsim mieru sevī, savās sirdīs, mīlēsim cits citu, kā to Jēzus Kristus mums mācījis. Dosim viens otram no sevis to labāko, gaišāko un lielāku mīlestību nekā līdz šim. „Kas mīlestību sēj, tas mīlestību plauj.'' Aizmirsīsim visus sīkos strīdus. Darīsim labus darbus, cik katrs spējam. Nemeklēsim pašlabumu, sev godu un slavu. Būsim vienoti domās un darbos un no sirds lūgsim Visuvareno Dievu uzklausīt mūsu lūgšanas. Labais vienmēr dzīvē uzvar, ļaunums rada ļaunumu. Būsim stipri mīlestībā par mūsu mīļoto dzimteni un stipri ticībā Dieva taisnībai. **Valentīna Auguste Čikagā.**

VAI SĀTANA LAIKS BEIGSIES?

Žurnālā Soul, kas iznāk Vašingtonā, gada beigās parādījās raksts par pāvesta Leona XIII redzējumu (viziju) 1884. gadā. Šis redzējums ir ļoti zīmīgs. Šai vizijā pāvests redzējis Kristu un Sātanu jeb ļauno garu. Pēdējais ar izsmieklu teicis Kristum, ka viņš varot iznīcināt Kristus baznīcu. Kungs tam atbildēja, lai viņš mēģinot to izdarīt, bet Viņš, Kristus, stiprināšot savus ticīgos. Kristus devis arī laiku sātanam sava ļaunā nodoma izpildīšanai — 75 līdz 100 gadus. Pēc tam viņa laiks būšot beidzies.

Šī pāvesta vizija notika 1884. gada 13. oktobrī. 1984.g. 13. maijā būs piepildījušies 100 gadi, ko Dievs bija piešķīris sātanam.

Kapelāns T. Krastiņš Montrealā.

KO ĻAUNDARI MEKLĒJUŠI?

Priekšsvētku dienā ļaundari Toronto sabiedriskā celtnē ielauzušies nakts stundā pazīstama pretkomūnistiska aktīvista darba kabinetā. Viņi nav nozaguši dārgās rakstāmmašīnas, ieskaņošanas ierīces, gleznas, radio un citas mantas. Plauktos un rakstāmgaldā izvandītas dokumentu mapes un korespondence. Ko viņi īsti meklējuši? Uz to atbildi var dot tikai piekritīgās drošības iestādes.

Andrejs Ogre Toronto.

DIVI PIEMINEKĻI

Es gribētu jautāt, vai pieļaujama un attaisnojama izdarība rādīt sabiedriskā sanāksmē uz ekrāna kopā ar Brīvības pieminekli arī Ļeņina pieminekļa bildi. Diemžēl, tas ir noticis, un būtu jāzina, kādēļ tas darīts un kas par to atbildīgs.

M. L. Toronto.

ĢENERĀĻA STURĢA PASAŽIEŖIEM

Martā paies tieši 35 gadi, kopš 1948. gadā amerikāņu pārbūvētais kaŗakuģis „General Sturgis'' IRO akcijas ietvaros Halifaksas ostā, Kanadā, izcēla pirmo lielāko latviešu bēgļu desantu.

Bijušie „Gen. Sturgis'' pasažieŗi, kas savu karjēru Viņa Majestātes domīnijā sāka kā zeltrači, skrodeŗi, mežu cirtēji, cukurbiešu ravētāji, šuvējas, istabmeitas un ķēkšas, plāno tikšanās azaidu. Lūgums pieteikties, zvanot 626-3772 vai 762-9914 līdz 28. februārim.

Mārga K. Toronto.

Edmunds Zirnītis

Jānis Sarma vairs neraksta

Austrālijas ceļojumā viens no nozīmīgākiem mūžības mirkļiem bija tikšanās ar rakstnieku Jāni Sarmu.

Mani gan prātīgi ļaudis brīdināja atturēties no nevarīgā Sarmas apciemojuma. Lielo iespēju tomēr negribēju palaist garām, neapciemojis Austrālijas un visas pasaules latviešu rakstniecības senioru un vēl vairāk — savu bijušo labo kollēgu Ēbenveileras latviešu ģimnazijā, franču joslā, kur liktenis mūs bija savedis kopā kādu laiku skolas darbā. Vai nav brīnums — vecākais kollēga, pārdzīvodams gados jaunākos kollēgas, vēl turas, uzkāpis 98 1/2 gadu kalnā, un ir ceļā uz simtgadi? 33 gados lielākā daļa mūsu kollēgu nogājuši no dzīves skatuves: Dr. phil. Osvalds Berkolds, vācu un franču valodas skolotāja Marta Jēkabsone, grafiķis Sigurds Kalniņš, architekts Maksis Krādziņš, agr. Kārlis Ķevietis, ķīmiķis Aleksandrs Lūsis, rakstnieks Edvins Mednis, agr. Emīls Saliņš, meiteņu internāta audzinātāja Erna Štifta.

Ēberveilerā drīz atklāju, ka aiz šķietami klusā un attu rīgā neciluma, it kā malā stāvētāja, slēpjas daudzplākšņaina personība: skolotājs, gleznotājs, tēlnieks Jānis Kalniņš un rakstnieks Jānis Sarma. Savā laikā Jānis Sarma mācījies Penzas mākslas skolā un ieguvis mākslinieka gleznotāja gradu, bet nav varējis samierināties tikai ar krāsām un tēlnieka kaltu, sevi kā domātājs izteicis vārdu mākslā — plastiskos tēlos, vēsturiskās personībās, ko veidojis laikmeta un vides gars. Atskatoties viņš pasmaidījis ar labvēlīgu smaidu vai vēl smalkāku sarkasmu.

1949. gadā, kad pēdējo reizi tikāmies Vācijā, Ēberveilerā, Sarmam bija jau 65 gadi, bet nebija vēl nevienas grāmatas. Tikai Austālijā, Melburnā, 1954. gadā 70 gadu vecumā ar romānu „Rūsa" Jānis Sarma kā vēlais viesis ienāca latviešu literātūrā un gadu gaitā ar dižajiem romāniem un vēsturisko stāstu grāmatām kļuva par vienu no lielajiem, kādi mums bijuši, 1965. g. izpelnīdamies PBLA lielāko atzinību — Tautas balvu.

Manu vēlēšanos, neņemot vērā brīdinājumus, ievēro un saprot bij. LAAJ Kultūras daļas vadītājs Armands Ļauļa un laipni aizvizina uz Zāģeļa kundzes namiņu Zaļajā ielā, nedaudz soļu no savām pirmajām mājām — nelaikā dēla Sigurda, lieliskā grafiķa, celtā nama.

Sava darbīgā mūža kādus 30 gadus Sarma aizvadījis Melburnā, Aivenho priekšpilsētā, Livingtonas ielā 16, bijušo ēberveiliešu — Fridrichsonu, Čakanovsku un Zāģeļu dārza namiņā. Mājas tur, Livingtonas ielā, nojauktas, lai atbrīvotu vietu jaunam lielam iepirkšanās centram.

Uz Livingtonas ielu 16 un no turienes ceļojušas dažas mūsu vēstules. Apaļās picgadēs esmu kollēgu apsveicis ar sonetiem vai heksametriem, recenzējis arī pāris Sarmas romānus. Lielāki nodomi palikuši jau pašos sākumos.

Zāģeļa kundzes viesistabā Sarma ienāk, uz spieķa balstīdamies, namamātes pavadīts, gluži mozs un smaidīgs, tērpies tumši brūnos rīta svārkos.

Sasveicinoties Sarma saka, ka mani nepazīstot, bet, pieminot Ēberveileras vārdu, tūdaļ noskaidrojas, ka neesmu vis nekāds svešinieks, kas iedrīkstējies viņu apciemot. Arī kalsnās rokas spiediens runā savu valodu: kā kādreiz, arī tagad tas ir vīrišķīgi maigs un draudzīgs, un, pievilcis manu roku pie sevis, viņš grib to paturēt kādu brīdi.

Ja Sarmu nebūtu redzējis kādās pēdējo gadu fotografijās, nepazītu. Viņa galvu rotā kuplas ūsas, bārda un mati kā senajiem bībeles praviešiem. Acis paslēptas aiz melna ieloga acenēm. Toreiz, pirms 33 gadiem, Ēberveilerā atklāto seju iezīmēja niecīgs ūsu kušķītis, kas vēlākos gados, kā rāda fotografijas, kļuvušas kuplākas. Ka tas tomēr ir Sarma, nodod klusā, paspalgā, paaugstinātā tembra balss.

Lielais vecums, kas neesot nekāds gods, Sarmam ir smaga fiziska nasta. Nesen Melburnas Ostinas slimnīcā salabotas vecuma kaites. Operācija prasījusi arī spēku zudumu un apgrūtinājusi kustēšanos. Kādreiz centīgajam pastaigu cienītājam neklausot kājas.

Sarunas mums rit gluži normāli. No rītiem viņam patīkot pagulēties, jo neesot viņam nekā liela ko darīt. Labā miega dēļ jūtoties labi. Piecēlies kaut ko palasoties. Lasot lietojot lupu. Redzes paguruma dēļ ilgi nevarot lasīt. Lielu rūpi par viņu turot Zāģeļa kundze. Pat viņa māte neesot bērnībā par viņu tā rūpējusies. Zāģeļa kundze gatavojot tik garšīgus ēdienus, ka nevarot no tiem atteikties.

Mani interesē, kā rakstniekam veicas ar rakstīšanu. Smalki smīnēdams, viņš stāsta, ka vēl rakstot, labo roku kustinādams, it kā rakstītu, bet visu dienā rakstīto viņš atkal iznīcinot. Zāģeļa kundze pasteidzas piebilst, ka rakstnieks vairs nerakstot vis. Ar drebulīgu roku vairs varot tik tikko pensijas čekus parakstīt. Sarma neapstrīd namamātes iebildumu. Saprotu. Jā, Sarma vairs neraksta, bet rakstīšana viņam bijusi visu mūžu rēgulārs dienas darbs, četras vai piecas stundas katru dienu. Sarma vēl dzīvo —

Edmunds Zirnītis, tiekoties ar Jāni Sarmu.

dzīvo vizijās, savā iztēlē it kā arvien vēl rakstītu. Rakstīšanā ievingrinātā roka vēl turpina rakstīt. Iedomās rakstīt viņam nozīmē elpot.

Savā 98. dzimumdienā viņš apsveicējiem izteicies, ka viņš nekas jau neesot un nekas neesot bijis, tikai dzīvojis un rakstījis. Daudz kas no uzrakstītā viņam pat vairs nepatīkot. Nekā vairs nevarot darīt, par vēlu. Kā esot, tā lai esot.

Apjautājos par vecāko dēlu Vitautu Kalvi. Par savu dēlu Vitautu, diemžēl, viņš nekā nezinot, kur viņš esot un ko darot. Arī es viņam nekā nevarēju pateikt.

Un tad bija laiks no sirmā rakstnieka atvadīties. Silts un draudzīgs rokas spiediens, zinot, ka mēs visi stāvam mūžības priekšā.

Jāņa Mozgas piemiņai

1975.g. Londonā. Jānis Leidumnīks tanī sūdzas, ka viņa balsi traucējot daždažādie vēji. Viņš sadzird, žēli tiem kaucot, lielās ilgas, sāpes par zaudēto tēvzemi Latviju. Viņš it īpaši ilgojas pēc pavasara, vasaras vējiem, kas viņam stundām liks priecāties, līksmot līdzīgi putniem.

Viņš bija „eistais" Latgales dēls un apdziedāja savu dzimto tēva sētu, Varaklāņu pagastā. J. Mozga dzimis 1909. gada 4. janvārī, Varaklāņu pagastā, Latgalē. Miris trimdā, Kanadā, St. Jozefa slimnīcā, Londonā, 1982. gada 12. novembrī. Apbedīts turpat Sv. Pēteŗa kapsētā 15. novembrī, piedaloties apm. 200 lielam bērinieku skaitam, pavadot četriem latviešu priesteŗiem.

Jānis Mozga bija klusas dabas sirds cilvēks, rakstījis daudzus sacerējumus — esejas, rakstus presē. Viņš pacietīgi nesa savu trimdas dzīves krustu, lai gan veselības stāvoklis arvien slīdēja uz leju. Kopš septembŗa sākās grūtas dienas — iestājās sirds vājums.

Jānis Mozga sarakstījis dzejoļu krājumu Tāvu pogalmā (izd. Latgaļu P./S. izdevn. 1959.g.) Tanī autors apdzied savas tēva mājas Varaklāņos, no tā izejot visu plašo pasauli. Otru dzejoļu krājumu Vēju stundā autors ar pseidonimu Jānis Leidumnīks izdevis ar saviem līdzekļiem

Rudenī vēji šalks un sūdzēsies par trimdu. Dzejnieks dzied par rudens vējiem un īpaši ziemas — decembŗa vējiem! Tie ir auksti, nemierīgi.

Dzejnieks J. Mozga zīmīgi izsaka savu pēdējo vēlēšanos savā dzejā „Uz tāvu sūtu īšu es", kas izskan eleģiski:

Uz tāvu sūtu īšu es, kod saule uzlēks sylā
Un, zemi skūpstūt, tei par kūku golim kops,
Kod tāvs pār dryvu briss zam debess jumta zylā
Un sirds pēc atpyutas un mīra kori slāps...

Vladislavs Bojārs.

Kultūras dienas februāŗa beigās

Kultūras dienas Toronto šogad notiks no 25.—27. februārim trijās vietās: Sv. Jāņa baznīcā, Latviešu Namā un Latviešu Centrā. Kultūras dienu sarīkojumu programmu, kas ietveŗ latviešu tautas stāvokli pirms 100 gadiem, izstrādāja LNAK Kultūras padome, ko vadīja Inta Purva.

Kultūras dienas sāksies piektdien, 25. februārī, pl. 19 Sv. Jāņa baznīcas telpās ar Mākslinieku vienības Latvis izstādes atklāšanu. Turpat pl. 20 referāts par latviešu tēlotājas mākslas stāvokli ap 1883. gadu. Izstāde būs atvērta trīs dienas.

Sestdien, 26. februārī, no pl. 13 līdz 18 Latviešu Namā paredzēti šādi referāti:

Rakstnieka un mūziķa Knuta Lesiņa no Mineapoles referāts: Un tā stāv rakstīts, kas būs veltīts literātūrai. Vēsturnieks Jānis Mežaks savā referātā Pie skalu gaismas apskatīs tā laika latviešu izglītības stāvokli. Gvelfas universitātes profesors ģeografs Dr. Gunārs Šubiņš referātā: Suņa pātaga un vāravas apskatīs tā laika idejas un tendenci Eiropā un pasaulē, kas ietekmēja dzīves attīstību arī Latvijā. Vēsturnieks Tadeušs Puisāns pievērsīsies Latgales situācijai pirms 100 gadiem. Pēc pusdienas pārtraukuma paidagogs Jānis Ozols referēs par Latviešu valodas mācīšanu toreiz un tagad, apskatot mūsu valodas kropļošanu kārklu vācietības laikā, rusifikāciju okupētajā Latvijā un trimdas zemju valodu iespiešanos latviešu valodā. Katrs referāts paredzēts ne vairāk par 30 minūtēm, 10 minūtes pārrunām.

27. februārī Latviešu Centrā no pl. 13—15 paredzēti 3 referāti. Pirmais: Vecmāmuļas un māmuļas, būs veltīts latviešu sabiedriskās darbības sākumiem. Referēs jurists Imants Alksnis. Par tā laika paražām, apģērbiem, mājas dzīvi un sadzīves īpatnībām referēs Inta Purva. Pusdienas noslēgumā paredzēts vēl viens referāts, par ko informēs vēlāk. Pēc pusdienu pārtraukuma: Senā dziesma, skani, skani! Plašs Kultūras dienu beigu sarīkojums, ko vadīs Knuts Lesiņš, ar dziesmām piedaloties Dainas korim un Valdai Lesiņai.

Ieejas maksa uz atsevišķiem referātiem 3 dol., uz visu sestdienas cēlienu, tāpat svētdienas — 5 dol. Uz mūzikālo nobeigumu — 4 dol. Ieejas kartes visiem 3 dienu sarīkojumiem — 12 dol. Tās sāks izplatīt jau pirms Kultūras dienām.

Pēdējo Kultūras padomes sēdi pirms Kultūras dienām ievadīja mācītājs A. Celms, apskatot, kādas idejas un kādi bija iemesli, kas lika pamatus mūsu kultūras uzplaukumam Latvijas brīvvalsts laikā. Pārrunās no padomes locekļiem piedalījās priekšn. Inta Purva, Valija Mērniece, Jānis Briedis, Dr. Gunars Šubiņš un Dr. Ed. Upenieks. Padomes sēde notika Purvu ģimenes mājā.

V. S.

UZMANĪBU!

LATVIJA AMERIKĀ APGĀDS

lūdz abonentus laikā kārtot 1983.g. abonementa maksas, kas paliek nemainītas. ASV un citu zemju abonenti, kas maksā ASV dolāros, lūgti maksājumu summu nesamazināt par kursa starpību, jo laikraksta sūtīšana ārpus Kanadas gadā maksā 15 dol. vairāk nekā Kanadā. Piezīmējam, ka sūtīšanas pasta nodeva ir augstāka tiem abonentiem, kas maksājumus nav nokārtojuši.

Latviešu strēlnieku pulku dibinātāji

I. Zalītis.

J. Goldmanis.

Pulkvedis F. Briedis.

Ģenerālis K. Goppers.

Dvēseļu putenis Tīreļpurvā

(Turpinājums no 2. lp.)

brī (pēc j. st. 1917.g. 5. janv.) un ar pārtraukumu ilga līdz pat 17./30. janvārim, tajās latviešu strēlnieki pārrāva vācu fronti 8 km plašumā bez neviena artilerijas šāviena, ko līdz tam kaŗa stratēģi uzskatīja par pilnīgi neiespējamu lietu. Uzbrukumu vācu cietokšņiem no Ložmetēju kalna (par tādu iesaukta augstāka kāpa starp Babītes ezeru un Mazo Tīreļpurvu) līdz Mangaļu mežam latvji uzsāka 23. decembŗa rītā, bet vakarā tiem bija jāatkāpjas, atstājot valmieriešus un baušķeniekus vācu aizmugurē. Iepretim Grabām šajā kaujā, netālu no Skangaļu ceļa, ievainoja leģendāro strēlnieku vadoni plkv. Fr. Briedi. Otrā vakarā, kad Rīgas namos dega svētku svecītes un mūžīgi jauno vēsti par cilvēku labo prātu un mieru virs zemes pāršalca svētku bezrūpīgie prieki, pa dziļu sniegu kaujai ievirzījās mūsu strēlnieku vienības. Pusdivos rītā (25. dec.) baušķenieki rokas granātām un tikai durkļiem vien kā pirmie ievadīja vēsturisko uzbrukumu, un plkst. 10 rītā Ložmetēju kalns un Augstās kāpas rajons līdz Lielupei bija jau latviešu rokās. Šajā dienā Mazā Tīrelī, kur vēlāk zaļoja jaunaudze, krita vairāk nekā 2000 latviešu vīru un jaunekļu. Kaujas turpinājās visu nedēļu līdz 29. decembrim (11.1), strēlnieki bija jau zaudējuši 5000 vīru, bet arī dzīvie bija noguruši līdz nāvei, veselu nedēļu cīnīdamies bez atpūtas un silta ēdiena. (Kauju niknumu raksturo, ka 6 dienās pret vāciešiem izšauts 11,5 milj. šauteņu patronu un 63.000 lielgabalu šāviņu.) Kad latvju strēlniekus aizlaida atpūtā, vācieši ar panākumiem lauzās atpakaļ zaudētajās pozicijās, radot krievu rindās sajukumu un pāniku. Stāvokļa glābšanai atkal atsauca no atpūtas latviešu strēlniekus, un komandējošais krievu ģenerālis Trikovskis 13./26. janvārī iedzina vidzemniekus un kurzemniekus tīšā nāvē, atstājot tos atklātajā Mazajā Tīreļpurvā līdz Augstajai kāpai, netālu no Ložmetēju kalna, zem iznīcinātājas vācu uguns. Tur veļu valstī aizgāja 2000 strēlnieku, kuŗu mirstīgās atliekas pelēkajos mēteļos gulēja kaujas laukā visu 1917. gada vasaru (vācieši neļāva kritušos aizvākt). 17./30. janvāŗa rītā vācieši devās uzbrukumā pret Ložmetēju kalnu. Daudzinātie krievu varoņi sibirieši aizmuka jau artilerijas viesuļuguns laikā, vienīgi latviešu strēlnieki varonīgi izturēja kauju un nāvētāju gāzu uzbrukumu un vāciešus atsita. Vācieši palika Augstajā kāpā, visu vasaru apšaudot Ložmetēju kalnu. Ziemsvētku kaujās latviešu strēlnieki ar savu varonību ieguva sabiedroto apbrīnu, tikai krievu armijas nespējīgie vadoņi iegrūda nāvē mūsu tautas labākos dēlus. Atceroties varenās Ziemsvētku kaujas un mūsu vecos strēlniekus, ieslēgsim sirdīs vēl otrus vārdus, kas Ziemsvētku kauju piemiņai kalti piemineklī pie brāļu kapu kalna Silenieku pagalmā: ,,Spēks liesmot Tēvijas mīlai.'' Tēvzemes mīlestības spēks ir mūsu šīsdienas dzīvības avots.

Izskaņa

Strauji Latvijas varoņi dzīvo,
Sapņus to acīs vēl neizdzēš nāve.
Kad jau klātu Aizsaules zeme.

Aizsaules zemē mūžīgi zaļā
Cīņā karstā aizejot rādās
Jaunās Latvijas svabadie krasti.

Nebeigs cīnīties Latvijas dēli!
Ellē pašā tie gatavi nokāpt,
Droši sist ar dūri uz galda,
Prasīt Latvijas tiesu un daļu.

K. Skalbe
(,,Veļu laikā'')

Piemineklis un mūzejs Nāves salā.

Ložmetēju kalnā vāciešiem atņemtās pozicijās.

5. Zemgales pulka ložmetēju komanda 1917. gadā.

V. V. Zēbauers

Nepieciešama nacionālpolītiskā audzināšana

Latviešu trimdas nacionālpolītiskā audzināšana tagad kļūst par vienīgo pamatu, uz kuŗa trimdinieks var cerēt paceļamies jauno Latvijas brīvības celtni.

Vienīgi nacionālpolītiska audzināšana var sagatavot augsni latviešu cerībām pastāvēt kā tautai arī tālākā nākotnē. Nacionālpolītiskas audzināšanas trūkums turpretīm ir miega zāles, kas veicina samierināšanos ar svešinieku varas un ideoloģijas jūgu, kādā mūsu tauta mūsu pašu tēvu zemē tagad spiesta vilkt savu kailo dzīvību uz nepārredzamiem laikiem, ja nekas nemainītos.

Vai to mēs gribam? Vai mēs drīkstam ar to samierināties? Ar laiku katras tautas pašaizsardzības instinkts izpaužas šīs tautas nacionālisma fainomenā, kuŗā — varbūt pat neapzinīgi — ieaustas tiešas eksistences prasības ne vien tīri praktiskā, bet arī emocionālā nozīmē.

Nacionālisms — lamu vārds komūnisma un sociālisma mācību piekritējiem — ir čaula, kuŗā daudzkārt ieslēpta kādas tautas dzīvotgribas esence. Atņemot tautai iespēju brīvi eksistēt, šo nacionālisma čaulu var lauzt vai pat pilnīgi sadragāt. Lai tas nenotiktu, šī čaula jāpiepilda ar stingru gara spēku, intellekta un gribas saturu, kas būtu pietiekami stiprs, lai uztvertu visus nelabvēlīgos triecienus, lai tie nāktu no kuŗas puses nākdami. Nespēja tos uztvert var tautas fizisko pastāvēšanu vājināt vai pilnīgi izdzēst.

1. pasaules kaŗa beigas iezvanīja rekviēmu daudzām koloniālām varām, un tautu saimē pēkšņi radās jaunas valstiskas vienības, kas vairāk vai mazāk atbilda šo tautu etniskiem un nacionāliem dotumiem, katra ar savu izraudzīto valstisko iekārtu zemju robežās, kur šo tautu senčiem liktenis bija vēlējis piemājot jau gadu simteņus vai pat tūkstošus.

Tā Eiropā dzima neatkarīgās Baltijas valstis: Latvija, Lietuva un Igaunija, arī Somija, Polija, Čechoslovakija, Ungārija un citas citos kontinentos. Izšķirīgo triecienu koloniālismam pasaules mērogā sagādāja laikmets pēc Otrā pasaules kaŗa. Līdzšinējās varas sadrupa jauntapušu patstāvīgu valšķu mozaīkā. Diemžēl, reizē ar to arī daudzas līdz tam patstāvīgās valstis, līdzvērtīgas citu nāciju vidū — arī Latvija — zaudēja savu brīvību un neatkarību, pasaules vēstures skatuvē uznākot un izceļoties jaunam koloniālisma paveidam ar sēdekli Maskavā. Tas savā doktrīnārā un militārā spēka lietošanā kļuva par izcilāko citu tautu apspiedēju un izmantotāju, kuŗam viņa vienpartijas diktātoriskā struktūrā un teritoriālā izplatībā nav precedenta visā cilvēces attīstības vēsturē. To dzemdējis komūnisms ar segvārdu „strādnieku paradīze". Viņa vadītāji sistēmatiski apzīmē savus antagonistus pasaules politikas liktenīgajās spēlēs par kapitālistiem vai imperiālistiem, attiecinot to īpaši uz ASV.

Bet kā tas ir patiesībā? Pēc Otrā pasaules kaŗa Padomju Savienība līdz ar savu marksistīsko atvasi Sarkano Ķīnu okupējušas un pakļāvušas savai dominācijai tuvu pie 2.000.000 kvadrātjūdžu agrāko patstāvīgo un neatkarīgo valšķu territorijas ar tuvu pie 170.000.000 iedzīvotāju. Tanī pašā laikā rietumu demokratijas atdevušas brīvību, pašnoteikšanos un neatkarību vairāk nekā 1.000.000.000 ļaužu, kas apdzīvoja ap 13.000.000 kvadrātjūdžu zemes lodes platības, kas atradās šo rietumzemju domīnijā gadu simtiem. Tādā kārtā Padomju savienība patlaban faktiski ir — vārda tiešā nozīmē — vienīgā koloniālā imperija zemes virsū, pie kam tā vēl ar to neapmierinās un pastāvīgi mēģina paplašināt savas varas ietekmes zonas.

Arī mūsu pašu zemi, agrāko brīvo Latviju, komūnistu spēki okupēja. Kas drīkst apsūdzēt šo jaunradušo kolonizācijas konglomerātu ar visām tā varmācībām? Kas spēj izkliegt sāpes par Latvijas valsts iznīcināšanu un latviešu tautai pāri darītām ciešanām, mocību un beztiesību?

Tauta okupētajā tēvu zemē iebiedēta. Viņai liegtas tik daudzas elementāras cilvēku tiesības, ka tā paralizēta pretoties valdošās svešinieku varas direktīvām, kas nosmacē mūsu tautas nacionālās augšāmcelšanās ieceri un katru tās izpausmi.

Vienīgi mēs trimdā esam tiesīgi viņu vārdā paust mūsu tautas cerības un atklāt pasaulei tās apklusinātos sāpju vaidus. Vai mēs to vienmēr darām? Vai mēs ļausim latvju nācijas saucieniem pēc brīvības apklust uz laiku laikiem?

Latvju tautas daļa trimdā patlaban ir asākais dadzis okupantu centienos izdzēst Latvijas vārdu no pasaules kartes, un viņi cenšas šo dadzi padarīt nekaitīgu. Viens no viņu galvenajiem ieročiem ir sadrupināt trimdas latviešu sabiedrības vienotību un reizē iemidzināt tos tādā veidā, lai vairs nebūtu sapņotāju par Latvijas neatkarības atgūšanu un centieniem paglābt latvju tautu no tai paredzamās iznīcības. Latviešu tautas ģenetisko kapu jau okupanti neatlaidīgi rok, gan vajājot un nosodot latviešus izsūtījumos uz Gulaga cietumiem vai vergu nometnēm, gan visādu iemeslu aizsegā izvācot „brīvprātīgos" un ne tik brīvprātīgos darbu pienākumos, norīkojumos un nometinājumos visos Padomju imperijas plašumos, viņu vietā iepludinot Latvijā simtiem tūkstošus dažādu tautību svešiniekus no visām Krievijas malām.

Arī latviešu asimilēšanās un saplūšana radniecībā ar citu tautu piederīgiem trimdā ārpus savas tēvu zemes nesola nekā laba latviešu tautas un valodas saglabāšanai nākotnē.

Šādos latviešu tautas pastāvēšanai nelabvēlīgos apstākļos nacionālpolītiskā audzināšana ir absolūti nepieciešama. Kāpēc nacionālpolītiskā audzināšana taisni tagad ir tik vajadzīga latviešu trimdas saimei, īpaši jauniem? Kāpēc to neuzsvēra agrāk?

Latvijas atbrīvošanas cīņas un Latvijas neatkarības pasludināšana, kā arī tautiskās atmodas laikmets pirms tam paši par sevi jau automatiski veicināja nacionālisma degsmi un patriotismu latviešu sirdīs un tēvzemes mīlestību visās gara izpausmēs.

Nacionālpolītika bija nerakstīts tautas credo, skaidra apziņa par savas valsts nepieciešamību, ko apjauda visa tauta, izņemot varbūt samērā nedaudzos, kas simpatizēja bolševiku/komūnistu kustībai vai mēģināja bremzēt vai pretoties Latvijas tapšanai kādu specifisku personīgu vai partejisku ieganstu dēļ.

Visi Latvijas valsts pastāvēšanas un zelšanas gadi bija nacionālas iedvesmes piesātināti. Vēl spēcīgāk nacionālpolītiski simptomi pierādījās latviešu garīgajā pretestībā pret mūsu lielo austrumu kaimiņu Padomju savienību, tai nodevīgi iebrūkot Latvijā pēc Hitlera un Staļina slepenā pakta nolīgšanas, kā arī vēlāk sekojošā vācu okupācijā.

Nacionālpolītiskā audzināšana nebija vajadzīga trimdas pirmajās dekadās. Latvijas neatkarības iznīcināšana un gara verdzības uzspiešana latvju tautai bija brūces, vēl svaigas un nedzīstošas un sāpēja, neļaujot pamirt nacionālai apziņai trimdinieku dvēselēs. Tās dedzināja pārliecībā, ka Latvija tomēr kļūs atkal reiz brīva.

Mēs visi bez izņēmuma bijām cietuši okupantu varā, zaudējuši visu: savu valsti, īpašumus un neskaitāmas radu, draugu un paziņu dzīvības.

Tādā aspektā likās, ka visa sadzīve latviešu trimdā, neskatoties uz patvēruma zemju dažādo psicholoģisko klimatu, būs nacionālpolītikas izpaudums, un nebija vajadzības to īpaši uzsvērt vai daudzināt.

Trimdas gadiem aiztekot, radās jauna latviešu paaudze augsti izglītota, bet kas pati nebija tieši cietusi Latvijas okupācijā piedzīvotās briesmas un izjutusi tautas ciešanas un brīva cilvēku tiesību zaudējumus Latvijā. Lielā mērā tie bija gluži ignoranti par Latvijas vēstures norisēm abu pasaules kaŗu starplaikā.

Tīri nemanot dabiskais tautas pašaizsardzības instinkts uzturēt dzīvu apziņu par nepieciešamību cīnīties visiem pieejamiem līdzekļiem par Latvijas jauna brīvības rīta sagaidīšanu un latviešu tautas ciešanu izbeigšanu kaut kā pagaisa mūsu sabiedrības augstākās vadības ideoloģiskās un praktiskās darbības norises.

Viss tika atstāts pašplūsmei. Iestājās īstā ceļa aizmiglojums. To itin veikli izmantoja mūsu zemes okupanti un dažādos veidos, galvenokārt ar tā saucamiem čekas inscenētiem „kultūrsakariem," mēģina mūsu trimdas sabiedrībā uzturēt šo iemidzināšanas statusu, reizē arī sējot šķelšanās sēklu trimdas saimē jautājumos par „kultūrālo" sadarbību, apejot patieso latvju tautas eksistences priekšnoteikumu: okupācijas izbeigšanu un Latvijas brīvības atjaunošanu.

Reizē ar to latviešu trimdas sabiedrībā kultivē noskaņu, ka okupētajā Latvijā viss esot vislabākā kārtībā, un trimdas latvieši, īpaši jaunatne, var vislabāk pakalpot savai tautai šeit un tur, gan dejojot, gan dziedot, gan iepazīstoties ar okupētā Latvijā radušos kultūru, kas it kā apliecina tur valdošo okupantu piešauto „brīvību". Šo importēto kultūru baudot, ikviens varot justies īsti piederīgs latviešu tautai.

No vairāku jauniešu puses jau dzirdēts, ka patiesā latviešu gara kultūra patlaban atrodama tikai okupētā Latvijā, jo trimdā jau vispārīgi neesot piem. zīmīgas latviešu rakstniecības. Neesot te ne rakstnieku, ne dzejnieku, ne citu ievērības cienīgu literātu.

Šie jaunieši ir nezinīgi par savas tautas gara bagātībām. Cik ātrā laikā čekas sūtītiem „kultūras" sūtņiem no okupētās Latvijas un viņu sadarboņiem trimdinieku vidū izdevies veikt savu Jūdasa darbu un dzēst no trimdas jauno apziņas zināšanu par Latvijas literātūru, mākslu un vēsturi un apslāpēt vēlēšanos reiz atbrīvot Latviju no tās apspiedējiem!

Liela daļa atbildības par šo nezināšanu jāuzņemas mūsu jauniešu izglītības sniedzējiem un latviešu skolu, vidusskolu, dažādu izglītošanas un iepazīšanās kursu, nometņu un studiju centru vadībai.

Acīm redzot noklusēts, ka vairāk nekā 90% no latviešu gara darbiniekiem visdažādākās nozarēs devušies trimdā, un Latvijā palikuši vienīgi tie, kas neiespēja vai apzinīgi palika, lai kalpotu komūnistu iekārtā.

Ja vien šie mūsu trimdas jaunieši būtu iepazīstināti kaut vai, piemērām, ar trimdas laikā Vācijā iznākušā trimdas rakstnieku autobiografisko rakstu krājuma Trimdas Rakstnieki trim sējumiem, tie būtu guvuši jēgu par latviešu literātu gara mantību, iznestu no apdraudētās tēvu zemes trimdā. Tur apcerēti un minēti 75 latvju literāti, dzejnieki, rakstnieki un lugu sacerētāji, no kuŗiem lielākā daļa arī pēc 30 trimdas gadiem sniedz desmitkārt bagātāku un vērtīgāku gara ražu nekā tie, kuŗus okupācijas vara atbalsta un lutina savu mērķu sasniegšanai trimdas latviešu vidū.

Ar viņu iefiltrēšanu trimdas tautiešu sabiedrībā tiek neuzkrītoši apiets mūsu tautas etniski nacionālas pastāvēšanas un valstiski politiskās atjaunošanas jautājums. Tadējādi tiek noklusēts arī tas genocīds, ko vēl aizvien lieto latviešu tautas pakāpeniskai iznīcināšanai svešinieku jūgā, lai to eventuāli izdzēstu no dzīvo tautu saraksta līdz ar latviešu valodu.

Latviešu valodas mācīšana, apgūšana un lietošana jaunām latviešu audzēm visā pasaulē ir „conditio sine qua non", bez kuŗas nekādā ziņā nevar iztikt. Dejošana, dziedāšana, koklēšana un satikšanās jauniešu salidojumos, sarīkojumos un sabiedriskā sadzīvē ir svētīga un ļoti teicama nodarbība mūsu etniskās kultūras uzturēšanā un latviskās dzīves ziņas pierādījums, bet tas vien nekad nespēs palīdzēt atgūt Latvijai brīvību, nedz apturēt latvju tautas garīgo izdeldējumu un fizisko iznīkšanu mūsu tēvu zemē — Dievzemītē Latvijā.

Lai gan stunda vēla, tomēr mums paliek vēl Dieva vēlēts gara spēks un izteiksmes brīvība. Tas var iešķilt jaunu cerības dzirksti gan vecos un pagurušos tautiešos trimdā un tur, gan arī jaunās, dzīves prieka un spara pilnās paaudzēs, kuŗu rokās atrodas mūsu tautas gaišāka nākotne, ja viņu dvēseles tās ilgosies. Tas nozīmē nekavējoties atsākt rūpīgu nacionālpolītisku audzināšanu visā latviešu sabiedrībā ikvienā zemē, kas devusi patvērumu latviešu bēgļiem, kad pašu zemei, kur mūsu senču šūpuļi kārti un mirušie atdusas, vēlās pāri posta uguns un iznīcības viesuļi.

Visu sabiedrisko organizāciju, draudžu un trimdas iestāžu (un jumta organizāciju vadītājiem Dievs žēlīgi dod vēl laiku izlietot savu ietekmi un gara spējas, lai mudinātu un vienotu visus trimdas latviešus sirdsdegsmē redzēt svešinieku uzurpēto un izmantoto Latviju no jauna paceļamies no pīšļiem un apspiestības jaunā brīvībā, bet pašu tautu pasargāt no priekšlaicīgās pazušanas kopējai vienprātīgai rīcībai — nokratīt pašreizējo okupācijas varu, tiklīdz radīsies kādi jauni apstākļi. No sirds izlūgsimies, kaut Latvija reiz atkal celtos.

Informācijai par abonementa maksas kārtošanu un ievietojamiem sludinājumiem lūgums zvanīt:

466-1514

Sludinājumus laikraksta nākošajam numuram pieņem līdz pirmdienas pēcpusdienai.

Vai dzeja dzimst debesīs?

ANDREJS EGLĪTIS. CAUR DAUDZĀM ZEMJU ZEMĒM, CAUR DAUDZĀM DEBESĪM. DZEJOĻI. GRĀMATU DRAUGS. 1982.

Labas dzejas noslēpums nav atrisināms Andreja Eglīša jaunajā grāmatā, drīzāk atrodamies no tā tālāk, pārvarēti un fascinēti. Tā ir laba dzeja, bet taisni tādēļ mūsu jautājums piemilst: kā var tādu uzrakstīt? Laikam ir jāsaka, ka Dievs to dod; varbūt dzejoļi dzimst debesīs. Vai arī Dieva noliedzējam? Eglītis pie tiem nepieder, mēs to visi zinam. Bet, ja laba dzeja nav brīnums, kas tad tā ir? Vācu rakstnieks un literātūras teorētiķis Holthūzens (H.E. Holthusen) runā par dzejoļa ,,maģisko spēku", kam ir vara pār mums.

Modernā lirika kā reliģioza pārdzīvojuma izpausme nav nekas neparasts. Tas var parādīties arī, aiz maskām, jo nūminozais nav ieslogāms tikai kādā ,,sakrālas" domāšanas vai izteiksmes sektorā vai formā, tam pieder — vārdiski — visa pasaule. Var sastapties ar vārsmām, kuŗu reliģiozais jēgums prasās atšifrēšanas. Un kas meklē kristīgo elementu reliģiozā dzejā, tam ar vārdiem vien nepietiks, ja nav atskāršama pati dzejnieka Dieva attieksme — kāda tā ir. Tāpat lasītājam arī jābūt gatavam pārbaudīt sevi. Ir vērts vairāk atcerēties, ka dzejai var būt arī Dieva ,,pagarinātās rokas" loma. Tas nav kāds kalpones uzdevums, ar to tā — dzīvo. Patiesi dzīvojam mēs tikai no Dieva elpas un Dieva elpā.

Tādējādi varētu arī teikt, ka īsta dzejnieka pazīme ir tā, ka viņš elpo transcendenci. Andreja Eglīša dzejai piemīt šī transcendences smarža — ja tāds izteiciens atļauts. Tā ir krāšņa dzeja, un te redzam, ka dzeju nevar taisīt, tā top, tā tiešām ir sava veida brīnums. Benns tā interpretē dzejoļa dzimšanu: ,,Dzejolis ir jau gatavs, pirms viņš iesācies; autors tikai nezina vēl savu tekstu." Variēsim: pats dzejas radītājs varbūt ir pārsteigts, kas viņam iznācis, ko dzejas zibens no augšas ierakstījis saviem uguns burtiem. Varbūt zemes atmosfaira darījusi, ka transcendences zibens kādu rakstu zīmi nav trāpījis gluži tā, kā tai bija jābūt. Tad dzejnieka uzdevums ir ar trīcošu sirdi pabeigt to, kas dzirkstij no augšas palicis nepabeigts. — Vai pārspīlējums? Tikai tiem, kas negrib nekā zināt par radīšanas noslēpumu!

Īsto dzejnieku pazīst no priesteŗa dvēseles, un tā Andrejam Eglītim ir. Kur viņš iet — arī tālu, svešu kultūru un vēstuŗu zemēs — uz Gambiju, Senegali (,,Afrikas bungu nakti"), vai Maroku, Tunisu — tur ,,Allaha naktī" viņam jādomā, vai ,,krusta zīmi pār krūtīm mest" (14.lp.). Un Ceilonā dzejnieks Budam jautā, vai tas zina, kur ir dzejnieka mājas (21). Bet pie Karmeļu kalniem Izraēlā ,,viena sniegaina bite" dzejnieku ,,atpakaļ uz dzimteni dūc", uz dzimtenes mūžam zilajiem kalniem. No mūžīgā ,,Jūdejas raga" viņam skan nemirstīgā — arī šāsdienas — patiesība: ,,Tautas šķīstās un atrādās savam Dievam caur briesmām" (27). Un tikpat nozīmīgs viņam ir jautājums: ,,Kungs, vai tu tiešām skaiti mūsu dienas?" (29).

Andrejs Eglītis mums ir dzejas priesteris, kas visās tautās un pie visiem lūgšanu galdiem redz un meklē, un domā savu tautu — vienīgo. Viņš dzīvo — un grib arī mirt — ,,ar dvēseli uz Daugavas pusi" (12). Uz turieni viņš ilgojas pat Grieķijas sapnī, uzrunādams rīta zvaigzni un lūdzot, lai tā ,,savā spožumā" aiznes mīlēdama viņu nebeidzamā tālumā (35). Olīvkoka saknes viņš te redz ,,savijušās kā rokas pāri laicībai./ No Kristus dzimšanas" (34). Laicībai pāri ceļas Andreja Eglīša dziesmas, ceļas dzejnieks pats. Reālais un irreālais viņam nav šķērslis viens otram; ar abiem viņš ir ceļā: ,,Uz neredzamu pasauli ved redzamas durvis" (48), un ,,Tos vējus pazīstu, kas mūžam ceļā" (46). Ar ,,ugunīm un vējiem, ar ūdens pilieniem, ar sudrabotu gaismu" rit viņa ceļš, plūst(5). Tikai ,,laiks stāv uz vietas un nepakustas" — ,,es redzu no sākumu sākuma līdz galu galam"(36).

Kad viņš ceļo pa zviedru zemi — Gotlandi, Olandi — viņš ,,savas Dieva bites sapņos" gana (41). Šo dzejoļu skaistumu nevar izteikt, varbūt tāpēc, ka ,,lakstīgala" viņa ,,dvēslē dzied" (45); dzejas noslēpums ir pārvarīgs. Tam viņš pieskāries dzejolī ,,Dziesmas piedzimšana" (49).

Lilja stāv pie šūpuļa —
ērkšķis galvu loka. Sirds-
pukstienā šūpojas debesī-
ga moka. Atnāk raudzīt
kristāmo krāšņos tērpos
kūmi; jūra putu vainagā,
varavīkšņu dūmi. Mirkli
klusums nokrīt smags —
vētra elpot stājas. Dzies-
ma iziet pasaulē meklēt
savas mājas.

Mēs, kristieši, zinām, arī Dievs reiz izgāja pasaulē meklēt savas mājas — toreiz, kad Kristus nāca uz mūsu zemi. Atļausimies teikt — lietojot dzejnieka vārdus — mums no tā laika:

Mūžam ceļams, mūžam
ceļams ļaužu dvēslēs
Dieva nams; mūžam stei-
dzams, nepabeidzams —
reizēm liekas neuzce-
ļams./ Mūžam ceļams
Dieva nams./ Pāri tum-
sām, pāri naidam ceļams
dvēslēs Dieva nams. Vi-
siem veŗams, neaptve-
rams, reizēm liekas neuz-
ceļams — Mūžam ceļams
Dieva nams. (51).

Dzejnieks gan saka: ,,Tundru vēji aizrīdamies mani piedzimstot un mirstot dzenā" (74), bet tam pašam ,,asins vējam" viņš arī uzsauc: ,,Uz brīvību, caur gadu simteņiem, arvien tu esi ceļa jūtīs" (76). Viņš tic savas tautas karogam, kas nāk ar ,,brīvības sapni, ar mokām, ar mīlestību", un tad: ,,acis ar ilgām degošām, tās vajaga mirkli pie karoga spiest — par to, ko cietusi mūsu tauta, par to, ko vajadzēs viņai vēl ciest" (77).

Dzejnieku ,,pārziedēs" pāri nāves žogam, pārnesīs ar savām ogām simboliskā olīve, kuŗai viņš lūdz: ,,Aizziedi mani dzīvā mūžībā" (79). No mūžības skatījuma — ar profētisku un priesterisku dzejnieka sirdi — viņš aizlaicīgā vīzijā jauš jauna laika nākšanu, kuŗā laicīgais ar aizlaicīgo tā piepildījumā ņav vairs šķiŗami (70):

Vai jau lielā gaisma aust,
Jau aiz baismas redzas?
Vēl ar tumsas murgoņām,
Asins šaltīm sedzas.
Vai jau lielā gaisma aust,
Kalns iet prom no lejas?
Saules drānās parādās
Jauno cilšu sejas?
Vai jau lielā gaisma aust,
Dzird jau priecas tauri?
Saucot visām debesīm,
Visām zemēm cauri.

Dzejnieks un tautas tribūns, ar dvēseli šinī laikā un aizlaikā. Latviešiem, teic, dzejnieku esot daudz, bet Andrejs Eglītis ir tikai viens, viens pats. Viņa valoda raujas laukā no zemes, viņa dzeja pārzied tai pāri. Tā ir noslēpums un reizē aplaimojums mums. Viņš nāk pie mums ar ,,neizsakāmiem vārdiem" (16), ,,no pirmajiem līdz pēdējiem" — paņemtiem dzīvei un nāvei; viņš mūs ved ,,caur daudzām zemju zemēm, caur daudzām debesīm", un mēs viņam ,,plūstam" līdz — ,,uz mājām... uz mājām atpakaļ..." (5). Ar dzejnieku, kas laicībā ieskatījis mūžību un mūžībā laicību — uz savu sākumu plūstam, aizziedam dzīvā mūžībā. Tā ir liela dzejnieka priekšrocība tā to pateikt... Gaumīgu vāku grāmatai devis Ilmārs Rumpēters.

J. V. Strautnieks

Turpinās Latvisko zināšanu semināri

Toronto Latviešu tautas augstskolas Latvisko zināšanu semināra rudens semestŗa pēdējā sanāksmē 12. decembrī Broka universitātes politisko zināšanu profesors Juris Dreifelds referēja par tautsaimniecību okupētajā Latvijā, izmantodams okupācijas iestāžu oficiālos skaitļus un salīdzinādams tos ar Latvijas saimniecisko kapacitāti brīvvalsts laikā, kad mēs saimnieciski bijām Somijai priekšā, turpretī okupētajā Latvijā tagad ir otrādi. Debatēs R. Pētersons aizrādīja, ka nepareizi runāt par ,,Padomju Latviju", jo mūsu valsts ir okupēta zeme, tātad — okupētā Latvija. V. Slavieša jautāja, vai referents pats tic šiem padomju skaitļiem, ņemot vērā, ka komūnisti operē ar dubultiem skaitļiem — pašu vajadzībām un propagandai. Zināms arī, cik ,,patiesi" tie ir vēlēšanu skaitļu publicēšanā, kur visi katrreiz nobalsojuši turpat 99,9 proc. Referents domāja, ka šinī gadījumā padomju skaitļiem varētu ticēt.

Gvelfas universitātes profesors Gunars Šubiņš referēja par tematu: Ģeografijas iespaids uz Eiropas austrumu robežām, 1914.—1950.g. Viņš vēsturiski apskatīja Eiropas ģeografiskās robežas, sākot no Romanova dinastijas laikiem, kad krievu ekspansija gājusi strauji uz priekšu, kamēr I Pasaules kaŗā tos atspieda atpakaļ uz austrumiem, bet 2. Pasaules kaŗā tie iespiedušies Eiropā vēl dziļāk un tendence izplesties vēl tālāk, ar mērķi ieņemt Skandinavijas valstis, lai piekļūtu ziemeļos pie lielajiem ūdeņiem un Baltijas jūŗa kļūtu par Krievijas iekšējo jūŗu.

Katrs referāts ilga 30 minūtes. Tos ievadīja Pamela Melnbārde, beigās izsakot pateicību arī referentiem un klausītājiem, kas bija ieradušies visai kuplā skaitā — 80.

Vairāki referāti paredzēti pēc Jaungada, ziemas semestrī. Svētdien, 9. janvārī, pl. 15 Latviešu Namā Toronto konservātorijas mācībspēks Pēteris Zariņš, M.M., referēs par komponista Alfrēda Kalniņa pieeju klavieŗu mūzikas kompozicijai. Otrs — agr.Dr. E. Žubecka referāts: Pa latviešu izglītības pagātnes pēdām.

Svētdien, 13. februārī, prof. Kārļa Kļaviņa referāts: Dzimtniecība jaunākā skatījumā; pēc tam dzejniece Indra Gubiņa iepazīstinās ar savu jauno dzejoļu kopojumu Pa plašu jūŗu. Svētdien, 13. martā, no Latvijas izkļuvusī Ingūna G. rādīs slīdītes par Latviju un stāstīs: Kā mēs meklējām latviskumu. Arī šie abi sarīkojumi notiks Latviešu Namā un tanī pašā laikā — pl. 15.

Visi tautieši aicināti semināŗus apmeklēt un piedalīties pārrunās.

V. S.

PIEDĀVĀJAM
500 DOLĀRU ATLĪDZĪBU

tai personai vai personām, kas varētu tiesā liecināt, norādot to personu vai personas, kas patvarīgi noplēsa no sienas 1982.g. 16. vai 17. septembrī Toronto Latviešu Centrā gleznu ,,Apsnigusi Rīga" (Aug. Annusa glezna).

Ziņas lūdzu sniegt:
G. Korulis, 10 Deepdale Dr., Agincourt, Ont. M1S 2N4.

Pēteris un Daina Brauni Otavā laimīgi paziņo, ka 1982. gada 15. decembrī piedzimis dēliņš Eriks Augusts, brālītis Tālim, Larim un Krišiņam.

Vanagu Kārlis

Trimdinieka piezīmes 61

Aizvadītais 1982. gads mums vēl ilgi paliks atmiņā ar pretkomūnistiskā vulkāna iedarbošanos Polijā, kad tur līdz tā apslāpēšanai uz īsu brīdi iegailējās maskaviešiem naidīgā vārda brīvība, kad Kremļa patvaldības apspiestās poļu tautas važas kļuva slābanākas un naivie zīlēja, ka poļu brīvestības vulkāna nokrišņi radīs pretkomūnistisku gaisu ne vien okupētā Austrumeiropā, bet ieslīdēs arī pašā krievzemē.

Viss bija tikai maldu sapņojums. Šodien jau rietumi saostās ar Kremļa jauno sarkano caru, lai atsāktu izdabāšanu ,,mīļā miera dēļ''! Reiz rietumi gluži to pašu darīja Hitleram un kādās ziepēs iekļuva, to mēs visi vēl šobrīd jūtam! Piekāpšanās un izdabāšana uzmudina sarkanos tirannus tikai tālākiem agresijas plāniem! Sarkanais lācis ierūcas, rietumi sacenšas piedāvāt tam labību ar lētu kreditu un vergu darba spēku būvētajam gāzes vadam piegādā technoloģiju, ko krievi izmanto militāriem plāniem, utjpr.

Mūsu brīvības alkas ir sīknauda lielajās politiskajās spekulācijās. Šīs vasaras gaisotne ASV lielpilsētās var izrādīties visai eksplosīva (arodbiedrības jau tagad piedraudējušas, ka ar mieru aicināt masas iziet ,,uz ielām''. moři savukārt plāno sava Mārtiņa Lutera Kinga piemiņas demonstrācijas, utml). Mūsu ziņa var palikt grūtāka, ja detentes atkusnī mūsu ,,rīdīšanu'' pret visu spēcīgo sarkano lāci mēģinās piebremzēt. Taču lai viss tas nekādi neattur mūs no svētā pienākuma kliegt vēl skaļāk, būt nepatīkamiem, uzbāzīgiem, citādi Baltijas valstu problēma tiks pilnīgi aizmirsta.

Kaut mēs atzītos paši sev, ka salīdzinot to, ko ikviens no mums esam ieguvuši par iespēju dzīvot brīvu cilvēku cilvēcisku dzīvi trimdā, ar to, ko mēs esam darījuši un devuši, lai arī tautai tēvzemē būtu brīvība, vai tad mēs neesam tomēr lieli, lieli parādnieki savai tautai? ,,Vaidu balsis, posta balsis nāk mūs trimdā uzrunāt: Tu, kas brīvs starp brīviem elpo, zinies, cik vēl latvietis esi! Zemes postu, tautas postu, zinies — savu daļu nesi! Lai var tauta vieglāk elpot, lai zin brāļus žēlotājus!'' (Ed. Tūters).

Mūsu 1983. g. uzdevumus pārliecinoši izgaismojis Latvijas Brīvības Fonda vadītājs Valdis Kārklis: ,,Morāle un cēlie principi lielvalstu attieksmēs parasti nav lielā cieņā. Mēs bieži vien pārspīlējām citu valstu palīdzību mūsu cīņā par Latvijas brīvību. Amerikā ir tik daudz cilvēku, kas negrib aizstāvēt savu pašu zemi, kur nu vēl iestāties par mums! Tā kā mēs šeit esam mūsu apspiestās tautas ,,delegācija brīvajā pasaulē'' Latvijas brīvības interešu aizstāvēšanai, mums jābūt aktīviem un stipriem, arī gataviem nest kādus upuŗus šī uzdevuma un pienākuma veikšanai!''. Trimdas kopības līdzšinējo atbalstu par iepriecinošu un apmierinošu saukt gan nevaram. Vai ikviens 1983. g. nevarētu kaut kā sajozt savus izdevumus un ik mēnesi kādu ārtavu atlicināt Latvijas brīvībai?

Būt apzinīgākiem un atbildīgākiem mūs, kas trimdā esam desmitā daļa savas tautas. bet kuŗas pienākums cīnīties par 9/10 atbrīvošanu no sarkanā jūga spēcīgi aicina Rita Liepkalne: ,,Mums visiem spēkiem un līdzekļiem jāpalīdz vienotas nacionālas apziņas un tautas kultūras un tradiciju uzturēšanai dzimtenē. Tur, Baltijas jūras piekrastē, vēl ir latviešu zeme, vēl ir tauta, kas vēl runā mūsu valodu, vēl dzied mūsu dziesmu, vēl domā mūsu domu, cerē mūsu cerību, tic mūsu ticību un sapņo mūsu sapni! Mēs nedrīkstam savā savrupībā iebāzt galvas tikai dziļāk smiltīs, cēlāk pacelt dibenus gaisā, un tad vēlāk brīnīties no kurienes gan spēriens nācis! Būsim modri un gudri, lai neviena izdevība neaizietu gaŗām nepamanīta un neizmantota!''.

Vai kāds vēl atceras, kāds bija jaunkareivja zvērests Latvijas armijā? ,,Apsolos un zvēru, netaupot savus spēkus un dzīvību, sargāt Latvijas valsti un viņas neatkarību pret visiem, kas to apdraud!,,. 1983. gada Jaungada dienā klusībā nodosim līdzīgu apsolījumu savai Latvijai: darīt visu, kas mūsu spēkos, viņas neatkarības un brīvības atjaunošanai! Mēs taču vēl esam uzticīgi savai tēvzemei! ,,Kā gan var būt vēl tas pats? Var gan! Vēl arvienu man sāp mūsu kritušie biedri, man sāp mums atņemtā zeme, sāp kapenes tundrā, sāp svešums un — sāpēs līdz galam!'' (A. Apse). Paliksim tie paši, nepiedosim, neuzsmaidīsim tiem svešajiem, kas mūsu tautai tēvzemē liek dzīvot sakostiem zobiem!

Tas attiecas arī uz mūsu trimdā ,,atlūzušajiem zariem'', kuŗos joprojām rit latviešu asinis! ,,Tava tauta ir stipra, tās spēks ir miljonreiz stiprāks par tavējo. Pat ja tu tēvu valodu būtu aizmirsis, tu nevari aizbēgt, paslēpties, ielīst svešā ādā, tevī verd tavas tautas sāpes.'' (Ervīns Grīns-Rīdzenieks).

Gada beigās nevar nepieminēt kādu jauku ziņu no Detroitas, kas iesildīja sirdis. Tur vairāki tautieši 18. novembrī pie savām mājām izlikuši sakanbaltsarkanos karogus! Tāds plīvojis arī pie pilsētas valdes nama! Cel, latviet, galvu augstāk! Cik labi būtu, ja kāds sakopotu ziņas par to, kur vēl tas tā noticis— tas pamudinātu rūpēties par Latvijas karoga izkāršanu pie sabiedriskiem namiem un latviešu mājām 1983. g. 18. novembrī, kad atzīmēsim tā 65. gadskārtu!

Visi mūsu ,,lielie darbi'' ko brīvajā pasaulē veicam Latvijas brīvības labā, kļūst sīki, ja vien atceramies tos varoņus, kas, riskējot visu, dzimtenē saceļas pret tautas apspiedējiem. Ko mēs, piemēram, vēl zinām par 27 g. veco Maigoni Rāviņu, kas atklāti ar savu parakstu 1982. g. 8. martā nosūtīja PSRS Augstākai padomei Maskavā rakstu, lai Latvijā netraucēti atļautu darboties, pamatojoties uz okupantu ,,satversmes'' 72. ptu, Latvijas Brīvības savienībai, kuŗas mērķis būtu ,,Latvijas Republikas'' atdalīšanās no padomju vissavienības!

Savā lūgumā Rāviņš norāda, ka Latvijas patstāvība esot vienīgā iespēja, kā pasargāt to no nākošā atomkaŗa. Patstāvīgā Latvija, kopā ar citām kaimiņu tautām, veidotu neitrālu joslu — cordon sanitaire, kas tad varētu nodrošināt labvēlīgus apstākļus mieram Eiropā. Prasība pēc neatkarīgas Latvijas esot prasība pēc miera!

Kas šādai ,,cilvēku grupas diktātūrai'' un autoritātīvai domāšanai par tādām jaunatnes politisko rosmju izpausmēm, kas ir pretējas trimdas vadības vadlīnijām, nepiekrīt, lai steigšus vien pārvācas uz Mičigenas universitātes studentu mītni! Kalamazū SC, ar visu, kas tur ir, ieskaitot nacionālo garu, ir trimdas ,,Kaŗa skola'', kuŗai jādod mūsu nākotnes darbam vadītāji ar nelokāmu un stingru nacionālo stāju. Vai SC kādā nedēļas nogalē nevarētu pie sevis uzlūgt pāris mūsu Kaŗa skolas virsniekus, lai uzklausītu, ka tikai paklausānās disciplīnai un ,,autoritārai domāšanai'' veido pašaizliedzīgo latviešu patriota raksturu un kaldina vadītājus un vadoņus!

Ziemsvētki vārdos un skaņās — bija Sv. Andreja draudzes koŗa izveidota programma dievkalpojumā 19. decembrī. Kori diriģēja Arv. Purvs un J. Beloglāzovs. Dievkalpojumu kuplināja Jānis Gulbis (čells). Foto J. Liģers.

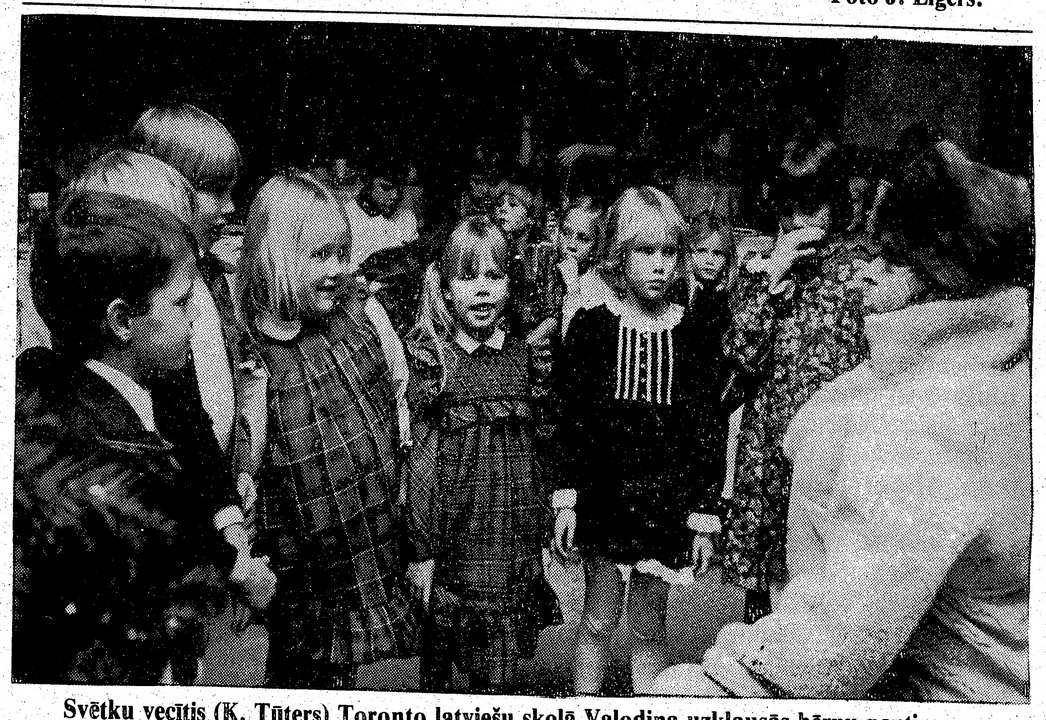

Svētku vecītis (K. Tūters) Toronto latviešu skolā Valodiņa uzklausās bērnu pantiņus un vēlmes. Foto J. Liģers.

Latviešu skolā Hamiltonā eglītes vakarā — 3. un 4. ģimn. klases audzēknes: Andra Ādlere, Laura Ādlere un Lolanda Birziņa atskaņo ,,Ziemsvētku slava''. Foto Jānis Neimanis.

amber
AMBER PRINTERS & PUBLISHERS LTD.
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514; 465-7902

TORONTO ZIŅAS

● Sv. Andreja draudzes 4. Adventa svētdienas dievkalpojumā Ziemsvētki vārdos un dziesmās diriģenta A. Purva un J. Beloglāzova izkārtojumā dziedāja draudzes koris, piedaloties arī svētdienas skolas bērniem, kas bija izveidojuši Betlēmes skatu. Čella solo spēlēja Jānis Gulbis ar Edīti Timermani pie ērģelēm. Liturģiju vadīja un svētos rakstus lasīja mācītājs J. Cālītis, lūgšanu teica mācītājs viesis Gunārs Lazdiņš no Venecuelas, kas pēc īsa apciemojuma Toronto devās tālāk uz ASV. Pēc dievkalpojuma baznīcas zālē bērniem bija rīkota eglīte, galdu klājot dāmu komitejai Bertas Miškinas vadībā. Dāmu kom. priekšnieces B. Kūlas vadībā bija sagādājusi arī Ziemsvētku vecīša (Sarma Eglīte) dāvanu maisa bagātīgo saturu, iepriecinot 60 bērnus. Bērni teica Ziemsvētku dziesmiņas un dziedāja.

● TLB sestdienas skolas Draudzīgā aicinājuma akts notiks 29. janvārī pl. 9 rītā skolas telpās. Svētku runu teiks dzejniece Indra Gubiņa, akta norisi vadīs skolotāja Dace Veinberga. Aktā arī paziņos vērtējumu par skolēnu darbiem skolas žurnāla Auseklītis 17. numurā. Vecāku komiteja klās cienasta galdu. — Skolas telpās katru mācību sestdienu A. Strade, L. Treimane, A. Briede un Z. Enzeliņa māca tautas tērpu gatavošanu, jostu un prievīšu aušanu, metallā kakla važiņu gatavošanu un adīšanu ne tikai skolēnu vecākiem, bet arī ārpus skolas interesentiem bez maksas.

● Reliģisko pārdomu pēcpusdienas Latviešu Centrā pirmajā pusgadā notikušas sešas reizes, pēdējā no tām 15. decembrī ar Ziemsvētku laikam piemērotu programmu. Tās atsāks 12. janvārī pl. 13. Sanāksmes, kuŗās piedalās 60—90 dalībnieku, notiek ik otru trešdienu tai pašā vietā un laikā. 26. janvārī referēs mācītājs K. Kuškēvics no Hamiltonas, 9. februārī mācītājs A. Briedis un 23. februārī paredzēts mācītājs J. Ķinēna referāts no ASV.

● Dievtuŗu Burtnieku draudze Ziemas svētkus nosvinēja 26. decembrī DV namā pie svētku mielasta galda. Dižrunu teica Brumeļu Andrejs. DV vīru koŗa 15 koristi dziedāja diriģenta Dr. A. Pērkona vadībā viņa sabalsotās tautasdziesmas. Svētku sanāksmi, kuŗā bija ap 70 dalībnieku, vadīja draudzes vadonis Paliepu Jānis, kuŗš arī pastāstīja par Juliana Cēzara kalendāra izveidošanu. Burtnieku gada sapulce 19. janvārī DV namā, kur notiks draudzes vadības vēlēšanas.

● Toronto latviešu pensionāru gada sapulce notiks 27. janvārī pl. 14 Latviešu Namā. Darba kārtā: darbības pārskati un revīzijas komisijas ziņojumi un to pieņemšana, valdes priekšsēža resp. apvienības priekšnieka, valdes locekļu un revīzijas komisijas locekļu vēlēšanas, biedru nauda noteikšana 1983. gadam, 1983. gada budžeta pieņemšana un darbības projekta pieņemšana. Sapulce sāksies precīzi izsludinātā laikā. Reģistrējoties jāuzrāda biedru karte. Sapulcē balstiesīgi visi apvienības pensionāri, sākot ar 60 gadu vecumu, ja nomaksāta biedru nauda par 1982. gadu.

● Sv. Andreja draudzes dāmu komiteja izplānojusi turpmākos sarīkojumus. 23. janvārī pankūku brokastis pirms dievkalpojuma no pl. 9 līdz pl. 11, 30. janvārī pēc pl. 15 dievkalpojuma draudzes pēcpusdiena ar teoloģijas studenta L. Saliņa referātu. No 20. līdz 23. februārim Evaņģelizācijas dienas ar mācītāja Jāņa Ķinēna referātiem. Tajā pašā laikā Jāņa un Ainas Ķinēnu gleznu izstāde. 27. februārī draudzes pēcpusdienā referēs Balva Kūla un Morella Vilka par teoloģijas kursiem un darbu draudzē. 6. martā draudzes gadskārtējais bazārs.

● Kristīgās draudzības pēcpusdiena 11. decembrī Valmer Rd. baznīcā pulcināja pāri par 40 dalībnieku. To Ziemsvētku noskaņā vadīja Nelija Ābele, īsu uzrunu sakot Maijai Barušai-Kolinai. Dziedāja sastādītais vīru ansamblis: Andrejs un Kārlis Arāji, Augusts Pīpe, Pēteris Morgenšterns, Jānis Cērps un Miķelis Andersons diriģenta J. Baruša vadībā. M. Prauliņa piedalījās ar deklamācijām un jauniete Margrieta Alutis ar klavieŗu solo. Vairāki sanāksmes dalībnieki deva liecību par dziedināšanas brīnumu, teica lūgšanas un lasīja no bībeles. Nākamā sanāksme 22. janvārī pl. 14 Sv. Jāņa baznīcas telpās.

Toronto latviešu kreditsabiedrības bērnu eglītes pēcpusdienā Latviešu Namā par jautrību bez svētku vecīša gādāja arī klauns un burvju mākslinieks. Foto V. Plampe.

● PBLA Latvijas brīvības fonds rīko 9. janvārī pl. 15 Centra vidējā zālē pārrunu pēcpusdienu, ko vadīs Viktors Upeslācis. Ar īsreferātiem piedalīsies T. Kronbergs, Dr. V. Lukss un Dr.A. Šteins. Pēc tam diskusijas ar publikas piedalīšanos.

● Satiksmes nelaimē 13. decembrī nogalināts 42 g. vecais Andris Māris Zommers. Viņš atgriezies no darba izbraukuma pa Albertas provinci ar savu nodaļas priekšnieku, kas vadījis auto. Braucot pa divvirzienu autoceļu, pretimbraucošais auto gribējis apbraukt priekšējo mašīnu un ievirzījies blakus līnijā, saduŗoties ar mašīnu, kuŗā sēdējis Zommers ar savu priekšnieku, kas smagi ievainots; arī pretimbraucošā mašīnā viens nosists un otrs smagi ievainots. Nogalināto Andri Māri Zommeru pārveda uz Toronto, kur viņu 18. decembrī no Sv. Andreja baznīcas uz Jorkas latviešu kapiem izvadīja mācītājs J. Cālītis. Pie aizgājēja šķirsta stāvēja akadēmiskās vienības Austrums goda sardze. Kapsētā atvadvārdus teica Austruma pārstāvis Andris Roze. Nelaikis atstāj vecākus Braitonā, Ont., sievu Lindu, brāļus — Uldi Toronto un Juri Hamiltonā ar ģimenēm.

● Pēc Zelta svētdienas azaida Latviešu Centrā 12. decembrī notika kopēja Ziemsvētku dziesmu dziedāšana mācītāju J. Cālīša un I. Gaides vadībā. Divus solo dziedājumus sniedza tenors Ivars Gaide Rutas Āzes klavieŗpavadījumā. Azaidā piedalījās 350 apmeklētāju, no kuŗiem 250 palika uz dziedāšanu.

● A/S Latviešu Nams dāmu komiteja rīko 12. februārī pl. 14 Latviešu Namā tradicionālo pankūku pēcpusdienu ar dažādu šķiŗņu pankūkām. Ar priekšnesumiem piedalīsies TLB sestdienas skolas kokļētāju ansamblis un tautas deju dejotāji. Būs bufete. Ieeja bez maksas. Dāmu komitejas izkārtojumā 13. martā pl. 17 Latviešu Namā koncertēs Ingeborga Veinberga un Juris Cīrulis; pie klavierēm Pēteris Zariņš. Ieejas maksa 6 dol., pensionāriem un skolēniem 5 dol.

● Centra vidējā zālē 16. janvārī pl. 15.30 mācītāja A. Celma referāts: Jānis Jaunsudrabiņš no Neretas līdz Kerbekai.

● Kurzemes cietokšņa Ziemsvētku kauju 38 gadu atceres svētbrīdis Saulainē 15. janvārī pl. 18 ar mācītāja A. Celma vadītu svētbrīdi pie Kritušo karavīru pieminekļa. Galveno runu teiks šo kauju dalībnieks Valdis Tikiņš. Priekšnesumi un groziņu azaids Saulaines sabiedriskajās telpās.

● Savā mājā 20. decembrī pēkšņi saļimis Alfreds Suchovs. Slimnīcā konstatēts, ka viņš miris ar sirdstrieku. Nelaikis dzimis 1925. gada 22. septembrī Limbažos, 2. Pasaules kaŗa laikā cīnījies Latviešu leģionā, bija Sv. Jāņa draudzes padomes un Saulaines pārvaldes loceklis, vadījis Saulaines izbūves darbus. Atstāj sievu Rasmu, dēlus Ēriku un Andri un 2 mazbērnus, brāli Kārli un māsu un māti Latvijā. Aizgājēju uz Jorkas latviešu kapiem 23. decembrī izvadīja mācītājs I. Gaide. No draudzes padomes un Saulaines pārvaldes atvadvārdus teica pārvaldes priekšnieks Aigars Brencis, pēdējās ardievas sakot arī Guntim Tannim.

● Mācītājs J. Cālītis 23. decembrī izvadīja 21. decembrī Central Park aprūpes mājā 86 g.vecumā mirušo Lidiju Karlīni Kroni. Viņu pārpelnoja. Nelaikē atstāj meitu Valiju, znotu Oskaru Brenci, mazmeitu Ingrīdu Mazuti no Otavas un 3 mazmazbērnus, māsas ASV un Latvijā.

● Ar sirdstrieku Humber Memorial slimnīcā 16. decembrī miris Miķelis Berķis, dzimis 1901.gada 2. februārī Aizviķu pagastā. Aizgājēju no Rosara bēŗu nama, kur stāvēja DV goda sardze, uz Sv. Džēmsa krematoŗiju izvadīja mācītājs A. Briedis. No DV Toronto nodaļas un bijušajiem cīnītājiem atvadvārdus teica Ed. Tiltiņš. Nelaikis bijis kaŗa ierēdnis Kurzemes divīzijas stābā, piedalījies Latvijas atbrīvošanas cīņās. Viņa dzīvesbiedre Elza mirusi 1980. gadā. Paliek dēls Ojārs, vedekla Ilena un 3 mazbērni, Saginavā, ASV, māsa Ženija Kukse.

Top Cēsu pulka vēsture

5. Cēsu kājnieku pulka vēsturisko materialu un piemiņas sarīkojumu darbu komiteja 23. novembrī DV namā pulcējās uz savu kārtējo darba sēdi. Komitejas sekretārs un kasieris Jānis Treijs stāstīja par savāktajiem vēsturiskajiem materiāliem — rakstiem un foto uzņēmumiem. Atzinību izpelnījās Arvīda Stepes, Anša Pommera, Alberta Baltputna u.c. komitejai piesūtītie uzņēmumi un daži gan publicētie, gan nepublicētie raksti. Darba grupas vadītājs un kasieŗa palīgs Elmārs Krūka, Arturs Riekstiņš un LKOK maj. Alberts Ameriks ziņoja, ka vairāki bij. pulka virsnieki solījuši nodot vēsturiskos materialus pulka brošuras sastādīšanai. Par redaktoru šim darbam izraudzīja Jāni Treiju, kādēļ lūdzam visus materialus un saraksti sūtīt uz šādu adresi: Mr. J. Treijs, 302 A, Annshiela Drive, Keswick, Ont. Canada, L4P 3A5. Lūdzam arī bij. pulka kaŗavīru dzīvesbiedres nākt komitejai palīgā ar ziņām, uzņēmumiem, goda zīmju attēliem, medaļām u.c. Komiteja nolēma ar darbu atbalstīt LKOK maj. A. Amerika iecerēto referātu ciklu 1983. g. jūnija sākumā, kuŗā paredzēts apskatīt Cēsu kauju starptautisko nozīmi, apvienojot sarīkojumu ar atbrīvošanas cīņu piemiņu. **js.**

Pateicība

Sirsnīgi pateicamies mācītājam I. Gaidem par dziļi izjustiem mierinājuma vārdiem, ērģelniecei Anitai Rundānei par atvadu mūziku, draugiem, darba kollēgām un paziņām par līdzjutību un piemiņai veltīto ziedojumu Saulainei mana vīra un mūsu tēva

Alfreda Suchova

izvadīšanā mūža mierā 1982.g. 23. decembrī Toronto.

Lielais miers
Nu klusi, klusi
Tavai sirdij pieskāries.

Sieva un dēli.

Kārlis Ķezbers

Rumba

ROMĀNS

(22. turpinājums)

„Pamalko vien vīniņu", Lejezers ieteica Puskramiņam. „Jānoskaidro, kas ir šī sieviete! Būšu drīz atpakaļ!"

„Ahā...", zinīgi norūca vecais rakstnieks. Viņš bija rakņājies pa cilvēku dvēselēm pārāk ilgi, lai tūliņ saprastu Lejezera intereses iemeslus. Rakstnieks ar romānu tipiem rīkojās kā chirurgs, izsijājot trūkumus un labās īpašības. Viņam bija savi mīluļi un naidnieki. Dažkārt iegrimis darbā dienām un nedēļām, viņš nonāca tik tālu, ka aprakstītie tēli gandrīz kļuva dzīvi un viņš ar tiem sarunājās. Būdams reālists, viņš tad meta mieru, pārtrauca rakstīt, pastaigājās pa kalnu takām, pakavējās pāris vakarus Gemzē, apmeklēja Lejezeru vai citu kādu kaimiņu. Lejezeram daiļā kaimiņiene interesēja kā sieviete, to Puskramiņš tūliņ pamanīja. Dziļi nopūties, viņš sevī nosprieda, ka romantiķi nav labojami un ārstējami, tādi tie dzimuši, tādiem tiem jāaiziet. Lai cik nelabi piedzīvojumi gadītos atkal un atkal.

Lejezers paklanījās pret dāmu un pasmaidīja.

„Vai esam pazīstami?"

Viņa atsmaidīja un atbildēja skaidrā latviešu valodā.

„Protams. Kādreiz taču strādāju pie jums. Esmu Alda Leja..."

Raits Lejezers mirkli klusēja. Vai tas varētu būt? Viņš atcerējās ģimnazisti, ko pieņēma darbā vienā no mēbeļu veikaliem priekš daudz gadiem. Kāda pārvērtība! Meitene, nopietna, mierīga, ļoti intelliģenta. Un tagad — eleganta dāma, tālā vietā, ar svešu uzvārdu.

„Bet...", viņš stostījās, „Jūs taču esat grāfiene Cīta Terēzija Ceprehēgī, vai ne?"

Viņa pielika pirkstu pie lūpām un pavērās visapkārt.

„Esmu tā pati Alda, bet apstākļi prasa, lai lietoju šo ungāru vārdu. Pašlaik nevaru nekā paskaidrot kā tikai to, ka tam sakars ar manu darbu."

Viesmīlis atnesa otru krēslu, un Lejezers atsēdās Aldai blakus.

„Vai jūsu draugs negaida?", Alda paskatījās Puskramiņa virzienā.

„Pārāk aizņemts ar vīna pudeli! Bez tam — viņš nekad nejūtas vientuļš, jo tam vienmēr ir sabiedrība — zagļi, krāpnieki, blēži, kādreiz pat pa slepkavam..."

Alda izbrīnā atrāvās.

„Nebīstaities, Puskramiņš nav gangsteris! Pazīstams kriminālromānu autors. Viņš mīl ar cilvēkiem tikties, bet dažkārt tam nav iebildumu nedēļu vai divas būt vienam."

Laiciņu pasēdējis, Lejezers norunāja sastapt Aldu nākamā dienā un pārrunāt visu, kas to interesētu. Puskramiņš tikām bija iztukšojis otru un pasūtinājis trešo vīna pudeli. Pametis acis pāris reizes uz Lejezera un grāfienes pusi, viņš piecēlās, lai izietu pa krodziņa durvīm uz balkonu ieelpot svaigo kalna gaisu. Pamatīgs reibonis palīdzēja rast idejas, tāpēc rakstnieks, atspiedies pret balkona margām, domīgs vērās kalna nogāzē, kur nupat augšup rāpās zobratu vilciens. Galvā radās jauni tēli, virkne sarežģījumu. Noziedznieks varēja izmantot vilcienu negantam noziegumam. Spiegam pelēkais vagoniņš būtu īstā vieta nodot kurjēram nozagto valsts noslēpumu.

„Skaists laiciņš!", kāds ierunājās viņam blakus. „Kas te par dzīvīti, labi, ka atbraucu!"

Slaids jauneklis sporta uzvalkā viņam draudzīgi aplika roku ap plecu. Puskramiņš bija ieslīdzis tai dzēruma posmā, kad visi cilvēki šķiet labi un mīļi draugi, tāpēc viņš arī par svešā cilvēka draudzības izpausmēm neuztraucās.

„Llabi gggan...", viņš šļupstēja. „Kkkur tad esat apmeties? Vai tepat Gemzē? Miera te nav, labāk pameklējiet kādu būdu. Vai dienesta darīšanās?"

Ja gan. Bez tam mēģinu sameklēt pazīstamu cilvēku. Vai labi zināt apkaimes iedzīvotājus, kas nākuši no Amerikas?"

Puskramiņš nožagojās.

„Atvainojos!", viņš ņurdēja. „Svešinieki no Amerikas? Es pats tāds esmu!"

„Jūs pats?"

Rakstnieks piebakstīja jauneklim ar rādītāja pirkstu pie krūtīm.

„Tieši tā! Ne tikai svešinieks no Amerikas, bet arī kādreiz — pats sev svešinieks! Citi? Protams, ka te tādu netrūkst. Lūk, uzkalniņā, divas mājiņas, vai redzat? Nu, gluži akls neesat vis. Tur dzīvo draugs, ko bieži apciemoju."

„Draugs no Amerikas?"

„No Metropoles pilsētas. Vārdā Raits Lejezers. Nesen iebrauca. Sagājis naidā ar sievu. Kas gan savu reizi nesaskrienas ar sievām? Man arī kādreiz bija sieva. Liktenis izšķīra, šī palika Vācijā. Tagad saucas Jemerlicha kundze! Bīlefeldā dzīvo. Kādreiz sarakstījāmies. Naida jau mums nekāda nav. Viņa vienmēr aizrādīja — „lāga cilvēks esi, Līvij, bet maizes devējs gan — galīgi uz zaķa! Tev pašam vajadzīgs apgādnieks, lūk kas! Kur tādu ņemt? Tava lielākā problēma!" Un aizgāja pie vācieša. Tagad man neviens neaizrāda, ka esmu vājš maizes pelnītājs. Lieliska sajūta, vai ne, draugs?"

Tikai pēc šī monologa Līvija Puskramiņš pamanīja, ka jauneklis aizgājis un viņš sarunājas pats ar sevi.

Lejezers atrada draugu atspiedušos pret balkona margām, gurdām acīm vērojot zobrata vilciena sliedes.

„Ļaundaris varētu samaitāt vilciena bremzes, pats izlēkt un — žūūūū, pārējie visi trakā skrējienā dotos nāvē!"

„Tev tas būtu pārāk neparasts gadījums! Labie tavos romānos taču vienmēr izglābjas, vai ne?"

Vecais pagriezās pret viņu un miglainām acīm nolūkojās draugā.

„Nekad neaizsit durvis tā, ka nevar vairs dabūt vaļā", viņš teica. „Ja ļaunais nogrūž labo no mājas jumta, gādā, lai apakšā atrastos siena vezums, kur iekrist. Arī ūdeņi piemēroti tādai reizei. Nelietis iezvelk upurim pa galvu ar bomi, upuris iekrīt Temzā, domā — cilvēks beigts un pagalam uz visiem laikiem. Nekā, vēsais ūdens to atspirdzina, viņš kaut kā izrāpjas malā. Kur gadījusies, kur ne, to ierauga jauna meita, kas to ievelk savā būdā. Dod strēbt karstu viru, līdz cilvēks vesels kā rutks un sāk knakstīties ar glābēju."

Lejezers paņēma veco aiz paduses.

„Nāci nu mājās, pirms vēl esi pabeidzis izstāstīt nupat radušos kriminālromānu. Jāiet pret kalnu, labs gabaliņš, vai varēsi?"

Vecais saslējās.

„Es? Vai varēšu? Kā briedis nostaigāšu. Bet zini — viens tevi meklēja."

Lejezers sarāvās.

„Mani meklēja? Kas tad?

„Jauneklis. Varbūt ne gluži jauneklis, bet jauns vīrietis. Teicās esam no tavas puses — Metropoles. Prasīja, kur esi apmeties."

„Ko tu viņam teici?", Lejezers nogrāba rakstnieku aiz apkakles un pamatīgi sapurināja. „Cik reizes tev neesmu sacījis, ka nevēlos ciemiņus! It sevišķi tādus, kas nāk no manas puses. Kalnos meklēju mieru."

Vecais kaut ko nomurmināja, kas izklausījās kā taisnošanās. Pēc tam viņi vairs nepārmainīja nevienu vārdu līdz Puskramiņa būdas durvīm. Ticis no rakstnieka vaļā, Lejezers kāpa kalnup. Viņš domāja par Aldu un tikšanos ar viņu rīt. Meitene bija izveidojusies par elegantu dāmu! Ar ko viņa nodarbojās? Kāpēc visi to sauca par grāfieni Ceprehēgi? Vai viņa tiešām bija precējusies ar ungāru augstmani? Ko viņa te darīja?

Uzkāpis bluķnīcas balkonā, viņš paskatījās lejup uz ciemu un pasmaidīja. Viņa dzīvē bija atkal iešalcies spirgts pavasaŗa vējš.

Redzot Jāni Ragu galīgi apjukušu stāvam pie durvīm, cilvēks pie loga vēlreiz atkārtoja:

„Raga kungs — mans vārds ir — Jonatans Ķimenis!"

(Turpinājums sekos.)

Velta Zante

Mēs visi

Sveicinu, sveicinu,
sveicienus sūtu
pāri tālumiem
garā tuvajiem.

Nokrīt mans sveiciens
pašam pie kājām
atpakaļ pašam sirdī.

Tu,
Tu pats
esi sējējs un zeme!

Tu,
Tu pats
esi saucējs un atbalss!

Dzīvo Tev sirdī
simtsimtiem ilgu un sāpju
un nākamā laika
vistīrākais sapnis.

Nes savu sapni,
audzini dzīvu!
Sirdsasinis Tev
Tavu dzīvību smeļas
no Tava paša
nākotnes sapņa.

Atstaro dzīvība
tukstošām dzirkstīm,
stiepj pāri dienišķam
ļaunuma ilgumam
zvaigžņotu gaitu
uz piepildes sauli.

Mūžības zvaigžņu
sidraba stari
pieglauda ceļa
visīsākās šķautnes.

Mūžības zvaigžņu
laipnajā gaišumā
gaismojas sāpju
visdziļākās plaisas.

Esi Tu sējējs un zeme!
Esi Tu Latvija pats!

Savai zemei dzīvdaļa
Tu esi, biji un būsi!
Un kopā mēs savās sirdīs
esam, bijām un būsim
Latvija pati!

Kad pāri brūcēm saredzam
zvaigžņotas mūžības tumšzilo
jumu,
no mums visiem kopā
ceļas un aug
mūžībai pretim
Latvija pati!

* * *

Arvīds Melliņš

Dzejnieka sāpes

Neviens viņu nesaprot.
Neviens.

Tik cildens,
tik cēls viņš!
un zvaigznes meklē debesīs
un mīlu.

Viņš izredzētais,
dievu dēls
šai muļķu pasaulē.

Par visu mīļāk
viņš Pasauli mīl —
Firmamentu —,
ne tevi, protams.

Kvēls romantiķis viņš:
kad mēness naktī spīd,
tam dziesma krūtīs raud:
„Es naktīs savās sāpēs
Kā avots atveŗos."

Ne maizi tam,
ne darbu, —
tik nektāru,
nektāru dod un
aplausus.
Bet Pasaule tik ļauna! —
ne Firmaments, protams,
bet šie mazie,
sīkie,
muļķa cilvēciņi.

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

8. janvārī pl. 18 Latviešu Namā Kaŗa veterānu strēlnieku b-bas pēdējais lielais sarīkojums. Visi laipni aicināti.

9. janvārī pl. 11.30—15.00 azaids Latviešu Centrā.

9. janvārī pl. 15 Latviešu Namā Latvisko zināšanu seminārs. Referēs konservātorijas mācībspēks Pēteris Zariņš: Komponista Alfr. Kalniņa pieeja klavieŗu mūzikas kompozicijai. Dr. E. Žubecka referāts: Pa latviešu izglītības pagātnes pēdām.

15. janvārī pl. 19.30 Latviešu Namā TLMM kluba Zaķu balle. Izlozē mēdījumi un zivis. Pilna bufete. Spēlēs Runči.

16. janvārī pl. 11.30—15.00 azaids Latviešu Centrā. Pl. 15.30 vid. zālē māc. A. Celma referāts: Jānis Jaunsudrabiņš — no Neretas līdz Kerbekai.

19. janvārī pl. 19.30 Latviešu Namā TLMM kluba Zaķu balle. Izlozē medījumi un zivis. Pilna bufete. Spēlēs Runči.

22. janvārī pl. 19.30 Latviešu Centrā Studenšu korp. Toronto kopas slēgts tējas vakars. Informācija par biļetēm pie Z. Jansones 499—4955.

23. janvārī pl. 11.30—15.00 azaids Latviešu Centrā. Pl. 15.00 vid. zālē Dr. A. Vanaga referāts: Cilvēks un viņa draugi dzīvnieki.

29. janvārī (sestdien) pl. 18 un

30. janvārī (svētdien) pl. 17 Latviešu Namā TLTA ģimnazijas Draudzīgā aicinājuma sarīkojums ar R. Blaumaņa komēdijas Zagļi izrādi.

30. janvārī pl. 11.30—15 azaids Latviešu Centrā. Pl. 15 vid. zālē Grāmatu svētdiena — Draudzīgā aicinājuma zīmē. Ērika Dzeņa izkārtojumā latviešu mākslinieku (Eduarda Dzeņa un Ēvalda Dajevska) darbu skate slīdītēs. Komentēs Indra Gubiņa.

12 februārī pl. 14 Latviešu Namā tradicionālā pankūku balle. Piedalās TLB Sestdienas skolas audzēkņi. Brīva ieeja.

26. februārī Viestura un Jundas koŗu koncerts.

9. aprīlī Latviešu Centrā DV teātris rīko jautru vakaru.

17. aprīlī, svētdien, pl. 17 DV Toronto sieviešu koŗa Zīle 11. gadskārtējais koncerts Walter Hall.

23. aprīlī ALT Vašingtonas ansambļa viesizrāde Toronto.

TORONTO LATVIEŠU KONCERTAPVIENĪBAS 24. SEZONAS KONCERTI

12. februārī, sestdien, Tālivalža Ķeniņa skaņdarbu koncerts. Piedalās Ērika Beitāne — soprāns, Arturs Jansons — altvijole, Rita Strautiņa un Pēteris Zariņš — klavieres, Toronto universitātes mūzikas fakultātes kameransamblis, DV sieviešu koris Zīle — dir. Arvīds Purvs.

5. martā, sestdien, Skaidrīte Līduma - Hildebrante, soprāns; pie klavierēm Daira Kalnāja - Langena.

Visi koncerti notiks pl. 20 Town Hall, St. Lawrence Centre for the Arts.

SV. JĀŅA DRAUDZES SARIKOJUMI

19. un 20. februārī pl. 11 Ziemas prieki Saulainē.

27. februārī — svētdien, pl. 19.00, kamermūzikas koncerts.

10. martā — ceturtdien, pl. 19.00, tradicionālās Saulaines vakariņas.

19. martā — svētdien, pl. 19.30, garīgs koncerts — tenors Ivars Gaide un ērģelniece Anita Rundāne.

10. aprīlī — svētdien, pl. 13.00, Dainas koŗa koncerts Pavasaŗa ieskaņai.

23. aprīlī — sestdien, pl. 19.30, garīgs koncerts; piedalās vokālais ansamblis B. Alkas vadībā un kamerorķestris.

25. jūnijā — Līgo vakars Saulainē J. Dzegūzes izkārtojumā.

Latviešu Fonda jaunā padome sākusi darbu

Latviešu Fonda aizejošā padome uz savu pēdējo sēdi pulcējās 8. oktobrī Klīvlandē. Gada sapulci atklāja Andris Padegs. Fondā ir 860 dalībnieku, no kuŗiem 335 ir tūkstošnieku konti.

Padomē vēlreiz uz 3 gadiem ievēlēts Jānis Krēsliņš, sen. ar 170 balsīm. No jauna ievēlēti: Anita Padega (178 b.), Aivars Ronis (143 b.) un Ilze Sīle (143 b.).

Jaunajā darba gadā LF padome darbosies šādā sastāvā: Guntis Siliņš (Toronto) — padomes priekšsēdis; Rita Gāle Uibo (Ņūdžersija) — priekšsēža vietniece, apkārtraksta galvenā redaktore; Ģirts Kaugars (Mičigena) — viceprieksēdis, projektu pārzinis; Jānis Krēsliņš, sen. (Ņujorka) — viceprieksēdis, jaunu projektu izveidotājs; Juris Petričeks (Kalifornija) — kasieris un dalībnieku pārzinis; Ervīns Pilmanis (Ņūdžersija) — sekretārs un sekretāriāta pārzinis; Anita Padega (Ņujorka) — preses sakarniece, reklāmas daļas vadītāja; Aivars Ronis (Ņebraska) — projektu iesniegumu lietvedis; Ilze Sīle (Ņujorka) — protokoliste un apkārtraksta redaktore.

Revīzijas komisijā ievēlēti un darbosies: Lauris Kalniņš (priekšsēdis), Artūrs Grava (sekretārs), Jānis Aperāns, Uldis Grava un Juris Valainis.

Valoda — tautas dvēsele

ALA 32. kongresa komiteja 16. decembrī aplūkoja komitejas locekļu darba sadalījumu. Sēdi vadīja komitejas priekšs. L. Reiters. Pēc viņa ieteikuma komiteja pieņēma kongresa mudi — „Valoda tautas dvēsele", motīvējot to ar latviešu valodas apdraudējumu dzimtenē un svešumā.

32. ALA kongress, kā zināms, notiks 6., 7. un 8. maijā Bostonā Copley Plaza viesnīcā. Dekorātīvos darbus lūgs uzņemties māksl. Uldi Puriņu, aicinās arī luterāņu un katoļu garīdzniekus teikt svētrunas kongresa dienās. Kongresa tehnisko darbu veikšanai noļēma aicināt talkā skautus, kā arī Beverīnas ģimnazijas absolventus. L. Reiters uzsvēra, ka kongress nav lokāla sanāksme, tādēļ aicina piedalīties no visām latviešu kolonijām. Pēc ilgiem gadiem Jaunanglijas pavalstī dzīvojošiem tautiešiem būs izdevība sekot kongresa gaitai un piedalīties tradicionālajā ballē. Sakarā ar to komiteja lūdz korporācijas šogad nerīkot tradicionālo Kalpaka balli.

O. Akmentiņš.

SV. JĀŅA DRAUDZES DIEVKALPOJUMI TORONTO

8. janvārī pl. 19 draudzes darbinieku un darbinieču vakars.

9. janvārī pl. 11 Zvaigznes dienas dievkalpojums.

16. janvārī pl. 11 dievkalpojums un liturģiskā pēcpusdiena.

23. janvārī pl. 11 dievkalpojums.

SAULAINE

1983.g. 15. janvārī (sestdien) plkst. 18.00 Kurzemes Ziemas svētku kauju atcere ar sekojošu groziņu vakaru.

Sv. Pēterburgas latviešu kultūras centrā 18. nov. sarīko jumā ap 300 Floridas latviešu.

Foto J. Liģers.

Finanču komisijā, kuŗai jāveic LF svarīgākais darbs, no padomes darbosies G. Siliņš, E. Pilmanis un J. Petričeks, pārējie — O. Celle, S. Dulevskis, E. Kubuliņš, R. Matisons, A. Padegs un J. Stankevičs. Andris Padegs uzņēmies finanču komisijas priekšsēža amatu.

Jaunā padome piešķīra „sēklas naudu" 2525 dol. latviešu valodas skaidrojamās vārdnīcas projekta izstrādāšanai.

LF padome pulcējās pirmajā sēdē 6. novembrī Ņujorkā, kuŗā izplānoja darbību jaunajam darba gadam, pārrunāja katra padomes locekļa pienākumus un piešķīra 2000 dol. Helsinku universitātes bibliotēkai, lai tā uzsāktu pirms Pirmā pasaules kaŗa izdoto latviešu grāmatu un laikrakstu mikrofilmēšanu, tā pasargājot tos no iznīcības. Bibliotēkas direktors ziņojis, ka mikrofilmēšana varētu izmaksāt ap 20.000 dol.

1983. gadā projektiem piešķiŗamā summa būs vismaz 30.000 dol. Jauno projektu pieteikumu termiņš ir 1983. gada 1. marts. Veidlapas pieprasāmas Aivaram Ronim, 449 South 40th Street, Lincoln, NE 68510, USA. Telefons 402—489—2776.

Rita Gāle.

Latviskais gars Eiropas Dziesmu dienās

Decembŗa sākumā Kanadā un ASV viesojās Vācijas Latviešu sabiedrisks darbinieks Jānis Muchks. Viņš tikās ar organizāciju vadītājiem un diriģentiem, lai pārrunātu, kā izdevīgāk rīkot Dziesmu dienas 1984. gada augusta pirmajā nedēļā Minsterē, Vācijā. Toronto viņš apspriedās ar diriģentu A. Purvu, LNAK un Latviešu centra Pārstāvjiem. Ņujorkā viņam bija līdzīgas sarunas ar diriģentu A. Jansonu un citiem latviešu sabiedriskiem darbiniekiem. Dziesmu dienu vadmotīvs „No Dikļiem līdz Minsterei", ar vēsturisku atskatu uz visiem latviešu dziesmu svētkiem. Bez kopkoŗu koncerta paredzēts tautas deju uzvedums, ansambļu piedalīšanās, zaļumballe un lielā balle, kā arī citi sarīkojumi, kas vēl skaidrojumi. Visam pāri būs latviskā sirsnība.

Jāņa Muchka uzdevums, noskaidrot, kuŗas no aizjūras zemēm varētu piedalīties dziesmu dienu programmas kuplināšanā un izveidošanā. Pēc ievāktās informācijas varēs sastādīt sarīkojumu programmu, ko izstrādās janvāŗa beigās, bet februārī to varēs paziņot presei.

Minsterē ir pietiekami daudz iespēju novietot aizjūras un Eiropas viesus dažādās viesnīcās un citās apmešanās vietās, kas var dot krietni lielākas ērtības nekā Gotlandes vienkāršība.

V.I.

KESVIKA

Kesvikas latviešu rīkotais Ziemas svētku sarīkojums 21. decembrī Kesvikā pensionāru namā izdevās labi. Vakaru ar uzrunu atklāja Jānis Treijs, garīgo daļu vadīja māc. A. Arājs. no Toronto. Programmu kuplināja viesi no Brazilijas. Jaunās paaudzes dziedonis Arturs Balanieks dziedāja solo portugaļu un latviešu valodā un kombinētās dziesmas — latviešu un portugaļu valodā, kā arī tikai latviešu valodā. Klavieŗu pavadījumus veica brazilietis Horalds Auras. Abi topošie mākslinieki izglītojušies Brazilijā. H. Auras studē Brazilijas valsts universitātē mūziku. Pēc š.g. sēmestŗa beigām viņš nodomājis studijas turpināt Kanadā. M. Pīpe no Toronto teica īsu runu. J. Statkusa no Sutonas deklamēja, bet kesvikietis E. Straumers lasīja Svētos rakstus. Par programmu pateicās J. Treijs, lūdzot viesus kesvikiešu sveicienus nodot tautiešiem Brazilijā. Sarīkojumu otrā daļa beidzās pie kafijas galdiem, par ko bija gādājušas O. Straumere, H. Treija un J. Statkusa. Vāca parakstus brāļu Viestura un Oskara Kaminsku izsaukšanai no okupētās Latvijas pie mātes ASV. Vienojās 14. jūnija sēru piemiņas sarīkojumu rīkot lūgt J. Treiju referēt par 14. jūniju. Sarīkojumu kārtos J. Statkusa ar palīgiem.

js

Iznācis ***Indras Gubiņas dzejoļu krājums Pār plašu jūru*** *— vienīgais, kas veltīts vieniem dziesmu svētkiem — dziesmu dienām Gotlandē. Regīnas Černavskas zīmējumi.* ***Grāmata pasūtināma*** *pie Valtera Ziediņa, 218 Greenwood Avenue, Toronto, Ontario M4L 2R2. Grāmatas cena: Kanadā — Can. $12.00, ASV — US $10.00. Pasta izdevumi 7%.*

VAGA 4. n-rs iznācis

ZIŅAS UN DOMAS PAR LATVIESIEM

Abonentiem — izsūtīts.

Piesūtam divus (2) iepazīšanās n-rus **par brīvu,** kam tādu vēl nebūtu. Pieprasiet:

164 Willowdale Ave., Willowdale, Ont. M2N 4Y6, Canada

PATIESĪBAS FONDAM

atpērkoties no svētku apsveikumu kartīšu sūtīšanas, ziedojuši: Jānis un Broņa Šmiti — $100, Pēteris un Katrīna Gāģigi $25, Aleks Smans $100.

RAIBĀ NEDĒĻA

ŠARONS NELIECINĀJA

Šatillas un Sābras palestīniešu bēgļu nometņu traģēdijas izmeklēšana tuvojas beigām. Šo komisiju Begins bija spiests radīt sabiedriskās domas spiedienā, jo Izraēlas pilsoņu vairākums negribēja

Icaks Kahams beidzis liecinieku klaušināšanu.

ticēt notikumiem, kas apdraudēja žīdu valsts prestižu visas pasaules acīs. Komisija savā darbības laikā noklaušināja arī vairākus valdības locekļus, to starpā arī aizsardzības ministru Šaronu, pie kam augstais tiesnesis Icaks Kahans norādīja, ka liecinieki var atteikties no papildus paskaidrojumiem, ja tie varētu viņiem kaitēt. Un tā pagājušā nedēļā Šarons pats atteicās atbildēt uz Lebanonas kaŗagājiena komandiera ģenerāļa Drori iesniegtajiem jautājumiem. Šarona vietā rakstiskus paskaidrojumus iesniedza viņa advokāts.

Amerikāņu diplomātijas rezultātā, paklausot Lebanonas prezidenta Gamajela prasībai, pagājušā nedēļā beidzot pie kopīga apspriežu galda sanāca Izraēlas un Lebanonas diplomāti un bruņoto spēku pārstāvji. Amerikāņiem par lielu pārsteigumu abas pretējās puses šajā sanāksmē pat nevarēja vienoties par to, kas īsti pārrunājams. Gamajels bija pirmā vietā licis Izraēlas okupācijas kaŗaspēka izvākšanos no viņa zemes, un tikai vēlāk varētu runāt par pārējām lietām.

Izraēla turpretī vēlējās jau pašā sarunu sākumā radīt vadlīnijas tālākām Jeruzalemes un Beirutas attieksmēm. Šo sarunu laikā ēģiptiešu prese apgalvoja, ka Izraēla mākslīgi cenšas uzturēt kristīgo un musulmaņu militāru konfrontāciju pašā Lebanonā, lai tādējādi attaisnotu žīdu okupācijas kaŗaspēka palikšanu Lebanonā uz ilgāku laiku.

SPĪDZINĀŠANAS IRĀNĀ

Par vecīgā Irānas despota ajatolas Komeini valdīšanas metodēm jau sen vairs nevajadzētu būt nekādu šaubu. Tas ir asiņains terrora režīms, kuŗā taisnība un humānitāte ir nobīdīta malā, visus soļus attaisnojot ar islāma revolūciju. Tagad starptautiskā cilvēka tiesību komisija un Amnesty International konstatējusi, ka Irānas cietumos vēl joprojām atrodas pāri par 20.000 aizdomās turēto režīma pretinieku. Viena no parastākām un nežēlīgākām spīdzināšanas metodēm esot vairākkārtīga apcietinātā vešana uz nošaušanas vietu aizsietām acīm. Soda izpildīšana beidzamā sekundē tomēr nenotiek, un nelaimīgo upuri tur atkal vairākus mēnešus cietumā, lai izspiestu no viņa tuvāko domu biedru un paziņu vārdus.

KIRKPATRIKAS LIELĀ MUTE

ASV īpašā sūtne Apvienotās Nācijās Džīna Kirkpatrika ir nesaudzīgi kritizējusi šī starptautiskā debašu kluba dažādo iestādījumu neattaisnojamās un nejēdzīgās izrīcības. Komūnistu un Afrikas valstu delegāti aizkulisēs Džīnu jau sen dēvē par Vašingtonas lielo muti. Arī Apvienoto Nāciju ģenerālsekretārs Perezs de Kulars pagājušā nedēļā atzinās, ka daudz kas būtu grozāms viņa pārzinātajā iestādījumā, kuŗa uzturēšana maksā simtiem miljonu dolaru.

Interesanti atzīmēt, ka nesen nopietnā Reutera ziņu aģentūra amerikāņiem pastāstīja par kādu Apvienoto Nāciju lietpratēju aktīvitāti Sri Lankā (bij. Ceilonā). Šīs komisijas uzdevums bijis mazināt pārāk lielo dzimstību atpalikušās un nabadzīgās zemēs. Sri Lankā Apvienoto Nāciju lietpratēji ieradušies ciematos pie zemniekiem un rādījuši tiem, kā apieties ar gumijas aizsarglīdzekļiem kondomiem. Viņi demonstrējuši, kā kondomi uzvelkami uz bambu kāršu galiem. Pēc gada lietpratēji atgriezušies un par pārsteigumu samazinātās dzimstības vietā atklājuši, ka lielākā daļa sieviešu paspējušas apbērnoties vai atradušās cerībās. Izrādās, ka vīri turējušies pie Apvienoto Nāciju instruktoru norādījuma un dzimstības aizsarglīdzekļus turpinājuši vilkt uz bambu stibām. Apgaismotāko sievu iespaidā daži vīri piegādātos prezervatīvus norijuši kā zāles.

Viņa nebaidījās kritizēt.

PARTIZĀNI JAU PAŠĀ KABULĀ

No Afganistānas nāk ziņas, ka Ziemsvētku priekšvakarā nacionālo partizānu grupa pašā Kabulā uzbrukusi Babraka Karmala valdības iekārtotam namam, kuŗā mēdz apmesties Kremļa sūtītie augstie viesi un citi ciemiņi. Dažas dienas vēlāk šie paši partizāni izpostīja kādu spēkstaciju, un galvaspilsēta ilgāku laiku palika tumsā. Partizānu rīcībā tagad ir arī raķešu ieroči, ložmetēji un tanku dūres. Gadu mijā viņi uzbruka valdības mītnei, kā arī celtnēm, kuŗās novietotas Kremļa okupācijas spēku ģimenes.

Holandiešu žurnālisti ziņo par kādu padomju okupācijas kaŗaspēka lidlauka iznīcināšanu. Partizānu uzbrukumam sākoties, lidlauka apsardze iznīcinājusi helikopterus un pielaidusi uguni angariem. Izrādās, ka okupācijas spēkos padomju Āzijas republiku

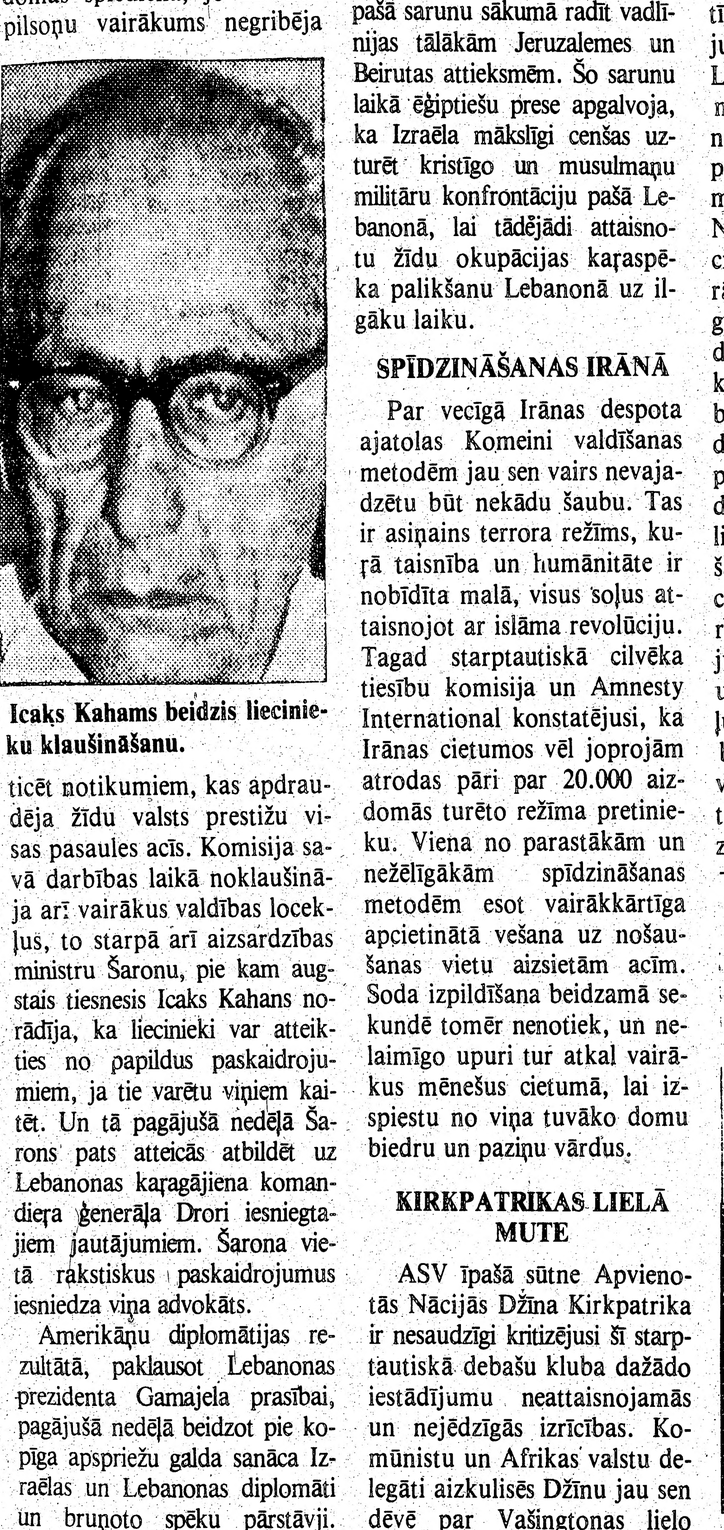

Lebanonas un Izraēlas pārstāvji nevar vienoties.

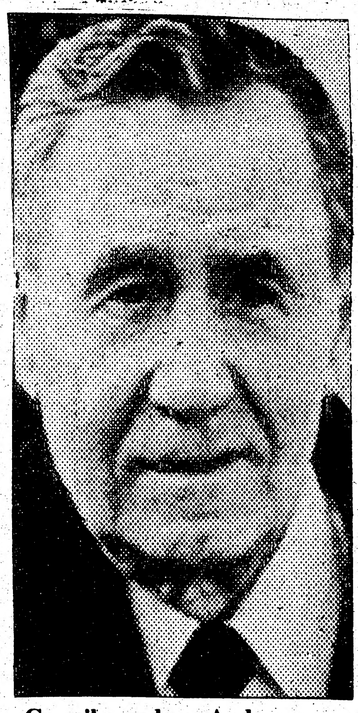

Gromiko padoms Andropovam.

zaldāti ne acu galā nevar ieredzēt krievus, ukraiņus un citus eiropiešus. No rēgulārās Afganistānas armijas vairāk par divām trešdaļām jau dezertējusi, pārnākot pie partizāniem. Kā zināms, Pakistanas prezidentam ciemojoties Vašingtonā, Rēgens apsolīja Pakistānai militāru palīdzību 3,5 bilj. dol. apmērā, jo amerikāņu izlūkošanas iestādēm bija pierādījumi, ka Gromiko ieteikumā Andropovs plāno iebrukumu Austrumpakistānā, lai paralizētu tur pāri par 3 milj. sabēgušo nacionālo afganistāniešu aktīvitāti.

KAŖASTĀVOKLIS ATCELTS

Jaruzeļskis kaŗastāvokli Polijā atcēla dienu pirms pieteiktā termiņa, bet lielākā daļa no kaŗastāvokļa ierobežojumiem paliek spēkā. Reizē

Glemps iestājas par Solidāritātes tiesībām.

ar kaŗastāvokļa atcelšanu darbību uzsākušas 2500 „brīvās" jaunās arodbiedrības. Poļu strādnieku vairākums tās ignorē. Šīs arodbiedrības pārņēmušas visus Solidāritātes līdzekļus, bet viņu tiesības ir smieklīgi mazas, un nav šaubu, ka tās domātas rietumu pasaules piemānīšanai. Arī poļu katoļu baznīcas galva archibīskaps Jozefs Glemps ļoti kritiski novērtējis kaŗastāvokļa atcelšanas dekrētu un tagad atklāti nostājies par to, lai Varšavas režīms pilda Solidāritātei doto vārdu.

JAUNA VALDĪBA SOMIJĀ

Somijas ministru prezidents Kalevi Sorsa no koalicijas valdības izslēdzis komūnistu un sociālistu ministrus, kas balsoja parlamentā pret Somijas aizsardzības budžetu 1983. gadam. Tagad Sorsas valdībā komūnisti un sociālisti aizstāti ar sociāldemokratu partijas ministriem.

Trudo devies uz Tālajiem austrumiem.

KANADAS PREMJĒRS ATKAL CEĻO

Kanadas ministru prezidents Trudo Jaunajā gadā jau devies 18 dienu ilgā Tālo austrumu ceļojumā, kuŗā viņš iegriezīsies Hongkongā, Taizemē, Japānā un citur. Šoreiz tēvu pavada viņa dēlēns Saša, kam, šķiet, nekādu oficiālu pienākumu nebūs. Opozicija pārmet Trudo Otavas atstāšanu laikā, kad Kanadai jāatrisina svarīgas iekšpolītiskas un saimnieciskas problēmas. Otavas polītiskie humoristi Trudo ceļojumu nenosoda, bet nožēlo tikai vienu faktu, proti, ka ministru prezidents pēc šī ceļojuma atkal atgriezīsies atpakaļ mājās.

Vidējos austrumos stāvoklis ir sarežģīts.

Shilo/Ma'ariv/Tel Aviv

Ciemā pie mauntijiem

St. Vasarājs ar vienu no RCMP skolu beigušiem latviešiem.

Pasaules prese pēdējās nedēļās daudz rakstījusi par kanadiešu profesora H. Hambltona spiegošanas prāvu Londonā. Kā zināms, šis Kremļa spiegs atzinās, un viņam piesprieda 10 gadus cietumā.

Hambltona izsekošanā un atklāšanā lieli nopelni ir Kanadas drošības dienestam — RCMP. Jau 1873. gadā Kanadas ministru prezidents sērs Džons Macdonalds nodibināja brīvprātīgo policijas vienību ar nosaukumu North West Mounted Police kārtības nodrošināšanai dominijas rietumu territorijā. No šīs vienības vēlāk izveidojās RCMP (Royal Canadian Mounted Police). Visā pasaulē šī izcilā policijas vienība pazīstama kā mauntiji.

Lielākais mauntiju apmācības centrs atrodas Manitobas provinces galvaspilsētā Ridžainā (Regina).

Par ciemošanos pie mauntijiem Toronto latviešu sabiedriskās un saimnieciskās dzīves darbinieks St. Vasarājs mums raksta:

„Gadījums mani aizveda uz Ridžainas pilsētu, kur atrodas RCMP skola, ko viņi sauc par bazi.

Ierodoties Ridžainas lidlaukā, likās, ka esi pavisam citā pasaulē. Uzgaidāmās telpās daudz jaunu puišu, labi noauguši. Var manīt militāru stāju, kaut gan visi privātās drēbēs.

Mans Ridžainas apmeklējums sakrita ar vienu no daudzajiem RCMP izlaidumiem.

Ridžainas pilsēta, kā visas Kanadas pilsētas, ir ar neiztrūkstošām Main, King, Queen, Victoria ielām. Nekādu ievērojamu rūpniecību nevarēju manīt. Šejienieši smejas, ka Ridžaina dzīvojot no RCMP drošības sargiem. Gandrīz katras divas nedēļas viens izlaidums. Neizdevās noskaidrot, cik latvieši beiguši RCMP skolu un cik strādā RCMP darbā. Atbilde bija: „Daudzi!

Parasti izlaidumi iekārtoti tā, ka sākas svētdienā ar dievkalpojumu un beidzas pirmdienas vakarā ar balli.

Līdz šaušanas demonstrējumiem atlika laiks apskatīt RCMP mūzeju. Mūzejs būvēts bez logiem. Eksponāti savākti no dibināšanas dienas līdz pēdējam laikam: raksti, kartes, zīmējumi, gleznas, bildes, maketi, manekēni uniformās, kādas bija pirmās RCMP dienās līdz šai dienai; tāpat ieroči, sākot ar primitīvām pistolēm un rokas lielgabaliem. Tādu lielgabalu jau var viegli panest katrs vīrs ar visu munīciju (lodēm un pulveri). Redzamas arī trofejas, ko RCMP vīri ieguvuši pa savu pastāvēšanas laiku, gan arī spiegošanas un noklausīšanās ierīces otrā pasaules kara laikā, gan miera laikā elektriskās modernās ierīces.

Šautuves telpa 100 metru gara. Mērķi automatiski pārvietojami vajadzīgā attālumā un dažādos stāvokļos. Pie starta nostājās 16 šāvēji.

Vingrinājumi ar pistoli, kara šauteni un medību bisi. Zināms patronu skaits izšaujams noteiktā laikā. Mērķi dažādās situācijās un apgaismojumos. Grūti vingrinājumi, jo nezini, kad mērķis parādīsies. Ielu krustojumi. Auto prožektoru gaisma. Nav zināms, no kura stūra mērķis nāks. Tas parādās tikai uz īsu brīdi.

Skatītāji aiz stikla sienas. Ar visu to pulvera dūmi nonāk pie skatītājiem. Vingrinājumi gulus, sēdus, no ceļa un stāvus. Kad 16 reizē šauj, liekas, ka atrodies kara lauka pozicijās.

Pavisam cits iespaids nekā redzēt šaušanu filmās. Liekas, nupat sāks zeme dimdēt un parādīsies ienaidnieks.

Pirmdien plkst. 8.00 sākas peldēšana, glābšana un kā ar vienkāršiem, pie rokas esošiem līdzekļiem ilgāku laiku uzturēties virs ūdens. Demonstrējumi un ūdens spēles.

Izlaiduma grupas drošības sargiem bija jārāda individuāli un grupās, kas viņiem dzīvē var gadīties, saskaroties ar ūdeņiem.

Nekad nevarēju iedomāties, ka rezerves riepa (ritenis), kas nelaiž gaisu, izņemta no auto mašīnas bagāžnieka, varētu turēt cilvēku virs ūdens. Tāpat, ja nekādu glābšanas līdzekļu tuvumā nav, tad paša krekls ar garām piedurknēm vai mētelis var būt par glābšanas līdzekliem. Jāatpogā krekla poga, jāiepūš gaiss pa atvērto apkakli un stingri jāsavelk ar roku apkakle ap kaklu. Elkoņiem jābūt ūdenī. Tādā veidā var sev palīdzēt ilgāku laiku uzturēties virs ūdens. Arī parastie gaļie gumijas ūdens zābaki, iemērcot otrādi, lai gaiss būtu zābakos, var noturēt katra vīra svaru virs ūdens.

No peldētavas tūlīt bija jāiet uz vingrotavu. Te nākošie mauntiji rādīja ķermeņa vingrinājumus un arī vingrinājumus uz rīkiem. Ierodoties bazē, kā viņi sauc skolu, skrodeļi pašuj uniformas pēc mēra, un kad beidz skolu, visiem formas tērpi ir par maziem, jo ar neatlaidīgu fizisku vingrošanu „uzbūvē" visus ķermeņa muskuļus. Vingrotavā pēdējais demonstrējums ir pretinieka savaldīšana un pašaizsardzība. Protams, visi TV ir redzējuši džiudžitsu, karati un citus austrumnieku uzbrukšanas un pašaizsardzības paņēmienus. Tā ir viena no galvenām RCMP skolas fiziskās audzināšanas programmas daļām.

Starplaikā starp vingrošanu un parādi varēja apskatīt guļamtelpas. Tās ir vienreizējas. Visā telpā 32 gultas, pa divi blakus. Gultas galvgalī katram plašs drēbju skapis. Starp dvīņu gultām „pūra lāde" ar pietiekamu vietu brīvi rīkoties. „Pūra lāde" iet līdz uz katru darba vietu, ko pārsūta uz valsts rēķina.

Mazgājamās telpas gaišas, plašas. Blakus guļam- un mazgājamo telpu ēkai atrodas kantīnes ēka. Tur var pirkt, sākot ar privātām drēbēm līdz piemiņas lietiņām — „gandrīz kā pie Ītona". Katrs ciemiņš atmiņai no Ridžainas kaut ko nopērk.

Pēcpusdienā beidzamais demonstrējums — parāde „drilling" zālē, pēc visiem angļu parādes likumiem. Parādē piedalījās četras grupas: izlaiduma, nākošā izlaiduma, mūzikanti un visjaunākā. Pirmās grupas tērptas frenčos un galvās vasaras cepures. Pēdējā — jaunākos ziemas tērpos ar ziemas cepurēm galvā. Zāle diezgan silta. Sēžot mēteļos, bija par siltu, tā ka bija mēteļi jānoģērbj.

Pēc gaŗas, sarežģītas soļošanas, līdzināšanās, seržanta ziņojuma, priekšniecība pieņēma parādi, katru apskatot no priekšas un aizmugures, kā apģērbies, vai pa soļošanas laiku kāds uniformas piederums būtu „pārvietojies" nepieņemamā stāvoklī.

Parādes beigās izlaiduma grupa palika viena pati zālē. Katru kursu beigušo alfabēta kārtībā izsauca, nosaucot, no kurienes nāk un kur nosūtīts strādāt.

Tā kā Ontario un Kvebekai ir provinces policija, uz šīm divām provincēm sūta tikai speciāliem uzdevumiem sagatavotos vīrus.

Pirms apliecību pasniegšanas, kas bija uzliktas alfabēta kārtībā uz galda, parādes pieņēmējs uzaicināja klātesošos, kas vēlas, var tās fotografēt. Kādam prasīju, kāpēc atļauta fotografēšana. Jautātais atbildēja: „Vadība zina katru fotografu, kādām vajadzībām viņš fotografē!"

Tādā veidā nemanot iesākām sarunu par spiegošanu un valstij nevēlamām partijām. Nav pārspīlēts apgalvojums, ka parastie cilvēki mazāk zina par sevi nekā RCMP par viņiem.

Diviem RCMP kursa beigušiem bija tēvi, kas jau ilgus gadus strādā pie RCMP, un tiem apliecības—numurus pasniedza nevis RCMP skolas priekšnieks, bet tēvi. Tas skats vienam otram klātesošam ciemiņam lika noliekt galvu un izslaucīt „sviedrus" no acu kaktiņiem.

Izlaiduma vakariņas notika vienā no Ridžainas hoteļiem. Vakariņās piedalījās visa bazes priekšniecība: skolas priekšnieks, instruktori skolotāji, lektori un mācītājs. Priekšnieks savā runā — vairāk domāta ciemiņiem, pakavējās pie nākošo mauntiju aizvadītā mācību un treniņu intensīvā darba. Kursanti klasēs un treniņos pavadījuši 70—80 stundas nedēļā, neskaitot mājas darbus un skriešanu, kas jāizdara brīvā laikā. Viens no šī izlaiduma kursantiem bija noskrējis 953 km.

Pēc vakariņām balle vienā no bazes zālēm un atvadīšanās no Ridžainas draugiem.

St. Vasarājs.

Andrejs M. Stikuts
B.A., L.L.B.
ADVOKĀTS
20 Queen Street West, Suite 1104, Box 48, Toronto, Canada M5H 3R3
Tel. (416) 977-8720

Pateicība

Sakarā ar 1982.g. 15. septembŗa A/S Latviešu Nams Toronto valdes lēmumu par gaisa vēdināšanas un dzesināšanas iekārtas ierīkošanu visās trijās nama zālēs, nama valde izsūtīja visiem A/S Latviešu Nams akciju turētājiem lūgumu atbalstīt financiāli šo vērtīgo un ļoti nepieciešamo projektu.

Uz šo lūgumu atsaukusies šādi nama akcionāri un līdz 1982.g. 16. decembrim ziedojuši:

$2,000.- Latviešu Kreditsabiedrība
$1,000.- Latviešu Nama dāmu komiteja, V.St. Vasarāji
$ 500.- DV Toronto nodaļa, J.V. Kalniņš
$ 300.- Latviešu Nama loterija
$ 200.- Mārtiņš Vāgners
$ 150.- O.K. Riekstiņš
$ 120.- M. Hollandere
$ 100.- I.A. Freimaņi, E. Nagelis, N. Pētersons, A. Smans, V. Bajārs, G. Pētersons, E.R. Bērziņi, V. Pakalns, P.K. Gādigi, E. Koks, I. Zaļupe, T.L. Katoļu dr., T. Muzikants, Dr. L.R. Šultmaņi, V. Kils, O. Lepše, K. Gāle, R. Britāls, K. Bencons.
$ 55.- P. Šķēle
50.- J. Ozols, J. Briedis, O.H. Dzērvītis, J. Bāliņš, māc. A. Briedis, E.E. Dulpiņi, V. Šimiņš, I.K. Riekstiņš
$ 40.- R. Strazds
$ 30.- J. Rolavs, A.K. Sudmaļi, V. Slavieša
$ 25.- M. Kociņa, G. Kurcigs, P. Zirnītis
$ 20.- J. Tērauds, E. Jansons, P.A. Strautmaņi, Z.Pūliņš, A. Runcis, E. Baķis, V. Brasliņš, A. Ķikulis
$ 10.- V. Torgans, A. Vetere, M. Berķis, D. Melbārdis, R. Pētersons, M. Pētersons
$ 5.- E. Tiltiņš

Kopā $8.555.-

Izsakot ziedotājiem lielu pateicību, nama valde aicina un lūdz arī pārējos akcionārus atbalstīt šo projektu. Projektu reālizēs 1983. gada pavasarī.

NAMA VALDE.

Māc. Ed. Lange

Tavās rokās stāv mans laiks

„Bet es paļaujos uz Tevi, Kungs, es saku: Tu esi mans Dievs. Tavā rokā stāv mani laiki." Ps. 31,15.16.

Seniem romiešiem bija dievs Janus. Viņam bija divi sejas. Ar vienu no tām viņš raudzījās uz priekšu, ar otru — atpakaļ.

Tādi mēs esam Jauna gada sākumā: mēs raugāmies atpakaļ uz aizvadīto gadu, bet arī uz priekšu, uz Jauno gadu.

Veco gadu mēs pārredzam: mūsu priekus vai bēdas, iegūvumus vai zaudējumus, šūpuļus vai kapus, gaŗām palaistās neizmantotās izdevības, izniekoto laiku, nesaprasto un neizprasto laiku kā Dieva žēlastību.

No Dieva žēlastības esam saņēmuši Jauno gadu. Jaunu izdevību labot to, kas labojams, novērst to, kas nebija pēc Dieva prāta. Pats Dieva vārds uz to skubina: „Izmantojiet laiku, jo šīs dienas ir ļaunas. Tad nu raugaities nopietni uz to, kā dzīvojat: nevis kā negudri, bet kā gudri" (vēst. efez. 5,15.16).

Tiešām, jāpiekrīt Dieva vārda patiesībai, ka „šīs dienas ir ļaunas." Noziegumu skaits aug, baudkārē un izlaidībā iestigušas cilvēku masas, plašas masas grimst seksa un dragu valgos, ģimenes dzīve irst, vairojas šķirto laulību skaits, vecāki pamet bērnus un bērni vecākus, pieaug korupcija, vardzībā tiek pakļauts arvien vairāk cilvēku, netaisnība aug augumā, apspiestas tiek veselas tautas, koncentrācijas nometnēs tiek turēti miljoni, cilvēkos zūd cieņa un bijība pret autoritātēm, pieaug aiziešana no Dieva, bezdievība vāc bagātu pļauju...

Dieva vārds tad nu nāk pie mums, kristiešiem, un runā uz mums: „Raugaities nu nopietni, kā (jūs) dzīvojat." Mēs esam izredzēta cilts... kuŗai būs pasludināt tā likumus, kas mūs aicinājis no tumsas savā brīnišķīgajā gaismā." Mēs esam aicināti būt par zemes sāli un pasaules gaismu.

Un to mums būs darīt, kamēr vēl saka „šodien," jo laiks ir īss. To teic ne vien Dieva vārds, bet pati mūsdienu varenā zinātne ar saviem sasniegumiem un pētījumiem. Kas ir cilvēks tai neaptveŗamā izplatījumā, ko šodien pavērusi zinātne? Kas ir cilvēka mūžs pret to laiku, ko jāmērī ar gaismas gadiem? Kas ir cilvēka mūžs, salīdzinot ar mūžību?

Nopietni padomāt par laiku spiež arī vēl tas, ka tas nav cilvēka noteikšanā un ziņā. Tas ir Dieva rokās. Viens vārds no Dieva mutes „un viņa vietu vairs nepazīst."

Un kur tad nu ir tas spēka avots, kas mums palīdz dzīvot „nevis kā negudriem, bet kā gudriem?" Lai šis gads būtu svētīts katram, mūsu saimei un draudzēm.

Mūsu baznīcā, kur atskan Viņa vārds un tiek dalīts Viņa sakraments, kur Viņa vārdā sapulcējušies, tas Kungs ir savējo vidū. Nekur citur zemes virsū.

Kāpēc mēs esam tik vāji kristieši? Tāpēc, ka mēs esam atstājuši savu Kungu, savu kalpošanu Viņam, Viņa pielūgšanu un uzticēšanos Viņam. Tādēļ pie mums, kristiešiem, ir daudzkārt piepildījies „Tev tas vārds ir, ka tu dzīvotu, bet tu esi kā miris." Vai atkal: „Es esmu vīna koks, jūs tie zari. Kas manī paliek, un es viņā, tas nes daudz augļu, jo bez manis jūs nenieka nespējat darīt."

Kamēr mēs katrs par sevi vai kā tauta vai draudze nestaigās svētdienā pie tā Kunga un Viņu nepielūgs Viņa svētajā namā, nekādas atdzimšanas nebūs. Nekādi jauni, labāki laiki nav gaidāmi. Jaunus laikus var atnest vienīgi jaunais, Kristū atdzimušais cilvēks. Un neviens cits

No žēlastības esam,
Kas Dieva klēpī dus;
Kuŗš gan bez Viņa spētu,
Nest jaunu laiku cilvēcei.

E.L.

Dievs tik ļoti pasauli ir mīlējis, ka Viņš devis savu vienpiedzimušo Dēlu, lai neviens, kas Viņam tic, nepazustu, bet dabūtu mūžīgo dzīvību. (Jāņa ev. 3:16)

Bezmaksas kristīgu literātūru un kasetes ar garīgu dziesmu ierakstiem jūs varat saņemt, rakstot māc. J. Šmitam, Box 465, Surrey, B.C. V3S 5B7.

Mūžīgā mierā aizsaukta mūsu mīļā māte

Marta Leontīne Zusters,

dzim. Treijs

dzimusi 1894. gada 19. oktobrī Valmierā,
mirusi 1982. gada 28. decembrī Toronto.

Viņu dziļā piemiņā paturēs
dēls, meitas ar vīriem, mazbērni un mazmazbērni, māsa un brālis Latvijā un māsa Austrālijā.

Lai sapnis klusais
Tavu dvēs'li aijā
Un klusais miers
Ar saviem spārniem Tevi sedz.

Mūžīgā mierā aizsaukta mūsu mīļā, labā

Lilija Tregubenko,

dzim. Šulcs

dzimusi 1893. gada 10. novembrī Rīgā,
mirusi 1982. gada 16. decembrī Toronto.

Viņu mīļā piemiņā paturēs
meita, znots, mazbērni un mazmazbērni Toronto, dēls, mazbērni un mazmazbērni Latvijā.

Kā būs mums tad,
Ko acs nav redzējusi,
Ko domāt gudro prāts nav domājis,
To Dieva roka tam ir gādājusi,
Kas ticību līdz galam turējis.

BAZNĪCAS ZIŅAS

TORONTO

SV. JĀŅA DRAUDZE

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cr., Toronto, On. M4V 1J6, tāl. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālrunis 921-3327, 209 Balmoral Ave.

Māc. I. Gaides runas stundas kancelejā: otrdienās un ceturtdienās no pl. 10 — 12.30 un trešdienās no pl. 18 — 20. Citā laikā pēc vienošanās.

SV. ANDREJA DRAUDZE

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-8403, 8. Rolland Rd., Toronto, Ontario M4G 1V5.
Māc. J. Cālīša jaunais runas stundu laiks kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 — 12 un no 18 — 19. Citā laikā iepriekš sazinoties.

9. janvārī pl. 11.00 dievkalpojums.
16. janvārī pl. 15.00 dievkalpojums.
23. janvārī pl. 11.00 dievkalpojums.
Pirms dievkalpojuma, no pl. 9 rītā, Dāmu komitejas sarūpētās pankūku brokastis.
30. janvārī pl. 15.00 dievkalpojums. Spredīki teiks viesis — stud. teol. Laris Saliņš no Ņujorkas. Pēc dievkalpojuma draudzes pēcpusdiena ar L. Saliņa referātu: „Mana tikšanās ar teoloģijas studentiem Latvijā un citās Baltijas valstīs."

AUSTRUMU DRAUDZE

Māc. A. Celms: 47 Lord Roberts Drive, Scarborough, Ontario M1K 3W1, tālrunis 267-3507. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

9. janvārī pl. 13.00 dievkalpojums.
16. janvārī pl. 13.00 dievkalpojums.
23. janvārī pl. 13.00 dievkalpojums.
30. janvārī pl. 13.00 dievkalpojums.
6. februārī pl. 13.00 dievkalpojums.
13. februārī pl. 13.00 dievkalpojums.
20. februārī pl. 13.00 dievkalpojums.

BRAMPTONA

Māc. A. Briedis, 44 Marrylin Cr., Toronto, Ont. M4B 3C6, tālr. 757-2739.
Bramptonas latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi notiek Grace United Church dievnamā: 156 Main Street North, Brampton, Ont.

KATOĻU DRAUDZE

Prāvests Dr. B. Kokins, 28 Wigar Rd., M8X 1J4, tālr. 239—5741. Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College St. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā, pl. 13.00.

BAPTISTU DRAUDZE

Māc. A. Arājs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 402, Willowdale, Ont. M2R 1L6; tālr. 638-3822. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Svētdienas skola katru svētdienu pl. 15. Bībeles studiju lūgšanas sanāksmes katru trešdienu pl. 19.30.

Toronto latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu pl. 16 Walmer Rd. baptistu draudzes dievnamā.

„Gaismas telefons" ticības stiprināšanai **635-8582** darbojas 24 stundas. Programmas ieskaņojums latviešu valodā, un to maina katru otro dienu.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 53 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālrunis 385-9838.

Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19.30 — 21.30. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

MONTREALA

Prāv. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6, P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latv. ev. lut. Trīsvienības dr., Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcell Ave.

9. janvārī pl. 13.30 Zvaigznes dienas un Ziemsvētku kauju atceres dievkalpojums.
Otrdien, 11. janvārī pl. 13.00 draudzes namā pensionāru sanāksme.
16. janvārī pl. 13.30 dievkalpojums.
23. janvārī pl. 13.30 dievkalpojums.
23. janvārī pl. 13.30 dievkalpojums.
30. janvārī pl. 13.30 dievkalpojums.

OTAVAS MIERA DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latv. ev. lut. Miera draudze Sv. Pēteŗa lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

9. janvārī pl. 14 dievkalpojums baznīcā. Pēc tā draudzes pēcpusdiena. Video lentē prof. V. Klīves priekšlasījums: „Sekulārais cilvēks."
16. janvārī pl. 14 dievkalpojums baznīcā. Dāmu komitejas gada sapulce.
23. janvārī pl. 14 ģimeņu dievkalpojums baznīcā. Stunda jauniešiem. Sv. Rakstus lasa jaunieši.
30. janvārī pl. 14 dievkalpojums baznīcā.

LATVIEŠU MISIJAS RADIO RAIDĪJUMS
„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"
nepārtraukti
27. gadu gājumā
katru svētdienas rītu no pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
no Niagaras WHLD raidītāja
Vadītājs A. Laksmanis
106 Dorset Rd., Scarboro, Ont., tālr. 261-4218
Latviešu misijas

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS
Global TV 6. un 22. stac.
100 Huntley St., Toronto,
no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta
Bafalo TV stac. 29, 700 Club, ik dienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakaros.
Radio FM CBN 107.1
24 stundas. Tel. 889-3126.

KLAUSIETIES „LABĀS ZIŅAS" RAIDĪJUMU
uz īsajiem viļņiem 6155 KHZ
49 metr. band
Sestdienās plkst. 10.30 vakarā
Vadītājs Dāvids Miķelsons,
60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont.
M9V 2B4
tālr. 749-0832

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM — $4.50

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmdienas — trešdienai, iesk.,no pl. 14 — 22,
ceturtd. no pl. 14 — 24,
piektd., sestd. no pl. 12 — 24,
svētdienās no pl. 12 — 21.

Fotografisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.
(416) 863-1166
BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD.
287 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2
We believe every picture counts

BROADVIEW DELICATESSEN
141 Danforth Ave., Toronto, Ont.
Tel.: (416) 465-9905

POKO'S MEAT
376 College St. (netālu no Bathurst ielas), Toronto, Ont.
Tel.: (416) 922-1300

Abos veikalos dabūjamas augstākās kvalitātes preces par mērenām cenām.

Izdarait pasūtinājumus jau labi laikus savam svinīgajam gadījumam.

Svaiga gaļa un gaļas produkti. * Importēti eiropiešu produkti lielā izvēlē. * Viss ir svaigs, tīrs, gaumīgs!

Īpašnieki Ausma un Jānis Miķelsoni.

Murray E. Newbigging
BĒRU MĀJA
● Izjusti personīgi pakalpojumi
● Pastāvīga kapella
M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.
Āuto novietošana. Tel. 489-8811, 489-8002

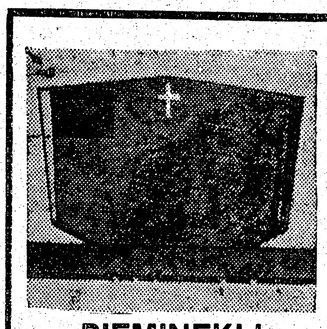

PIEMINEKĻI
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto M4S 1Z9
Starp Eglinton un Davisville

Latviešu nams Toronto
IZĪRĒ TELPAS
SARĪKOJUMIEM UN VIESĪBĀM
Pēc vēlēšanās nama dāmu komiteja rīko
GODĪBU GALDUS
491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5
Tel. 922-2931

DOWNTOWN WOOLS, ARTS & CRAFTS
Īpašn. Elza Avots
9 Queen St. East (pie Simpsona un Yonge).
Lielā izvēlē dažādu rokdarbu materiāli.
Padomi rokdarbu jautājumos.
TEL.: 368-5011

Lidojumi: uz Floridu — St. Petersburg, Tampa — abos virzienos, sākot ar $ 199 atkarībā no lidojuma laika.
uz Portugali — Algarva — sākot ar janvāri $799 abos virzienos, iesk. viesnīcu 2 nedēļām. Par trešo un ceturto nedēļu par viesnīcu papildām $ 50 no personas, iesk. nodokļus.
Maksājumi Kanadas $. Izlidošana un atgriešanās Toronto.

Hello WORLD Travel Ltd.
1843 Avenue Rd., Toronto, Ontario, Canada M5M 3Z4
Tel.: (416) 789-5304
NODAĻA: Union (Station) stacijā.
Tel. (416) 368-7451.
Sīkāku informāciju un pakalpojumus ceļojumiem sniedz biroja vadītāja INESE GRODNIS pa augšminēto tel.

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —
Speciālizējies kontaktlenžu nozarē. Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.
1586 Bloor St. W., Toronto, vienu bloku no Latviešu kreditsab. Dundas-Bloor nodaļas. Tel. 535-6252.

Ātri, gīti un lēti
iespiežam
dažādus ielūgumus
Tel. 466-1514

KALUPE JEWELLERY LTD.
Zeltkaļi
ALDONA KORMS un TĀLIS KIVLENIEKS B.Sc. G.J.
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.
Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19 2/3 márc. netto
LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ
Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtdien un piektdien no pl. 9.00 — 17.00.
Piektdienās vēlākā laikā — iepriekš sazinoties pa telefonu
Sestdienās no pl. 9.00 — 16.30, trešdienās birojs slēgts.
Jūnijā, jūlijā un augustā — atvērts trešdienās, slēgts sestdienās.
BALTIC Exporting Co.
482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5
tālr. 531-3098

R. S. KANE Ltd.
APBEDĪŠANAS BIROJS
4812 Yonge Street (Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale, Ont.
221-1159

Alcan Building Products Authorized Dealer
Māju īpašnieki!
Ir trīs veidi, kā var ietaupīt ar ALCAN SIDING
Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem
1) **Ietaupa darbu un laiku**
2) **Instalācijas un apkures izdevumus**
3) **Uzlabo izskatu un līdz ar to palielina mājas vērtību, ieskaitot ALCAN 20 gadu garantija**

● LIETUS NOVADA CAURULES
● LOGUS
● DURVIS
● MARĶĪZES (Awnings)
● JUMTA PĀRKARES (Sofit and fascia)
CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
534-2864 *Īpašnieks Artūrs Mīme*
2226 Dundas St. W., Toronto, M6R 1B3

ERNESTA RIRDĀNA SPOKU STĀSTS AR ZĪMĒJUMIEM

KRIKETS

Vīrs ar mugursomu plecos bija izgājis cauri pilsētai un devās tālāk. Ejot viņš drusku pieklibloja, vienu kājas pēdu ar mazu plikšķi piesizdams pie zemes. Citas redzamas vainas šim pusmūža vīram nebija manāmas. Viņš pa ceļam bija iegriezies vienā otrā farmā un dārzniecībā, bet vienmēr drīz atkal atgriezies uz ceļa. Viņš tikko bija izgājis

cauri Šekspīra dzimtajai pilsētai. Pati pilsēta bija atstājusi uz viņu dīvainu iespaidu. To bija centušies pēc iespējas saglabāt Šekspīra laika garā, un vīram, turpinot ceļu, līdzi nāca savāda šekspīriska jutoņa, no kuras viņš arī sevišķi nepūlējās atbrīvoties.

Pēkšņi pacēlis galvu un paskatījies, viņš drusku pieklibloja uz abām kājām. Vienu kājas pēdu viņš esjot piesita pie zemes, otru kāju tā savādi pievilka. Debesis bija jau atkal apmākušās un kļuvis stipri krēslains.

„Būtu pavisam jocīgi, ja drīz negāztu kā no spaiņa," viņš nodomāja un pielika soli.

*

Baskerviļas pils bija viena no senatnīgākajām Anglijas pilīm. Par to liecināja vecie, apsūbējušie pils torņi, pagrabi un tumšās ejas ar līkumotām kāpnēm, kā arī senču portretu galerija un senču bruņu statujas ar gaŗajiem, cīņās izrobotiem zobeniem.

Āra tumsā vēja nestās lietus lāses skaļi sita pils loga rūtīs. Vējš gaudoja robainajos pils torņu galos un šņākdams plosījās pils parka koku zaros. Ne pūces, nedz sikspārņi nevēlējās šovakar atstāt pils torņus. Pūces tupēja torņa vistumšākajos kaktos, un tikai vēja stiprāk piesistais loga slēģis tās drusku iztraucēja no pārdomām. Sikspārņi, ar kāju ieķērušies griestu baļķī, karājās galvām uz leju un, ietinušies savos ādas spārnos, atgādināja tabakmakus, kam vienalga, kāds caurvējš tos šūpo.

Pats vecais pilskungs lords Donalds Baskervils sēdēja dziļā krēslā pie degoša kamīna pils bibliotekas istabā un bija iegrimis kādas grāmatas lasīšanā.

Viņš arī tad nepacēla acis no grāmatas, kad istabā ienāca gaŗā, melnā un mežģīnēm rotātā tērpā pati pilskundze lēdija Baskervila ar meitu lēdiju Karolīni, gadu divdesmit, slaiku un bālu un, domājams, tādēļ arī skaistu jaunavu.

Apsēdusies pilskundze iesāka:

„Vai jums, mans dārgais Donald, nelabpatiktos pacelt savus acu vākus no grāmatas un drusku veltīt uzmanību mums, jo domāju, ka mums visiem būtu pārrunājami daži ievērības cienīgi jautājumi?!"

„Khm!" lords atbildēja, bet acu stāvoklis nemainījās ne par matu.

„Redzi, dārgais, vai tev neliekas, ka mēs par daudz sākam modernizēties un māžoties pakaļ jeņķu tā saucamai kultūrai? Vai nav tiesa, mīļā?" viņa stingri paskatījās meitā.

Jaunā lēdija pamāja ar galviņu:

„Jā, cienījamā māt, man arī tā liekas."

Vecais lords pacēla galvu un nobraucīja sirmās ūsas.

„Khm?" viņš jautāja.

„Redzi, saldumiņ, kopš seniem laiku laikiem mūsu pils pazīstama kā veco labo un dižciltīgo tradiciju nesēja un glabātāja. Saki, vai kāda dižciltīga pils ir iedomājama bez kārtīga pils spoka? Vai mūsu vecais spoks ir vairs spoks? Vai viņš vairs ir spējīgs noturēt Baskerviļas pils godu vajadzīgā augstumā? — Vai ne, mīļā?" Vecā lēdija atkal paskatījās meitā.

„Dārgais Donald," lēdija turpināja. „Vai tu domā, ka es nemanīju nicīgo smīnu lēdijas Velmingtonas sejā, kad pēdējo reizi pie mums viesojās lords Velmingtons ar ģimeni? Ko gan vecais Džims ar saviem septiņdesmit pieciem gadiem vairs spēj sniegt? Īpaši tagad, kad viņš, veicot savus pienākumus, uz izdrupušajām torņa kāpnēm sasitās un nu jau otrs mēnesis, kopš nav spējīgs nostāvēt kājās. To tikai vēl vajadzētu Velmintoniem dabūt zināt, kā tās lietas te stāv! Vai nē, dārgā Karolīn?"

Bālā lēdija atkal pamāja.

„To tikai vajadzētu dabūt zināt mūsu kaimiņu pilskungiem, kuŗiem pašiem vēl ir diezgan ciešami spoki. Kaut gan to ākstīšanās agrāk ar vecā Džima mākslu nebija salīdzināma. Tad Baskerviļas labā slava nonāktu apsmiekla!" Viņa piedūra mežģīnu mutautiņu pie acīm. „Mēs ar Karolīnu jau vairākas naktis neesam varējušas ne acis aizvērt bez tik parastās spokošanās."

Vecais pilskungs lords Baskervils nolika grāmatu un paņēma no kamīna dzegas vienu no savas prāvās kolekcijas pīpēm.

„Vai tev, dārgais Donald, neliekas, ka būtu pienācis laiks paskatīties pēc jauna pils spoka, Baskerviļas labās slavas dēļ?"

„Khm!" lords Donalds Baskervils pievienojās.

*

Vīrs ar mugursomu, izlijis cauri slapjš, jau labu laiku zvanīja pie pils dzelzs vārtiem, līdz kamēr iekšpusē parādījās vējlukturis ar lietussargu.

Kad slapjais vīrs bija izteicis savu vajadzību, vējlukturis aizšūpojās atpakaļ pilī. Kad vīrs jau bija zaudējis cerību, vējlukturis atkal atgriezās un nograbēja vārtu atslēga.

„Sekojiet man!" skanēja zem lietussarga.

Viņu ieveda caur sāndurvīm kādā vāji apgaismotā pagraba telpā un lika uzgaidīt. Pēc laiciņa pagrabā nokāpa vīrs ar vējlukturi, kam sekoja vecais pilskungs ar pilskundzi.

Vējlukturŗa gaismā vīru nopētīja no galvas līdz papēžiem. Pēc īsas apspriedes pilskungs teica: „Khm!"

„Labi, četras mārciņas nedēļā pie visa brīva, ieskaitot dienesta tērpu, vīnu un cigārus. — Džo," pilskundze pievērsās vīram ar vējlukturi, „paēdini viņu un ierādi istabu! — Jā, starp citu," viņa pagriezās pret slapjo vīru, „vai jūs protat zviegt kā zirgs?"

„O, un kā vēl!" Vīrs pats brīnījās par savu atbildi.

*

Pirmo nakti siltajā istabā un mīkstajā gultā vīrs jutās labāk nekā trīs lordi kopā.

Nākošajā rītā viņu iepazīstināja ar kādu gultā gulošu slimu, vecu kungu.

„Džims un... kā bija jūsu vārds?"

„Džons Kārkliņš!" vīrs pasteidzās.

„Džim, paskaidrojiet Džonam viņa pienākumus!" Un pats aizgāja ieliet vējlukturī eļļu.

Tā Jānis Kārkliņš dabūja zināt, ka viņš būs jaunais pils spoks. Katru nakti tieši pulksten divpadsmitos jāapstaigā apgaita un katrā vietā jārīkojas kā norādīts: kāpnēs jāvaid, senču galerijā jāzviedz un gaiteņos jāžvadzina maisiņš ar skārda gabaliņiem un naglām.

Tas, kā vecais Džims paskaidroja, notiekot saskaņā ar vecu Baskerviļas leģendu, pēc kuŗas kāds no senčiem, zaudējis savu iemīļoto zirgu, dziļās sērās pēc tā kritis grūtsirdībā un norijis puskasti pakavu naglu, pēc kam miris ar plaušu karsoni.

Viņš saņēma arī spoka amata tērpu — garu, baltas drānas, maisam līdzīgu kreklu, kas apsedza arī galvu un bija bez piedurknēm un kakla izgriezuma, bet ar maziem caurumiņiem acu vietās.

Jānis Kārkliņš gan šaubījās par savām spējām kārtīgi veikt savdabīgos pienākumus. Bet, izmēģinot vaidēšanu un zviegšanu, vecais Džons viņam pareģoja slavas pilnu spoka nākotni.

„Darbs kaulu nelauž, ja nedzeŗ par daudz vīna un attiecīgās vietās uzmanās" Džims nobeidza lekciju.

Pēc pirmās darba nakts Jānis saņēma no pilskunga lielu kasti cigāru un duci laba veca vīna kā atzinību un ar to viņš tika apstiprināts par oficiālu Baskerviļas pils spoku.

Ar laiku viņš tā iemanījās savā arodā, ka sāka pildīt to ar mīlestību. Viesiem, kas ciemojās pilī, viņš ar savu vaidēšanu un zviegšanu dzina tādus tirpuļus caur kauliem, ka tie ilgi to atcerējās, un Baskerviļas labā slava auga augumā.

*

Ar jauno pils spoku visi bija apmierināti un jau pieradūši kā pie sava cilvēka. Viņš savu darbu bija paspējis tā iemīļot, ka neskaitīja stundas un pūļu un to pildīja ar daudz lielāku centību nekā vecais Džims.

Dienas spoks pavadīja savā pagraba istabiņā, lasot un pīpējot cigārus.

Bet kādu dienu, kad istabene nāca uzkopt istabu, viņa spoku atrada pieplakušu loga rūtij un raugoties parkā, kur bieži redzēja pastaigājamies jauno lēdiju Karolīnu...

Jā, arī spoks ir cilvēks, un kas pateiks, kas viņu tirda — ilgas pēc dzimtenes vai putna ilgas pēc brīvības?...

Tā pagāja pusgads un vēl kāds laiciņš, kad kādā naktī spoks neparasti ātri atgriezās savā istabā ar kriketa lāpstiņu rokā. Steigā piebāzis mugursomu un izmetis to līdz ar lāpstiņu pa logu, izlīda arī pats parkā.

*

Vīrs ar mugursomu plecos un kriketa lāpstiņu rokā bija izgājis kādai pilsētiņai cauri. Viņš drusku pieklibloja uz abām kājām. Vienu kājas pēdu viņš ejot piesita pie zemes, otru kāju tā savādi pievilka. Visu laiku tam gāja līdz dīvaina šekspīriska jutoņa.

„Hm, Karolīna! Kādas gan varētu būt Karolīnai acis? Varbūt zilas?"

Viņš pacēla galvu pret apvārsni. Tālumā miglainajā pamalē iezīmējās kādas senlaicīgas pils siluets.

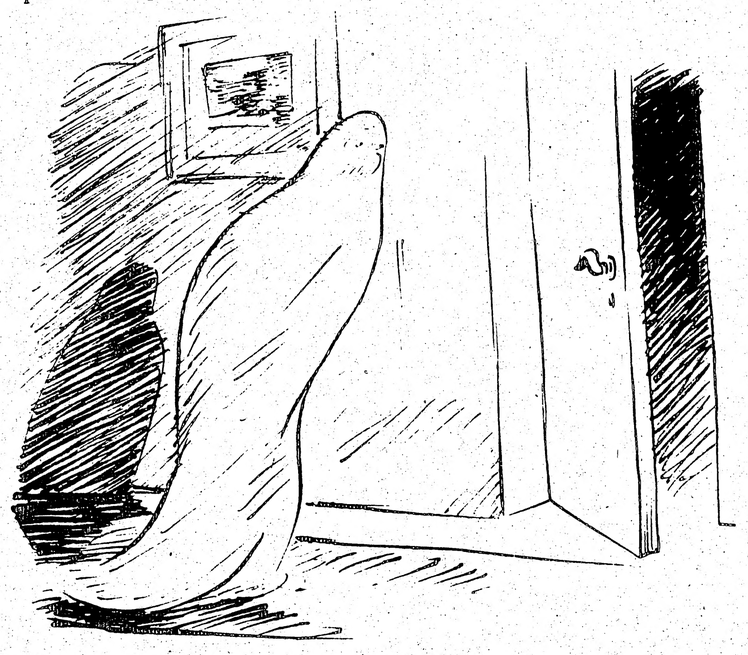

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

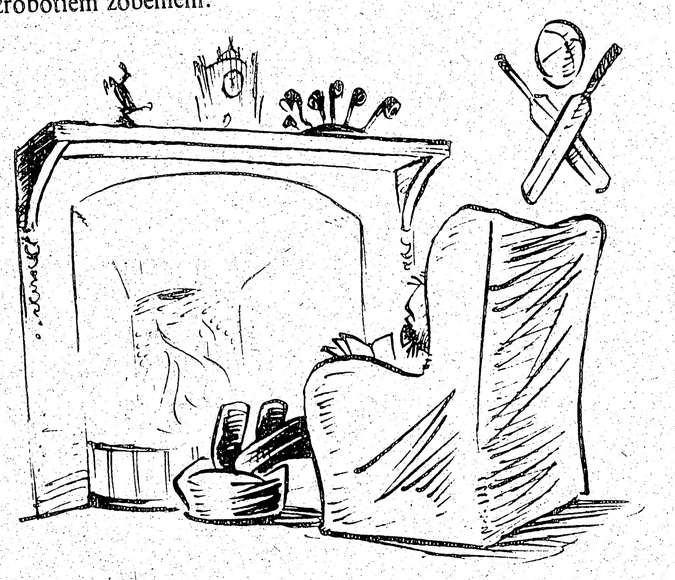

Tā tur dzīvo

Alberta Eglīša piezīmes par dzīvi okupētajā Latvijā

Cik tālu aiziet sovjeti birokratijā, liecina informācija. Ar pag. g. 1. septembri mūsu tuvinieki un draugi vairs nevar mūs iepriecināt ar kādu turienes avīzi, grāmatu, mākslas katalogu, plati, žurnālu vai tautisku rokdarbu, jo tos pastā nepieņemot pārsūtīšanai, kamēr neesot nokārtotas divas lietas. Vispirms, minētos priekšmetus ņemot līdz, jāierodas V. Lāča bibliotēkā K. Barona ielā 4. Tur izdodot papīru, kurā nosūtāmais tiekot ierakstīts kopā ar vērtību. Tad jāierodoties Mākslas mūzejā pie slavenās Ināras Ņefedovas. Mūzejā vēlreiz visu apskatot, izšķirstot, iztaustot, un tūlīt jāsamaksājot arī muita, apmēram 100 proc. dāvanas vērtībā. Mūzejā atkal neesot noteiktu pieņemšanas stundu. Jāstaigājot, kamēr laimējoties satikt biedreni, tad tikai varot doties uz pastu. Tur dāvanas pēc papīriem vēlreiz pārbaudot, beidzot ierēdņa klātienē mantas drīkstot iesaiņot. Kā provincē tas būs nokārtojams, neviens vēl nezina pateikt. Te nu ir kultūra un — kultūras maiņa!

Kādā sirsnīgākā, vaļīgākā brīdī nelaikis Brežņevs jautājis Gromiko: ,,Saki, biedri, cik vēl mēs būtu Padomju savienībā, ja mūsu tēvzemes robežas nebūtu tā noslēgtas?''

Gromiko: ,,Divi...''

Brežņevs: ,,Labi, viens būtu tu, bet — kurš būtu otrs?''

Aizgājušās Tautas deputātu padomju vēlēšanās, kuŗas katrs, kas tiek ar partijas ziņu nominēts par kandidātu, patiesībā skaitās arī ievēlēts, vienalga, vai par viņu kāds balso vai nebalso. Bet vietējie komūnisti Aina Avotiņa un Adolfs Šuks, ,,Latvijas Stikla'' funkcionāri Pārdaugavā, tuvodamies vēlēšanu urnai fabrikas hallē, ir sajūsminājuši par šo laimi strādniekiem un reizē izgāž spaini samazgu, izgāž visādas nievas par brīvās Latvijas laiku, kuŗas tālāk tūlīt pārdrukā ,,Rīgas Balss.''

Okupanti nepārtraukti visos šajos bēdu gados ārkārtīgos apmēros izmanto mūsu zemes, mežu un ūdens bagātības. Tāpat, kā arvien, biežāk pēdējā laikā sovjetfunkcionāri Rīgā sāk izmantot okupācijas interešu populārizēšanai, stiprināšanai arī mūsu mākslinieku un zinātnieku vārdus.

LLA Lauksaimniecības ekonomikas fakultātes 79 studentiem kopā ar fakultātes docentu A. Vedļu šoruden vajadzējis sovchozā ,,Jelgava'' novākt 56 ha galda bietes (apm. 330 cnt.ha) un tad tikai varējuši atsākt studijas.

Piekrastes kuģu būvētavās pašlaik būvē vairākus prāmjus-ledlaužus, kas arī ziemā varēs uzturēt satiksmi Lielupē, piemēram, starp Jelgavu un Jūrmalu. 1982. gadā Rīgas jūrmalas ārstniecības un veselības iestādēs ārstējušies apm. 300000 sovjetpilsoņi, galvenokārt pilsoņi no Krievijas. Dabūt pašiem latviešiem veselības uzlabošanas zīmi Bulļos, Bulduros, Dubultos, Majoros vai Ķemerēs ir gandrīz bezcerīgs sapnis. Jūrmalā katrs kvmtr. zemes piederot ts. arodbiedrībām.

Cik nožēlojami tālu ir aizgājušais krievu pavadā, var sevišķi pamanīt arī tā sauktās Latvijas PSR Augstākās padomes prezidija priekšsēža Pētera Strautmaņa jaunākās izteikās: ,,Nacionālajam buržuazismam Latvijā jau sen esot darīts gals. Un pirms 42 gadiem latviešu tautai tika novērsta vēsturiskā netaisnība, kas to bija nožēlojami aizvedusi nomaļus no sociālā progresa (!?)...'' Interesanti, kas tas varētu būt par tādu progresu cilvēkiem, ja šodien Jelgavā nopirkt veikalā vai tirgū vienu kilogramu ābolu esot tikpat neiespējami kā Gostiņos pieprasīt vīzu uz Parīzi. Augstais okupācijas režīma funkcionārs no Maskavas žēlastības esot apbalvots ar 3 darba sarkanā karoga ordeņiem un 1 tēvijas kara ordeni.

Māsa no Jelgavas caur tuvu kaimiņu liek pateikt brālim Reinzemē: ,,Kamēr dēls dienēs sarkanarmijas flotē un ir vecākā matroža pakāpē, tik ilgi lai viņš tur manas vēstules negaida. Bet tu pastāsti, kā dzīvojam, un nekā nemelo.'' Kaimiņš pagājušā vasarā, ciemodamies pie saviem radiem kaut kur Bavārijā, patiesi arī ieradies Marijas brāļa mājā un pāris dienās atklājis īsto taisnību par dzīvi — ,,paradīzē''.

Rīgā, Ļeņina ielā 151, divi, iznākuši no pirts, viens otram jautā: ,,Saki, biedri, kāpēc izskaties tāds kā skelets, vai tu esi buržuju laikā vai tagad miris?'' Jautātais, uzmanīgi apskatījies apkārt, vai nav neviena cita tuvumā, atbild: ,,Es neesmu miris, dzīvoju, vienīgi tādā tempā tuvodamies komūnismam, ka no manis paliek vienmēr vairāk tikai kauli un āda.''

Pie vecajiem jelgavniekiem pazīstamās Hofa linu fabrikas atrodas Jelgavas tekstilrūpniecības ražošanas apvienības ,,Latvijas lini'' profesionāli tehniskā skola. Mācibas krievu un latviešu valodā. Iestājoties skolā, jāiesniedz šādi papīri: lūgums, vecāku piekrišana, dzimšanas apliecība , izglītības dokuments, skolas vai darba vietas kollektīva raksturojums, veselības apliecība, izziņa no dzīves vietas (no milicijas, partijas komitejas) un 4 foto. Lai uzņemšana ātrāk kārtotos, prasītie papīri, cik vien iespējams, sagādājami krievo valodā. Mācību ilgums līdz 2 gadi. Skola atrodas Lapskalna ielā 18.

Jelgavas skolu jaunatnei katru gadu, lai ieaugtu kauju tradicijās un gatavotos dienestam sarkanarmijā, obligāti jāpiedalās visādās militārizētās sporta spēlēs.Sevišķu uzmanību pievērš apvidus izlūkošanai, maskēšanās mākai, pārgājieniem, kā arī veicina tikšanos ar bijušajiem sarkanbultiešiem un sarkanarmiešiem. Vietalvā šogad plašākā jaunatnes sarkano izlūku desmitajā salidojumā skolniekiem stāstīts par ,,Komūnistiskās partijas un padomju tautas varoņtradicijām jaunatnes komūnistiskajā audzināšanā.'' Uz jauniešu vairākumu tas visumā nekādu dziļāku iespaidu nav atstājis.

Cik pārtikas sagāde, nemaz nerunājot par citām ikdienai nepieciešamām precēm, ,,strādnieku paradīzē'' nopietna lieta, tāpat kā strādājošo mukšana no laukiem, jau rietumos bija zināms. Beidzot atkājas arī kollektīvās saimniekošanas, kollektīvo saimniecību katastrofālais stāvoklis vispār okupētajā Latvijā. Vispirms ts. Patjkomkina sādžu radīšana. No visiem viedokļiem tās vairāk pārraugāmas kopā turot nelaimīgo cilvēku baru. Arī no tautas pārkrievināšanas interesēm derīgas, citādi tā esot okupantu visdārgākā, nepraktiskākā izdarība.

Otrkārt, kolchozniekiem, sovchozniekiem jāizpilda partijas pavēlētais ražošanas plāns, taču vienīgā iespēja to tur efektīvi izpildīt esot tikai biroju rakstos. Kamēr rietumos vairs nezinām, ka tikt vaļā no pārprodukcijas, Latvijā atkal cita nelaime, kopš savu daļu rašas paņem, maksādama mazu cenu, okupante — Pad. savienība, pašu vajadzībām gaļas, piena kļūst vienmēr mazāk. Klētis kļūst gadu no gada tukšākas. Darbu financēšanai bankās jāizņem bieži jauni krediti, kuŗus pēkšņi vairs vairums nespējot atmaksāt, nespējot tiem pat nokārtot procentus. 1982. gadā, lai glābtu, kas vēl glābjams — Maskava, paklausīdama Rīgas funkcionāru lūgumam, kolchoziem, sovchoziem Latvijā svītrā aizdevumus 55 miljonu rubļu apmērā, un 53 miljoniem rubļu kredita atmaksāšanu atliek uz 10 gadiem.

Starp atsevišķām saimniecībām, kuŗām katrai bija vairāk nekā miljons rubļu zaudējumos norakstāms parāds, jāmin Talsu rajona kolchozs ,,Dundaga'', Tukuma — ,,Vāne'', un sovchozi ,,Irlava'', ,,Prauliena''. Sākot ar 1985. gadu sevišķi grāmatvežiem un vecākajiem grāmatvežiem mēnešalgas palielināsies 55 — 60 proc. apmērā, kamēr visiem pārējiem — augstākais līdz 30 proc.

Rīgā nesen ciemojoties varēja dzirdēt arī tādu joku: Ja Ļeņins tomēr pats vēl piedalītos sovjetu imperijas 65 gadu pastāvēšanas svinībās, tad pēc rīdzinieku domām viņš savu runu Kremlī beigtu tā: ,,Proletārieši visās zemēs, piedodiet man, lūdzu atvainojiet mani...''

Nospiesti ceļos

Par ciemošanos šī gada vasarā okupētajā Latvijā kāds tautietes pastāsta: Muitā sākās brīvā pasaulē nepierastie piedzīvojumi. Par visu, kas nav tūristu personīgai vajadzībai, izņemot suvenīrus 30 rubļu vērtībā, jāmaksā 100 proc. muita. Kādai mūsu grupas dalībniecei bija kažociņš. Viņa neiedomājās pateikt, ka tas viņai pašai nepieciešams, muitnieks to novērtēja par 500 rub. resp. 700 dol. ko viņa nevarēja samaksāt. Iespēju mantu saņemt atpakaļ atgriežoties — negarantēja. Tāpēc vēl Rīgā viņa skraidīja pie notāra, lai pilnvarotu kādu radu to Ļeņingradā izpirkt. Tāpat mums par 360 dol. pirkto ģitaru atzina 800—1000 rub. vērtībā un to mums laimējās samaksāt ar dažiem ,,liekiem'' apģērba gabaliem 200 rub. vērtībā. Pēc oficiālā kursa tad par to samaksājām 280 dol.

Ļeņingradā 2 dienas uzturējāmies ,,Pribaltiskaja'' viesnīcā, Somu jūras līča malā. Šī zviedru projektētā viesnīca mūsu pieredzē ir pati labākā Pad. savienībā. Gadījās, ka staigules, lai iekļūtu viesnīcā, vārda tiešā nozīmē, kāpa uz papēžiem. Tāpat tas ir Rīgā. Blēdību un noziegumu skaits pieaug, bet laikrakstos par to neraksta.

Lai novērstu uzmanību no pašu neveiksmēm, vainīgos atrod t.s. ,,Brīvājā pasaulē''. Piemērām, īstais agresors Lebanonā esot ASV. Par Afganistānu tanī pašā laikā — ne vārda.

Viesnīcā bija jāmaina istabas. 21. jūlijā ierodoties Rīgā, mums laimējās dabūt ,,labi iekārtotu'' istabu viesnīcas ,,Latvija'' 7. stāvā, jo tajā bija televīzija un ledus skapis. Bet 29. jūlija rītā viesu reģistrētāja telefonēja, lai mēs šo istabu tūlīt atbrīvotu un pārceltos uz 10. stāvu. Kāpēc? Istaba esot jādezinficē, ūdensvads jālabojot u.t.t. Tomēr jau pēc stundas istaba bija sakopta un tur ievācies kāds krievs. Tad sašutis prasīju t.s. ,,sūdzības grāmatu'' un tur ierakstīju, cik ļoti nepatīkams mums bija šāds rīkojums, jo pārvācoties bija jānokavē kārtējais izbraukums un nekārtīgas lifta darbības dēļ pa trepēm jākāpj uz augstāko stāvu. Kad sadusmotās ierēdnes kļuva nelaipnas un rupjas, tad gājām pie paša direktora. Šis krievs likās inteliģentāks un pavēlēja viņām sagādāt istabu kādā zemākā stāvā. Nākošā dienā tikām 6. stāva istabā un tur palikām līdz prombraukšanai. Atslēgas nododot vai saņemot, mūs pavadīja nikni ierēdņu skati, jo par ierakstu sūdzības grāmatā attiecīgā ierēdne zaudējot algas piemaksu.

29. jūlijā piedzīvojām arī šī ceļojuma pašu ievērojamāko notikumu. Studiju biedra dzīvoklī satikāmies deviņi vecie draugi. Pieminējām nesen mirušos: Jūliju, Kristapu un Pēteri. Vēlāk apciemojām arī Teodoru, viņš slimo ar artēriju sklerozi.

Mēs reiz bijām kungi mūsu dzimtajā zemē — brīvā Latvijā. Tagad viņi tur ir nospiesti uz ceļiem. Garajās rindās gaida, lai nopirktu eksistencei nepieciešamo. No viesnīcas pāri ielai redzams sauklis: ,,Ļeņina idejas dzīvo un uzvar''. Tā ir ačgārnība, jo redzams tikai pozitīvo ideju un morāles regress.

Meža Šalka

SAVIENOTĀS VALSTIS

NJUORKA

● Ņujorkas latviešu pensionāru biedrības Ziemas svētku eglīti un piecu gadu darbības atceres sarīkojumu 14. decembrī Bruklinā apmeklēja ap 50 cilvēku. Svētbrīdi vadīja mācītāja Lauma Lagzdiņa-Zuševica, svētku kopdziesmu pianiste M. Nāruna-Bogdanoviča. Vēl piedalījās dziedātāja Biruta Grūnvalde, pianiste M. Nāruna-Bogdanoviča un divi amerikāņu mākslinieki no Greitneka simfoniskā orķestra. B. Grūnvalde ir šī orķestra viceprezidente. Biedrības darbvedis R. Retichs nolasīja biedrības piecu gadu darbībai un priekšnieces N. Sarbais gadmijai veltītu apsveikumu ar viesu parakstiem. Ellija Druva deklamēja piemērotus darbus. Nobeigumā launags ar auksto bufeti, kafijas galdu, mājas cepumiem, boli un vīnu. Telpas bija dekorētas Ziemas svētku rotā.

● Nelaika ārsta Jāņa Sīkas draugi 17. decembrī bija rīkojuši piemiņas brīdi Ukraiņu namā, kurā piedalījās pianists Arturs Ozoliņš, baritons Jānis Kļaviņš, pianiste Karine Pone, kas atskaņoja Gundara Pones Jānim Sīkam veltīto kompoziciju. Savus dzejoļus lasīja Gunārs Saliņš, Jānis Krēsliņš un Voldemārs Avens. Svētbrīdi vadīja māc. R. Zariņš.

● Ap 45 pensionāru pulcējās Jonkeru baznīcas apakšējā zālē 15. decembrī uz teoloģijas kandidāta L. Saliņa vadīto bībeles stundu. Bez svēto rakstu lasījuma un izskaidrojuma pensionāri noklausījās divas skaņu plates, ko iedziedājis Mormoņu koris. Pēc tam pakavējās pie cepumiem un vīna, atceroties arī iepriekšējo divu nedēļu jubilārus.

● Ziemas svētku sarīkojumā 18. decembrī DV nama vanadžu ansamblis nodziedāja četras dziesmas. Apvienības priekšnieka A. Braunfelda seši mazbērni deklamēja un kopīgi nodziedāja Balts sniedziņš. Svētbrīdi vadīja māc. R. Zariņš, pēc tam notika apdāvināšanās; ap 70 apmeklētāju piedalījās vanadžu rīkotajā cienastā.

● Ņujorkas latviešu biedrības sapulci 18. decembrī vadīja kontrolieris Čarlis Lācis. Biedrībai 1983. gada janvārī ir 90 gadu dibināšanas jubileja. Pēc sapulces biedrības biedri piedalījās kopā ar vanagiem un vanadzēm Ziemas svētku svinībās.

● Kārlis Velme miris 14. decembrī Ņudžersijā 92 gadu vecumā. Izvadīšanu vadīja māc. R. Zariņš 16. decembrī. Aizgājējs Latvijas laikā bija tiesnesis Daugavpilī un Balvos, piederēja pie akadēmiskās vienības Austrums.

● Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes Nuarkas pamatskolas eglīti 18. decembrī svinēja jaunajās skolas telpās Morispleiņos. Apmeklētāju skaits šogad bija kuplāks nekā iepriekšējos gados, bija ieradušies ap 150 dalībnieku. Svētbrīdi vadīja prāv. A. Ozols. Skolnieki izrādīja Betlēmes ainavas fragmentu no svētku stāsta. Sarīkojumā piedalījās arī amerikāņu draudzes mācītājs, draudzes priekšnieks un daži draudzes locekļi, kas vēroja sarīkojuma norisi latviešu valodā un bija pārsteigti, ka pēc 30 gadiem latvieši Amerikā vēl saglabājuši savas īpatnības. Daļa no amerikāņu draudzes locekļiem ir vācieši, kas arī ieceļojuši pēc Otrā pasaules kara. Šinī skolā ir septiņas klašu telpas, bet latviešiem vajadzētu 10, tāpēc dažas mazākās klases jāapvieno. Par klašu telpu un baznīcas lietošanu jāmaksā 75 dol. no reizes.

● Ņujorkas latviešu Longailendas pamatskolai eglīte bija Salas baznīcā, Bronksas skolai Jonkeros, Džamaikas skolai Metodistu baznīcā Džamaikā, visās vietās 19. decembrī, bet dažādos laikos. Visur bija skolnieku priekšnesumi ar dāvanu izdalīšanu un kopēju azaidu. Vk.

ČIKAGA

● Alfrēds Rozentāls, Čikagas DV apvienības biedrs, 31. decembrī pievienojās 70 gadnieku saimei. Viņš dzimis Valmieras apr. Valmieras pagastā. Otrā pasaules karā cīnījies 313. pol. bataljonā. Kaujās uz Latvijas—Padomju savienības un Polijas robežām smagi ievainots. Apbalvots ar Dzelzs krusta 2. šķiru. DV saimei pievienojies Vācijā, Ingolštates nometnē, un bijis nodaļas pr-ks. ASV ieceļojis 1956. g. un pievienojies Čikagas DV apvienībai. Jubilārs ar dzīvesbiedri lieli ceļotāji, apceļojuši daudzās zemes un valstis un uzņemtās filmas rādījis DV saimei, tāpat Sv. Jāņa draudzei. A. Z.

GRAND RAPIDI

● Latviešu biedrības teātŗa kopas pilnsapulcē kopas priekšniece Ruta Puriņa un valdes darbinieki — Terēze Valdmane un Lidija Tarbunasa pastāstīja par paveikto. Kopas darbs bijis sekmīgs. Iestudēta R. Blaumaņa Saldenā pudele N. Šubiņa režijā. Luga izrādīta pavasarī kopas 30 gadu jubilejas gadījumā, piedaloties ar viesizrādi Kalamazū un teātŗa dienās Indianapolē. Visas izrādes bijušas labi apmeklētas. Jubilejā saņemts ALA atzinības raksts. Turpmākam darbības gadam kopas valdē ar aklamāciju izraudzīja priekšnieci R. Puriņu, par locekļiem — A. Kazlovski, T. Valdmani, L. Tarbunasu, M. Eglāju, I. Liepiņu - Benett, R. Korneti un Z. Kornetu. Teātrinieku eglītes vakars paredzēts 1983. g. 15. janvārī Latviešu biedrības namā groziņu veidā.

● Latviešu biedrības dāmu pulciņš savā panākumu kontā var ierakstīt ne vienu vien panākumu, galvenokārt līdzekļu sagādē, par ko pateicība priekšniecei Brigitai Valtai. Kopā ar pārējām darbiniecēm rīkoti viesību vakari un saimniekots citāda rakstura sarīkojumos, tā iegūstot līdzekļus un atbalstot nozīmīgus pasākumus. Pulciņš noorganizējis arī vakariņas 18. novembŗa sarīkojumā, atlikumu ziedojot Brīvības Fondam, Studiju Centram, Gasmas akcijai un Patiesības Fondam, katram pa 100 dol. Izpaudusies laba sadarbība ar biedrības valdi.

● Grand Rapidu latviešu ev. lut. draudzes dāmu komiteja no Palīdzības sekcijas līdzekļiem ziedojusi Minsteres latviešu ģimnazijai un Delmenhorstas latviešu nometnes veco ļaužu vajadzībām katram pa 100 dol., ārmisijai 50 dol. un lepras slimajam J. Valkovskim Vācijā 35 dol. — Draudzes dāmu komitejas rīkotā bazāra tīrs atlikums 835,68 dol. Sakarā ar bazāra rīkošanu draudzes locekļi (80 ziedotāji) vēl nodevuši ziedojumos 753 dol.

● Pēc ilgākas slimošanas Bladžeta slimnīcā 3. decembrī miris 78 g. v. Vilis Mateus, dzimis Liepājā, kur pavadījis bērnību un skolas gadus. Virsdienestā sasniedzis virsnieka vietnieka dienesta pakāpi un ilgāku laiku bijis rotas virsseržants instruktoru rotā. Saņēmis vairākus apbalvojumus. Kara dienestu izbeidzis pirms 2. Pasaules kara sākuma. Pēc ieceļošanas ASV līdz ar ģimeni strādājis dienvidu valstīs, bet vēlāk Grand Rapidos. Viņam veltīts piemiņas svētbrīdis notika 6. decembrī Egebines bēŗu namā, otrā dienā izvadot uz Vūdlavna kapsētu māc. J. Mednim. Kapos ziedus no draudzes nolika priekšnieks J. Andersons un no latviešu biedr. E. Brūna. Baznīcas lejas telpās bija rīkots bēŗu azaids. Sēro dzīvesbiedre, dēli ar ģimenēm, radi un draugi dzimtenē un svešumā.

● Latviešu skolas padome 1982./83. mācības gadam izraudzīta sekojošā sastāvā: priekšsēde Ilze Runka, palīdze Brigita Dārzniece, sekretāre Māra Lūse, palīdze Ruta Morusa, kasiere Ausma Zieḍiņa, locekle Marta Kaniņa. Revidenti — Marija Felklere un Varis Kļaviņš.

● Latviešu ev. lut. draudzes priekšnieka vietnieks Andris Runka turpmāk pārzinās draudzei piederošos īpašumus Burtona ielā — baznīcu un skolas ēku. Mežvidu pārvaldes priekšnieks Vilis Kalniņš personisku iemeslu dēļ atteicies no amata; viņa vietnieks pagaidām vēl nav izraudzīts.

● Grand Rapids Press lasītāju vēstuļu nodaļā nesen bija ievietota asprātīga Jūlija Celmiņa vēstule par basketbola sacensībām ar Pad. sav., Celmiņš norāda, ka laikrakstā atreferētājs tautību un nacionālitāti iebāzis vienā „maisā", rakstot, ka komandas locekļi Sabonis un Valters nav krievi, bet gan, viens — lietuvietis, otrs — latvietis. Celmiņš atgādina, ka basketbolu Baltijas valstīs populārizējis toreizējais YMCA instruktors no Amerikas A. Andersons, un 1935. g. Eiropas meistarnosaukumu izcīnījusi Latvija, bet 1939. g. Lietuva. Otru lasītāju vēstuli amerikāņu laikrakstā bija ievietojusi Līga Ruperte, atsaucoties uz kādu agrāk ievietoto rakstu par divu ceļotāju braucienu uz Latviju. Viņa norādījusi, ka Pad. savienībā pilsoņu dzīvi stipri kontrolē valdība un tie var lasīt, klausīties un skatīties tikai to, kas ir atļauts. Esot liela starpība, kō Pad. savienībā saredzot iebraucēji no brīvās pasaules un tie, kas ielūgti šo zemi apmeklēt, jo pēdējiem neesot iespēja saredzēt dzīves īstenību. Tāpat viņa pieminējusi disidentu skatījumu par dzīvi Pad. savienībā, brīvās pasaules žurnālistu informāciju un pašas pieredzi.

V. Z.

MILVOKI

● Latviešu namā 11. decembrī notika gadskārtējais Milvoku DV apvien. sarīkojums, apvienots ar Ziemsvētku eglītes vakaru.

Sarīkojumu ievadīja apvienības vīru koŗa dziedātāja J. Kalniņa Lielā junda. Godinot kritušos kaŗavīrus, publika piecēlusies noklausījās varoņu dziesmu. Turpinājumā koris pacilāti atskaņoja L.v. Bēthovena Nakts slavu.

Svētbrīdī māc. K. Valters aizlūdza par pasaules mieru, kas atkal apdraudēts, jo bruņošanās un nesaskaņas tautu starpā turpinās.

Svētku uzrunu teica apvienības priekšn. V. Aparjods. Klātesošie ar klusuma brīdi pieminēja 1982.g. mirušos apv. biedrus: Andreju Cukuru, Aleksandru Kori, Jāni Bitīti un Frici Auziņu. Apvien. biedru skaits joprojām ir mazliet pieaudzis: gada sākumā 242, beigās 244. Pildot DV prīmāro uzdevumu, apv. p.g. aprūpei nodevusi vairāk nekā 3.000 dol., par ko pateicība pienākas atsaucīgajiem Viskonsinas tautiešiem. Jauniešu stipendijām un izglītības atbalstam apv. nodevusi pāri par 2.000 dol., sagaidot, ka no atbalstīto vidus izveidosies latviešu sabiedrības jaunie vadītāji. Diemžēl, paaudžu starpā pastāv uzskatu atšķirības. Mēs, vecā paaudze, visu vērtējam pagātnes perspektīvā un reizēm esam neiecietīgi pret jauniešu uzskatiem, neievērojot, ka kāds izteikts vārds radies, stāvokli neizprotot. Ir laiks radīt tiltu no pagātnes uz nākotni.

V. Aparjods izsniedza Elvīrai Kazakovai un Elzai Zālītei DV ASV goda rakstus, Mirdzai Skraučevai un Ilgai Strazdiņai DV CV atzinības rakstus un Herbertam Misiņam DV zelta nozīmi.

Miris Staņislavs Jaundzems

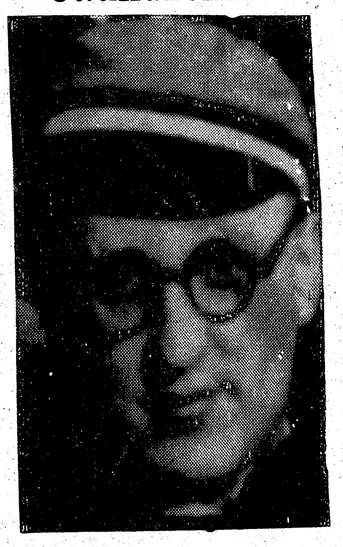

Floridā 29. novembrī miris Staņislavs Jaundzems, dzimis 1911.g. 16. maijā Pēterpilī. 1929. gadā beidzis Valsts Rēzeknes ģimnaziju, iestājies Latvijas univ. inženierzinātņu fakultātē un līdz 1930.g. 15. septembrim strādājis Valsts Zemes bankā Rēzeknē, pēc tam par grāmatvedi Rīgas pagaidu strādnieku slimo kasē. Kopš 1936.g. 1. jūlija bijis Tautas labklājības ministra sekretārs, vēlāk Tautas Labklājības ministrijas Sociālā departamenta direktors. 1944. g. 24. oktobrī kopā ar Liepājas bērnu namu izbraucis uz Vāciju. Strādājis par Baltiešu biroja vadītāju Libekā un šī apgabala komitejās. Bijis Angļu Militārās Pārvaldes Labklājības virsnieks un veicis Šlezvigas-Holšteinas apgabala latviešu pārstāvja pienākumus. Bijis Latviešu Centrālās Padomes loceklis.

ASV ieceļojis Filadelfijā, kur ievēlēts par priekšnieku Brīvo latvju biedrībā. Bijis tās mūža biedrs. Vēlākos gados veselības dēļ pārcēlies uz Floridu, kur Sv. Pēterburgā organizējis latviešu biedrību un bijis par priekšsēdi.

1930.g. rudenī pievienojies korp. Lacuania saimei un darbojies dažādos amatos. Bijis tās seniors no 1937.—1950.g.

Par viņu skumst dzīvesbiedre Tamara un Lacuanias konvents. J. Grodnis.

Pēc akta klātesošie vienojās tautas lūgšanā Dievs, svētī Latviju.

Priekšnesumos tenors Aleksandrs Kitta pianista V. Treimaņa klavieŗu pavadījumā atskaņoja A. Kalniņa Brīnos es un J. Kalniņa Es ciešu. Sekoja Valža Treimaņa klavieŗu solo.

DV vīru koris diriģenta V. Aparjoda vadībā nodziedāja J. Norviļa Aglona (A. Ancāna), B. Skultes Raganu kalna balāde (T. Tomsona) un J. Graubiņa t. dziesmas sabalsojumu Padziedami nu, bāliņi.

Klātesošie vienojās Daugavas Vanagu dziesmā. Klavieŗu pavadījumu veica E. Brusubārdis jun.

Deju kopa Metieniņš iepriecināja ar vairākām dejām.

Sekoja saviesīgs vakars ar deju. Par viesu labklājību rūpējās čaklās vanadzes vakariņu un kafijas stendos. E. P.

RM
NSM
ROSAR-MORRISON
FUNERAL HOME LTD.
Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5.
Tel. 924-1408.
RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI
šuj apģērbus pēc mēra un Jūsu gaumes
Runā vāciski
Old Mill Tailors
Rudi H. Schneider
7 Riverview Gardens — 769-9535
pie Bloor, vienu bloku rietumos no Jane

GRĀMATA — LABĀKAIS DRAUGS
RUDENS VAKAROS

V. Strēlerte — Pusvārdiem, dzej.	$ 12.00
A. Ivaska — Gaisma ievainoja, dzej.	$ 13.00
P. Kalniņš — Viesuļi—Virpuļi, atm.	$ 22.00
O. Liepiņš — Tālos atspulgos; atmiņas.	$ 24.00
E. Turkina — Latviešu-angļu vārdnīca.	$ 50.00
Archīvs XXII — Folklora zinātnieku īsbiogr.	$ 15.00
K. Sidars — Aiz ezera balti bērzi, romāns.	$16.00
I. Dankere — Maz tu man solīji, atm.	$44.00
Zusters — gleznu reprod.	$60.00
L. Ozolkalne - Pavasars, rom.	$16.00
These Names Accuse (aizv. saraksti)	$25.00
V. Pūlis — Svešuma sāpe, dzej.	$ 2.60
Edg. Dunsdorfs — The Baltic dilemma II	$11.50
A. Plensners — Pret vētrām un negaisiem, atm.	$14.00
G. Janovskis — Ines, rom.	$14.00
Andr. Eglītis — Caur daudzām zemju zemēm, caur daudzām debesīm, dzej.	$ 7.00
J. Zariņš — Cilvēku ķērāji, rom.	$18.00
Archib. A. Lūsis — Aiztek ūdeņi, aiztek gadi, atm.	$14.00
A. Dzērvītis / L. Treimanis — Latviešu jostas	$60.00
Ed. Šmugajs — Skolotājs Antons, dzīves st.	$11.50
Dr. P. Cirsis — Cilvēkam tuvais Dievs	$16.00
Ed. Dunsdorfs — Dr. K. Ulmaņa dzīve	$33.50
A. Aizsilnieks — Latvijas saimn. vēsture 1914 — 1945	$22.00
Latvijas zeme, zemnieki un viņu darbs	$29.00
A. Landsmanis — pastāvēt vai iznīkt	$ 5.00
Edm. Zirnītis — Zvaigžņu krusta ēnā, dz.	$ 6.00
J. Babres tulk. — Svētceļnieka dvēs. atklājumi	$ 8.00
Ed. Salna — Horizonta hipotenūza, pastāsti	$14.00
A. Ruņģis — .. Iet latvieši caur gadu simteņiem	$15.00
J. Jaunsudrabiņš — Nauda, rom.	$14.00
A. Dziļums — Vēja kaņepe, rom.	$12.00
H. M. Grīvāns — Pie dzīves vārtiem	$ 4.50
N. Kalniņš — Cēsis nav Rīga, rom.	$15.00
V. Richters — Zemgalieši vēl turas, rom.	$13.00
B. Bičole — Griežos, dzej.	$ 8.00
M. Čuibe — Grēkāboli, atm.	$12.00
A. P. Mierkalns — Zvaigznājs, dzej.	$ 9.75
V. Janelsiņa — Kaķi, ja tu būtu cilvēks, st.	$13.50
O. Gulbis — Sekot Kristum, svētr. un apc.	$15.00
Ruta U. — Dear God, I wanted to live	$ 7.50
Vēl tā gribējās dzīvot.	$ 7.00

Piedāvā dāvanām: gleznas, rotas, keramiku, ādas un koka izstrādājumus, audumus, kā arī citas mantas.
DV GRĀMATNĪCA, 491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921-7121. Pasta sūtījumiem 10% piemaksa.
DV GRĀMATNĪCAS NODAĻA - SALONS, 4 Credit Union Drive, Toronto, Ont. M4A 2N8, tālr. 757-1482.

Lugu vērtēšanas rezultāti

PBLA KF Teātŗa nozare 1981. g. augustā izsludināja Maksimila Grietēna dāvāto godalgu 500 dol. lugai, kuŗā būtu attēlotas kurzemnieku gaitas Tobago salā.

Līdz decembrim saņemta viena autora 2 lugas: „Jaunkurzeme" — vēsturiska luga 4 cēlienos, darbības laiks 1653. — 1658. g. un „Aizjūŗas valsts" 3 cēlienos, darbības laiks 1681. — 1688. g. Abās lugās darbība notiek Kurzemes krastā un Tobago salā.

Vērtētāju komisijas atzinums un daži vērtētāju komentāri: nav personas, kam būtu varoņgars, kas censtos iejūsmināt par došanos uz Tobago. Nav prologa, kur pateiktu ziņas par laikmetu. Lugās nav saites starp cēlieniem, kas saturētu kopā darbību un saturu. Nav cilvēka vai idejas, kas vītos cauri lugām. Darbība vairāk notiek aizkulisēs nekā uz skatuves. Šie darbi ir vairāk stāsti vai apraksti ar patiesiem vēsturiskiem notikumiem. Lugā nepietiek tikai ar aprakstu, kas Tobago kādreiz noticies. Ļoti daudz dekorāciju, tāpat rekvizītu; rakstītājs ir centies un daudz piestrādājis — kur meklējama vaina? Autoram nav bijusi saskare ar teātri un skatuves darbu.

Vērtēšanas komisijas vienprātīgs lēmums, ka paredzēto godalgu 500 dol. nevienai no lugām nepiešķirs.

Lugas autors daudz piestrādājis, meklējot vēsturiskos materiālus, par ko tam pienākas atzinība. Par Tobago lugām radusies lielāka interese, un tā kā M. Grietēns dāvāto balvu atstāj KF Teātŗa sekciju rīcībā, tad vērtēšanas komisija nolemj lugu vērtēšanu turpināt.

Lugas sūtēmas Kanadā LNAK Kultūras padomes priekšsēdei Intai Purvai RR 1 Hillsburgh, Ont. N0B 1Z0 un ASV ALA KB Teātŗa sekc. vadīt. Aleksandrai Geriņai, 1009 Spring Ave. N. E., Grand Rapids, MI. 49503. Darbi iesūtāmi līdz 1983. g. 30. decembrim.

Lugai jābūt mašīnrakstā skaidri salasāmai, bez labojumiem un svītrojumiem, uz balta papīra, lapas vienā pusē, sakniedētai plānos vākos. Papīra izmēri 11 x 8,5". Ja nevēlas lietot savu vārdu, var sūtīt ar segvārdu. Sūtāmi 2 eks. Balvas dāvinātājs izteicis vēlēšanos, lai lugā attēlotu kurzemnieku gaitas Tobago salā, raugoties no kolonizācijas laika perspektīvas 17. gadu simtenī vai latviešu parādīšanos un varbūtēju darbošanos Tobago salā pēc otrā pasaules kaŗa.

Lugu vērtētāji ir profesionāli aktieŗi un režisori Kanadā un ASV.

ALA KB Teātŗa sekcija aicina pieteikties režisoru, kas vēlētos strādāt projekta „Ceļojošais režisors" ietvaros, iestudējot kaut vienu izrādi kādai teātŗa vienībai, kas to pieprasīs. Atlīdzību un ceļa izdevumus maksās no Kultūras Fonda līdzekļiem.

Aicinājums arī teātŗa vienībām pieprasījumu sūtīt laikus, norādot, kad vēlas lugu iestudēt. Teātŗa vienības, kas agrāk ir pieprasījušas ceļojošo režisoru, bet nav varējušas dažu iemeslu dēļ darboties, var to pieprasīt no jauna, ja apstākļi mainījušies. Rakstīt: A. Gerins, 1009 Spring Ave. N. E., Grand Rapids, MI. 49503.

Aleksandra Geriņa

ZIEDI UN DĀVANAS
GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502
ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU DARBI
ĀDĀ, KOKĀ — KERAMIKA, AUDUMI
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
Māra Lūsis un Inta Tauriņš

OĻĢERTS LIEPIŅŠ
TĀLOS ATSPULGOS
... apskata ilgāku laika posmu ar daudz un dažādām personībām — valstsvīriem, rakstniekiem, dzejniekiem un kultūras darbiniekiem, tos laizdams caur atmiņu prizmu un tā panākdams ļoti patīkamu atmosfairu par tā laika notikumiem un sasniegumiem. Oļģerts Liepiņš šo grāmatu ir uzrakstījis tā, lai lasītājam nebūtu ne mazākās gaŗlaicības, jo visi notikumi un personības skrien kā filmā cauri pagātnei līdz mūsu nesaprotamam iztapšanas laikam.
Egīla Hermanovska vāka iekārtojums. Grāmata aptveŗ 649 lp.
Cena $ 24.00 ASV un Kanadā
DAUGAVAS VANAGU KANADĀ IZDEVUMS
Pasūtināma **DV Grāmatnīcā — 491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5, Canada**
GRĀMATU GALDIEM ATLAIDE

LATVIJA AMERIKA
Atjaunojiet abonementu un dāviniet to saviem draugiem, lai nodrošinātu informāciju par notikumiem pasaulē.
Lūdzu sūtiet LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu	$40.00
☐ 6 mēnešiem	$21.00
☐ 3 mēnešiem	$12.00

Mr., Mrs., Miss .....
Adrese .....
Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐
Čeku lūdzu rakstīt uz
LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING, LTD. vārda 125 Broadview Ave., Toronto, Ontario M4M 2E9

Latviešu Centrā Umurkumurā

katru ceturtdienu spēļu vakari — šachs, kārtis u.c. Etniskas vakariņas. Ik piektdienas vakaru cienasts. Katra mēn. 1. un 3. sestdienā sadziedāšanās. Sporta spēles televīzijā. Visi mīļi gaidīti.

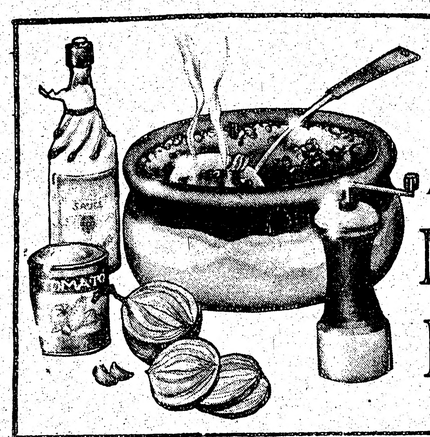

Anna Strauta

MĀJAS MĀTEI

OLU PUDIŅŠ

4 olas, 1/4 tase cukura, 2 tases piena, 1 tējkarote vaniļas ekstrakta, saberzti kokosa rieksti, mazliet sāls.

Olas labi saputo ar cukuru un sāli, pielej pienu, vaniļas garšu. Turpina putot. Masu salej stikla cepamā formā vai mazās stikla bļodiņās (ietauko). Virsū uzber kokosa riekstus. Bļodiņas ieliek lielākā traukā ar ūdeni. Cep pie 300°F 1 1/4 stundu.

JĒRA KARBONĀDES, CEPTAS ZEM UGUNS

4 jēra karbonādes, 1 liels tomāts, kaltēti ķiploki vai sīpoli, mazliet sāls un pipari.

Karbonādes saliek uz plātes. Virsū uzliek sagrieztās tomātu šķēles, nokaisa ar ķiplokiem vai sīpoliem, sāli un pipariem, pēc garšas. Cep zem uguns 6—7 min. Noņem tomātus. Karbonādes apgriež uz otru pusi un cep vēl 6 minūtes. Pasniedz ar saknēm un kartupeļiem.

JAUKTIE TOMĀTU SALĀTI

3 tomāti, 1 gurķis, 1/2 krūze vistas gaļas, 1/4 kr. riekstu (sasmalc.), 1 kr. majonēzes, sāls pēc garšas.

Tomātus un gurķus nomazgā un sagriež vidēji lielos gabaliņos. Riekstus izloba un sasmalcina, tāpat nelielos gabaliņos sagriež arī vārītu vai ceptu vistas gaļu, visu lielākā traukā izjauc, pieliekot sāli pēc garšas, un beigās izjauc ar majonēzi.

PILDĪTIE TOMĀTI

6 tomāti, 1 krūzīte sasmalcinātas selerijas, 1/2 kr. majonēzes.

Ņem labus tomātus, nomazgā, atgriež vienu šķēlīti no gala un ar tējkaroti izņem sēklas. To dara uzmanīgi, lai nesabojātu tomātu. Seleriju sīki sagriež, sajauc ar majonēzi un pilda tomātos.

ALEKSANDRA KŪKA

2 tases miltu, 1 1/2 tējkarotes cepamā pulvera, 1 tējk. kanēļa, 3/4 tases cukura, 1/2 tase salda sviesta, 1/2 tase sālīta sviesta, 1 ola, 3/4 tases aveņu ievārījuma bez sēklām.

Bļodā samaisa miltus, cepamo pulveri, kanēli un cukuru. Sviestu iedrupina ar rokām un turpina drupināt un berzt, līdz visa mīkla gluda. Pievieno viegli kultu olu, turpina mīcīt, līdz ola labi iemaisīta. Mīklu saspiež vienā gabalā, apsedz un ieliek apmēram uz 1/2 stundu ledusskapī. Kad mīkla pietiekoši atdzisusi, tad liek starp diviem gabaliem pergamenta papīra un izveltnē četrstūri, liek uz pannas. Mīklu neliek līdz pannas malām, atstāj pamēram 1/2 collu no malām brīvu. Sadursta ar dakšiņu un cep 375—400°F. 20—30 minūtes, līdz vidēji brūna krāsa. Vislabāk lietot cepumu pannu ar vienu pusi bez malas.

Tūlīt pēc cepšanas pārgriež uz pusēm. Kad kūka remdena, vienu pusi apziež ar aveņu ievārījumu, otru pusi liek virsū. Pirms kūka pilnīgi atdzisusi, apziež ar glazūru.

Glazūra: Sula no viena citrona, pūdercukurs pēc vajadzības.

Sulā maisa pūdercukuru tik daudz, lai glazūra būtu pietiekoši bieza. Ar plānu nazi to uzzież uz kūkas un ļauj nožūt. Šī glazūra nav lipīga.

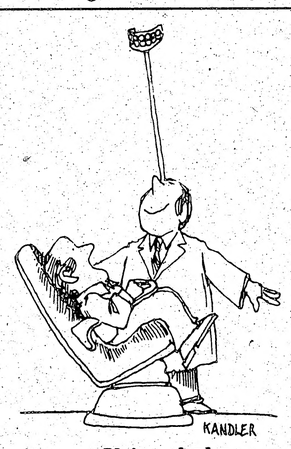

Pacients: „Vai no kūkām nav cietuši mani zobi?"
Ekscentriskais zobārsts: „Jūsu zobiem nav nekādas vainas."

ATRAKSTIET VĒSTULI — VAJADZĪGS JŪSU PABALSTS!

GUNTIS TANNIS — „PROJECT UTOPIA"

Tas ir plāns radīt: **THE CITY OF TOMORROW, THE SATELLITE CITY FOR TORONTO, THE NEW WORLD CENTRE „UTOPIA"**, un kas atrodas netālu no Saulaines. Tur būs arī latviešu ciems **„Laima"** un tās simbols: **„Laima tur trīs zvaigznes"**.

Rakstiet angliski: patīk; nepatīk; domas par Utopiju; Tannis ir gaisa burbulis vai gudrs kā skudra. Sūti buču — sūti, ko gribi, bet vēstules palīdz sasniegt šo mērķi! Adresējiet: **P.O. Box „Utopia is here", Utopia, Ontario, Canada, LOM 1TO.**

IR VAJADZĪGS JŪSU PABALSTS! PALDIES!

Vecākais latviešu puķu veikals

Venus

ZIEDI KATRAM GADĪJUMAM

Pasūtinājumus pieņem arī no ārzemēm un uz ārzemēm.
231 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO.
Tel. darbā 534-4645, pēc darba 533-4037.
A. PUTNIŅŠ

ĒRGĻU LIGZDAS
MEDUS
30 Dewson St.
Toronto, Ont.
Telefons 534-0563
S. Vasarājs

Vienīgais izdevums brīvajā pasaulē ir angļu valodas periodiskais izdevums

The Truth

kas raksta katrā numurā par Latviju, latviešiem un komūnistu apspiestajām tautām.

Gada abonēšanas maksa **Kanadā $ 12; ASV — $ 7.50.**
Naudas sūtījumi un korespondence adresējama:
The Truth
Box 582
Plymouth, N. H. 03264
U.S.A.

PĀRDODAMA
vasaras māja Tālavā.
Elektrība, ūdens, pirts.
Zvanīt **421—4108, vakaros.**

VAI MIRUŠIE DZĪVO?

Grand Rapids Press svētdienas pielikumā Wonderland bija ievietots raksts par garu izsaukšanu. Turpat blakus ielogā bija iespiests īsāks raksts. Abos rakstos bija pieminēts Konst. Raudive, viņa darbošanās šinī nozarē, grāmata Breakthrough un dažas sarunas ar mirušiem, kas uzņemtas lentē. Vienā no sarunām grāmatas autors jautājis, kāda ir reālitāte pēc nāves. Uz to sievietes balss latviski atbildējusi — „Lūdzu ticiet". Raudive izsaucis savus mirušos draugus un prasījis to pašu jautājumu. Vīriešu balss atbildējusi — „Mēs dzīvojam" — turpinot — Mirušie dzīvo, Konstantin". Raudive jautājis, vai mirušie ir ar mums, atbilde sekojusi — „Mēs esam". Kad Konst. Raudive komentējis, ka mirušie nedzīvo tikai vienu dzīvi, bet vairākas, sekojusi atbilde — „Jūs runājat pareizi." Tālāk norādīts par sarunu, kad jautāts, kāds ir stāvoklis garu pasaulē. Vācu valodā atbildēts, lai to neprasa, jo nedrīkstot teikt. Īsākā rakstā vēl minēts, ka iegūtas ziņas, ka aizkapa dzīvē neskaitās laiks un gari nav apģērbušies, bet tur eksistējot elle, debesis un purgatorija. Kāda balss teikusi — „Cik grūti ir dzīvot, atceraties Kristu." Plašākā rakstā pastāstīts par dažādām metodēm un veidiem, ko lietojis Raudive garu izsaukšanai un balsu uzņemšanai lentē. Nobeigumā raksta autors atzīstas, ka šis ir pirmais gadījums, kad viņš raksta par gariem. Tāpat norādīts, ka rakstītājs ir laikraksta korespondents, kas speciālizējies skaņu aparātu piederumu izmantošanā ar mūzikālām grupām.

V. Zīrnītis

Divu guļamistabu
MĀJA
izīrējama **Bayton Beach, Floridā,** no **1.—21. martam** un no **15. apr.—15. maijam.** 5 minūtes līdz okeanam. **$150 nedēļā.**
Zvanīt **(416) 489—4579.**

Sv. Pēterburgas latviešu biedrības rokdarbnieces Floridas latviešu kultūras centrā. Pie pirmā galda, no labās puses rokdarbu vadītājas Herta Done un Milda Valule. **Foto J. Liģers.**

Vai čekas...

(Turpinājums no 1. lp.)

vasaļvalstu paklausīgiem vadoņiem. Varšavas pakta ciemiņus Prāgā sagaidīja Kremlim paklausīgais Čechoslovakijas prokonsuls Husaks.

Daudzo ciemiņu vidū bija arī Polijas Jaruzeļskis un Rumānijas diktātors Čaušesku. Pēc komūnistu protokola Prāgas lidlaukā notika liela apkampšanās un bučošanās. Ārzemju žurnālisti ievēroja Andropova nedrošos soļus, atstājot lidmašīnu. Čechu nacionālās pagrīdes proklamācijas nākamā dienā apgalvoja, ka Prāgas lidlaukā mīļotam Kremļa cieminam cieši blakus jau stāvējusi kaulainā nāve. Andropovam krītot, kā to zīlē krievu disidenti, varu varot pārņemt neviens cits kā tikai maršals Ustinovs.

Vai tas nozīmētu pagriezienu uz labo pusi, to neviens nevar pateikt. Kremlis šodien ir vienīgais drauds pasaules mieram, un Andropovs savā dzīves laikā var izrādīties rietumiem par daudz grūtāk pārkožamu riekstu nekā Brežņevs. Psicholoģiskā karā viņam grūti atrast līdzvērtīgu pretinieku. Eiropā viņš cenšas izjaukt NATO aliansi un tajā pašā laikā mēģina atņemt Vašingtonai Tālajos austrumos tik spēcīgo Pekingas kārti.

Par Afganistānas atstāšanu varot būt runa tikai, kad Padomju savienība tur lietas būšot izkārtojusi pēc sava prāta. Apbrīnojamā nekaunībā Andropovs Afganistānas notikumu norisē visu vainu mēģina uzvelt uz amerikāņu pleciem, jo tie savu imperiālistisko mērķu dēļ esot sakūdījuši sazvērnieku bandas, kas terrorizējot miermīlīgos Afganistānas iedzīvotājus.

Interesanti atzīmēt, ka amerikāņiem ne pārāk draudzīgais Francijas prezidents Miterans uzlēja Andropovam aukstu ūdens šalti ar negaidītu deklarāciju, ka Francija neatteiksies ne no viena atomieroča un ne no vienas raķetes, iekāms Maskava nebūs godīgi pieņēmusi Rēgena ierosinātos ieroču samazināšanas plānus.

Prezidents Rēgens savukārt pārsteidza Kremli ar īpašas komisijas radīšanu MX ieroču produkcijas un izvietošanas problēmu atrisināšanai. Šajā komisijā pilnīgi negaidīti pieaicināts arī bijušais ASV ārlietu ministrs ģenerālis Aleksandrs Heigs, kā arī bij. aizsardzības ministrs Brauns. Rēgens acīm redzot neatteiksies no amerikāņu militārā līdzsvara atgūšanas plāniem un tādēļ radījis lietpratēju padomdevēju iestādījumu, kuŗu spriedumu būs grūti apšaubīt tuvredzīgiem politiķiem, pacifistiem un vienkāršiem demagogiem.

Atzīmēsim arī, ka pāvests Jānis Pauls gan nosoda karu kā nemorālu starptautisku problēmu atrisināšanas iestādījumu, bet tanī pašā laikā noraida rietumu vienpusīgās atbruņošanās iespēju.

Pats pāvests nākamajā mēnesī dosies astoņu dienu ceļojumā uz Centrālameriku, kur iegriezīsies arī Salvadorā un Nikaragā. Šis pāvesta ceļojums droši vien stabilizēs karstasinīgo valstu iekšpolitiskās pretišķības. Svētais Tēvs Jaunajā gadā ir aizlūdzis par Poliju un visām apspiestām tautām. Ļoti zīmīgi, ka viņš norādījis, ka civilizācijai vis lielākās briesmas draud no ateisma. Šajā norādījumā var saskatīt tiešu apsūdzību bezdievīgam komūnismam, bet pāvests norāda arī, ka morālo principu iziršanā rietumu pasaulē vainojama daudzu miljonu atsvešināšanās no baznīcas un reliģijas.

Aleksandrs Ķegumnieks.

Toronto ziņas

● Latviešu mednieku un makšķernieku kluba Zaķu balle notiks 15. janvārī pl. 19.30 Latviešu Namā, nevis 19. janvārī, kā nepareizi bija atzīmēts sarīkojumu kalendārā. Izlozēs biedru dāvātos medījumus un zivis. Darbosies pilna bufete. Deju mūziku spēlēs Runči.

● Archibīskaps A. Lūsis un māc. I. Gaide salaulājis Māri Ansi Pūliņu un Annu Ingrīdu Pētersoni. Laulības dievkalpojumu ar dziesmām kuplināja soliste Anda Sprūdža, ērģeles spēlēja Miķelis Bickis no Otavas. Līgavainis pieder pie studentu korporācijas Frat. Cursica un līgava pie korp. Gundega. Līgava saņēma no abām korporācijām ziedus.

● Jauniešu iesvētes mācības Austrumu draudzē sāksies janvārī un notiks ik svētdienu pēc dievkalpojuma māc. A. Celma vadībā. Katrs draudzes loceklis, un it īpaši jaunieši, aicināti uzmeklēt jauniešus, kas vēl nebūtu iesvētīti, un aicināt tos ar iesvēti kļūt par draudzes locekļiem. Iesvēte būs 5. jūnijā.

● Toronto studenšu korporāciju kopas gadskārtējais tējas vakars 22. janvārī pl. 19.30 Centrā. Deju mūziku spēlēs igauņu orķestris Kaija. Atlikums par labu kopas stipendiju fondam, no kuŗa piešķir stipendijas korporāciju locekļēm. — Kopas svētku eglīti ievadīja kopas seniore Guna Plūmane (Spīdola) ar Poruka dzejoļa Ziemsvētkos skandējumu. Svētbrīdi vadīja māc. A. Celms.

● Pianists Arturs Ozoliņš koncertēs kopā ar radio CJRT orķestri 9. janvārī Massey Hallē, 178 Victoria Strs., tel. — 363-7301.

● Ontario etniskās preses apvienība 26. decembrī Hungarian Chalet restorānā, 125 Bay Str., bija rīkojusi tradicionālās Ziemsvētku pusdienas, kur piedalījās 40 dalībnieku, to vidū Ontario provinces valdības un Toronto pilsētas pašvaldības pārstāvji. Bez mūsu laikraksta no baltiešiem vēl bija pārstāvēti arī igauņi un lietuvieši. Svētku vēlējumus nodeva etniskās preses apvienības priekšnieks V. Mauko, kas apvienību vada jau 20 gadus, Ontario industrijas un tūrisma ministrijas pārstāvis Donalds Makdonalds, Torondo aldermanis T. Odonahjū, Kanadas etniskās preses apvienības priekšnieks Dr. J. Kiršbaums.

● Sasniedzis 84 gadu vecumu, 22. decembrī pēkšņi miris agrākais liepājnieks Alberts Georgs Sproģis. Viņš no rīta ar ātro palīdzību bija ievietojis savu dzīvesbiedri Annu Women's College slimnīcā, bet vakarā, atgriežoties mājā no apmeklējuma, saļimis uz ietnes, netālu no savas mājas. Kaimiņi izsaukuši ambulanci un aizveduši uz Sv. Jozefa slimnīcu, kur, nenākot pie samaņas, miris ar asins izplūdumu smadzenēs. Aizgājēju 27. decembrī apbedīja Jorkas latviešu kapos, izvadot māc. J. Cālītim. Nelaikis bijis Latvijas atbrīvošanas cīņu dalībnieks. Darbojies Sv. Andreja draudzes padomē un LNAK vēlēšanu komitejā. Atvadvārdus no Sv. Andreja draudzes padomes teica J. Liberis, no LNAK vēlēšanu komitejas — O. Kļavenieks

● Jorkas latviešu kapos apbedīja 28. decembrī 88 g. vecumā mirušo Martu Zusteri, dzimušu Treiju, izvadot māc. I. Gaidem. Nelaiķe iecelojа Toronto no Arģentīnas, kur strādājusi par žēlsirdīgo māsu. Bijusi medicīniskā māsa Sidrabenes un Saulaines nometnēs. Nelaiķe atstāj meitu Birutu, znotu Robertu Pilskalnieti Toronto, mazmeitu Renāti St. Lorenci un mazmazmeitu Tamaru Losandželosā, mazdēlu Egonu Pilskalnieti ar ģimeni un divus mazmazdēlus — dvīņus Marku un Dženi; meitu Brigitu, znotu Voldemāru Dumpi Arģentīnā un dēlu Ansi Zusteru Vankuverā, māsu Mildu Kortu Austrijā, otru māsu un brāli Latvijā.

MONTREALA

● Nesen Montrealā brāļi Varslavāni nosvinēja retu jubileju. Vecākais brālis Francis Varslavāns dzimis 1892. gadā Daugavpils apr. Kalupes pagastā. Pirmā pasaules kara laikā bijis Pēterpilī un pašmācības ceļā apguvis daļu izglītības, bet pēc atgriešanās Latvijā beidzis Daugavpils skolotāju institūtu. Dzimtenē Francis bijis skolotājs Vārkavā, Zaķīšos, Dagdā un ilgākus gadus skolas pārzinis Preiļos.

Raibais dzīves ceļš Franci ar ģimeni novedis Vācijā un 1949.g. Kanadā. Varslavāni kā vieni no pirmajiem Montrealā uzceļ māju.

Franča brālis Leons Varslavāns dzimis turpat Kalupē 1897. gadā. Pirmajā pasaules karā kalpojis par meteorologu krievu armijā, no kuŗas atbrīvots slimības dēļ. 1925.g. beidzis Daugavpils skolotāju institūtu un strādājis visu laiku par skolotāju.

1950.g. Varslavānu ģimene atbrauc pie brāļa Montrealā. L. Varslavāns strādā līdz pensijas gadiem un tagad līdz ar ģimeni dzīvo kopīgā mājā ar brāli.

Abu brāļu bērni pieauguši un nodibinājuši savu dzīvi un ar ģimenēm dzīvo ASV un Kanadā.

● Montrealas latviešu skola un Trīsvienības draudze rīkoja kopīgi bērnu Ziemas svētkus. Bērnu bija tuvu pie 40, ieskaitot pirmskolas vecuma, pieaugušo ap 80.

Sarīkojumu ievadīja prāv. A. Voitkus; redzējām Ziemsvētkiem veltītu svētbrīdi ar skolas bērnu dzīvu tēlojumu uz skatuves. Viesi dziedāja vairākas baznīcas Ziemsvētku dziesmas ar A. Gūtmani pie klavierēm. Vienīgais skolēnu uzvedums bija E. Čopas sarakstītais un vadītais tēlojums par Ziemsvētku fantaziju. Dzirdējām dainas, bija rotaļas, dejas un gaidītu un negaidītu viesu uzņemšana.

Ziemsvētku vecītis ieradās nepieteikts. Šoreiz bērniem nebija arī ne rotaļu, nedz deju. Vairāk līksmojās pieaugušie, sēžot ap bagātīgiem galdiem un mielojoties pie kafijas un groziņos sanestiem gardumiem. Vakaru vadīja prāv. A. Voitkus.

● Montrealas DV nodaļas valde nolēma gādāt par latviskās izglītības apgūšanas iespējām Montrealā pēcskolas vecuma latviešiem, sevišķi bērnu vecākiem un jaunajai paaudzei, kam būtu vēlēšanās un interese vairāk zināt par latviešu latviskām tradīcijām, dzīves ziņu, godiem, vēsturi, valodu u.t.t.

Kursus, semināŗus, priekšlasījumus, jautājumu vakarus, diskusijas u.c. paredzēts rīkot reizi mēnesī. Lai apgūtu latviskās zināšanas, līdz šim nebija citu iespēju kā tikai pašmācības ceļš, kas nav viegls. Par lektoriem izmantos vietējos spēkus. Pirmā sanāksme notiks 24. janvārī Latviešu namā pl. 19.00. Piedalīšanās visiem brīva.

Agrumu Pēteris.

HAMILTONA

● Hamiltonas Kristus ev. lut. latviešu draudzes koris 19. decembrī savā baznīcā bija rīkojis Ziemsvētku koncertu. Tanī piedalījās Dace Kārkliņa — mecosoprāns, Māre Alksne — klavieres, Jānis Grīnvalds — ērģeles un draudzes koris Almas Skudras-Kārkliņas un Ingas Bražus vadībā. Koncerta ievadījumā Dace Kārkliņa un Alma Skudra Kārkliņa dziedāja Jūs ticīgie nāciet; viņām pievienojās koris, nākot baznīcā ar svecēm. Koris pavisam nodziedāja arī vienu Mocarta solo dziesmu Māres Alksnes klavieŗu pavadījumā.

Koris un solisti bija daudz pūlējušies, lai koncerts labi izdotos. Māc. K. Kuškēvics vadīja arī īsu svētbrīdi. Nobeigumā draudze un koris vienojās kopīgā dziesmā Slavā tērptie gaismas gari.

Klausītāju bija ap 120. Atlikums 400 dol. nodots dzimtenes baznīcas atbalstam. Koris nodevis 100 dol. Patiesības Fondam; šo summu tas bija saņēmis par piedalīšanos Sidrabenē lielsarīkojumā pag. gada vasarā.

Ziemsvētku koncertu uzņēma televīzijā Cable 4, ko arī pārraidīja 20. dec. un arī 27. decembrī pl. 8.30 vakarā. Raidījumu bija izkārtojusi un komentēja Dace Kārkliņa, kas strādā pie Mountain Cablevision 4. Viņas profesionālais vārds ir Magie Hollis.

● Māc. K. Kuškēvics izvadīja pēdējā gaitā 1982. gada 21. dec. divus hamiltoniešus: Jāni Lakšu un Veroniku Zvīni, kas abi mūžībā aizgājuši 17. dec. 61 g.v. Jānis Lakša miris pēkšņā nāvē. Par viņu skumst sieva, dēls Kārlis, mazbērni un divas māsas Latvijā. Apglabāts Vudlandes kapos Hamiltonā.

Veronika Zvīnis pēc ilgas slimošanas mirusi savā dzīves vietā, atstājot vīru Edgaru, brāli Latvijā un daudz draugu Hamiltonā. Viņa pārpelnota un urna apglabāta White Chapel Memorial Gardens.

● Kristus ev. lut. latviešu draudzes pilnsapulce svētdien, 30. janvārī, pl. 16.30 baznīcas lejas telpās.

J. G.

SARĪKOJUMU KALENDĀRS

22. janvārī pl. 19 Sv. Andreja baznīcas zālē DV teātris rīko E. Skujenieka Diriģents izrādi par labu TLB Sestdienas skolai.

26. martā Sv. Andreja draudzes koŗa gadskārtējais koncerts.

IZĪRĒJAMA ISTABA

Wellesley-Parlament rajonā

493—6401.

A/S LATVIEŠU NAMS TORONTO

STEIDZAMI MEKLĒ

PĀRVALDNIEKU

Vēlams precēts pāris. Atalgojums pēc vienošanās. Brīvs dzīvoklis. Lūdz rakstīt **491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5.**

16. janvārī pl. 11.30—15

SAULAINES AZAIDS CENTRĀ

Vāra, cep, apkalpo un pakalpo saulainieši.
Gaidīsim tautiešus kuplā pulkā — būs priekšnesumi.

Saulainē un Centrā man labi klājas.